

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
ceolno no v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stop. peti-vrstni
malí oglaš po 1-30
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredica po 10 Din
in pri večjem g
narciju popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neironkiran
pismo se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Konkordat

Konkordat med Italijo in Sv. Stolico je z mnogih stališč važen in zanimiv.

Največjega pomena je pač dejstvo, da je Italija, ki je več kot pol stoletja plavala v vodah plitvega in brezplodnega pa skrajno zagrizenega svobodomiselnosti ter prizadela katoliški cerkvi v njenem poglavarju najhujšo žalitev, sklenila zdaj s papežem sporazum, ki ne vpoštevata samo vekovitega duhovnega pomena cerkve kot učiteljice ne samo Italije nego i celega katoliškega sveta, marveč to dejstvo podčrtava tudi v tonu, iz katerega se jasno in namerno bere in čuti priznanje njene vzvišenosti nad vsemi svetnimi zadevami in dogodki na tej zemlji. V tem oziru pomeni konkordat od 11. februarja enega največjih in najsposiljivejših poklonov, kar jih je kdaj v zgodovini zapada naredil kak posvetni glavcar pred naslednikom apostola Petra v onem Rimu, ki ga je italijanska vlada slovesno obljubila obvarovati pred vsakim oskrunjenjem »njegovega svetega značaja kot Večno Mesto, škofovski sedež Najvišjega Duhovna in središče katoliškega sveta«. Konkordat med Italijo in Sveto Stolico je tudi prva meddržavna pogodba moderne Evrope, ki se začneja v imenu Presvete Trojice. Pakt ne priznava in jamči tedaj cerkvi samo njene popolne neodvisnosti od države v vseh duhovnih zadevah, nego to i utemeljuje in podčrtava v sublimnosti njenega poslanstva; in slovesno potrjuječ že l. 1848 v statutu sardinskega kraljestva proglašeno načelo, da je katoliška apostolska rimska vera edina vera države, krepko ugotavlja intimno zvezanost religije tudi z javnim življenjem državljanov in države.

Tako je v tem konkordatu, kakor sicer tudi v vseh sodobnih konkordatih, na naravnost idealen način varovano načelo popolne, neomejene in brezpoševne neodvisnosti cerkve v izvrševanju njenega zvanja; se ji vrhlega daje na prav poseben način tista prednost, spoštovanje in potrebna pomoč, ki ji gre kot prvi duhovni in moralni sili sveta, se pred vsem svetom pokaže, da današnja Italija v polnem obsegu in pomenu ve ceniti edinstveni in neprimerljivi položaj katoliške cerkve. Priznavanje cerkvenih praznikov kot državnih, potrditve privilegija klerikov, da po svojem mirnem poslanstvu ne služijo v vojski, socialno neugodne posledice, ki zadenejo odpadnike in cerkveno kaznovane klerike tudi v civilnem življenju, izločitev cerkva iz rekvizijskih in okupacijskih pravic države in vse ostalo, kar povzdiguje socialno stališče in dostojanstvo cerkvenih služabnikov ter ustanov, je temu dokaz bolj z zunanje strani, dočim mesto, ki se odslej priznava verouku kot »temelju in vencu (fondamento e coronamento) javnega poduka in vzgoje v Italiji«, pomeni najradikalnejši notranji in duševni prelom z liberalno dogmo o »laizaciji vsega poduka«, o »laiški morali brez vere« in podobnimi frazami, ki so držale in še držijo v suženjskih verigah umove in srca tolikih politikov Evrope, ki nimajo poguma obračunati s plitvostjo in socialno škodljivostjo meščanskega ateizma 18. in 19. stoletja.

Tisti pa, ki so hoteli lateranske pogodbe svetlu predstaviti kot »kapitulacijo rimske cerkve pred fašizmom«, kot nekako »kupčijo« med papežem in vladajočo stranko, so pobiti z lapidarnimi besedami vsakega člana konkordata. Nobenih koncesij razum teh, ki jih cerkev priznava kateremukoli režimu, ki v imenu države hoče z njo pošteno in brez kršitve cerkvenih kanonov pošteno in odkrito živeti skupaj in v občji blagor sodelovati, naj bo ta režim črn, bel ali rdeč. Škof priseže kralju in »vladi, obstoječi po ustavnih postavah države«, vse cerkvene osebe imenjuje škof, oziroma papež, sporoči pa preje ime kandidata zaupno vladi, če bi bili zoper njega kakšni pomisleki političnega značaja, kar velja tudi za že vstoličene župnike. Da ti razlogi ne bi bili privlačeni na lahe, da morajo res biti tehtni in iz stališča splošnega blagra uvaževanja vredni ter da bi svetna oblast ne mogla tega izrabljati, je določeno čisto paritetično razsodišče, pač izredno modra in če se ne motimo, prva rešitev te vrste v pogodbah med cerkvijo in državo.

Ta slednja določba je važna tudi za narodne manjšine v Italiji, za kojih varstvo je v dušobrižniškem pogledu v konkordatu na naravnost idealen način poskrbljeno. Po principu, ki ga je Sveta Stolica že enkrat v našem času v podobni pogodbi s tujo večnarodno državo izvedla, se tam, kjer se ta potreba pokaže, morajo (ne: morejo) postaviti škofom, oziroma župnikom koadjutorji, ki bodo po določilih in normah ter običajih cerkvenih ka-

Finančni zakon prvič pravilen

Temeljita reforma finančnega zakona, ki je namenjen le izvedbi proračuna
Konec politike z amandmani

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V bivši narodni skupščini so se mnogokrat v finančne zakone urinile uredbe in zakonske določbe, ki prav za prav niso imele ničesar opraviti s finančnim zakonom. Vzrok, da so take uredbe prišle v finančni zakon, je iskati v tem, ker zakonodajni aparat v bivši skupščini ni pravilno in točno posloval. Ker politične stranke niso mogle spraviti posameznih zakonskih določil skozi parlament, so ga obšle in se poslužile finančnega zakona. Zato je prišlo v finančni zakon polno stvari, ki niso spadale vanj in ki so bile vrhu tega tako pomembne, je finančni zakon končan in v njem so v resnici le odredbe, ki so v zvezi z izvršitvijo proračuna.

Sedanji finančni minister je takoj po pre-

zemu svojega resora nastopil proti tej praksi. Ko se je sedanji finančni zakon sestavljal, je finančno ministrstvo poslalo vsem ministrstvom okrožnico, v kateri je opozorilo ministre, da naj dajo v finančni zakon le tiste uredbe, ki služijo izvršitvi proračuna. S posebno klavzulo bo razveljavil vse predpise finančnega zakona, ki so drugačnega značaja in ki nimajo namena, zasledovati izvršitev proračuna. Finančno ministrstvo je opozorilo druga ministrstva, da naj za take odredbe prigrasijo nove zakonske predloge in se bo zanje izdal poseben zakon. Kakor smo zvedeli, je finančni zakon končan in v njem so v resnici le odredbe, ki so v zvezi z izvršitvijo proračuna.

Uspešno delo zakonodajnega sveta

Odvetniški zakon sprejet - Razprava o zakonu o drž. pravniki in šerjatskih sodiščih

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Vrhovni zakonodajni svet je imel popoldne sejo od pol 4 do 6. Prečital in sprejel se je zapisnik zadnje seje. Nato se je obravnaval odvetniški zakon.

Nato se je prešlo na zakonski načrt o državnih pravniki in šerjatskih sodiščih. Razprava o zakonu o državnih pravniki se je na današnji seji končala. Kot zastopnika pravosodnega ministra sta bila na seji dr. Kugler in dr. Ajzner. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob pol 4. Na dnevnem redu bo načrt o šerjatskih sodiščih.

načrt o neposrednih davkih, načrt o plačevanju pristojbin (taks) in predlog o pristojbinah za pregled parnih kotlov, zakonski načrt o praznikih. K načrtu o državnih pravniki je poročal vseučiliški profesor dr. Zivanović. K predlogu o šerjatskih sodiščih pa vpokojeni profesor dr. Šilović. K odvetniškemu zakonu so se sprejele razne določbe glede pokojniškega zavarovanja. Ta zakon je sprejet v celoti. Nekateri paragrafi so bili v besedilu spremenjeni.

Obalni promet v domačih rokah

Pogodba z domačim paroplovnim društvom

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Prometno ministrstvo je podpisalo odlok, s katerim se z domačim paroplovnim društvom za obalni promet sklene desetletna pogodba o organizaciji rednega prometa in pošte po morju. Posamezne dalmatinske družbe prevzamejo ves promet ob obali in otokih. Skupno bodo vzdrževale 68 linij. Letno bodo prevozile 1.278.973 milj, ki se pa lahko zvišajo za 65.811 milj. To službo bo vršilo 65 ladij s 20.773 tonami.

Pogodba obsega splošne in posebne določbe obojestranskega razmerja, dolžnosti in pravic. Za časa trajanja pogodbe so družbe zavezane, zgraditi 24 novih parnikov z 8500 tonami. Za nje so določeni tip, konstrukcija itd. Družbe dobe od države 49.500.000 Din, kar odgovarja 37.75 Din za prevoženo miljo. S to pogodbo je zadoščeno potrebam. Ob naši obali je zagotovljen promet ter se bodo zamenjevali stari parniki.

Vprašanje redukcij ministrstev

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Iz avtentičnega vira smo zvedeli, da se s 1. aprilom ne računa s spremnitvijo oziroma ukinitvijo posameznih ministrstev. S 1. aprilom stopi v veljavo novi proračun, ki je razdeljen po obstoječih ministrstvih. Vlada bi se šele potem pričela pečati s tem vprašanjem in bi se na podlagi vsestranskega proučevanja odločila, katera ministrstva naj se ukinejo oziroma združijo.

Led odnesel več vlačilcev

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V Belgradu se je danes nenadoma pričel premikati led. Valovi so odnesli več vlačilcev, ki so povečini lašt madjarske paroplovne družbe, oziroma bavarskega Lloydja. Ladjica, ki je oskrbovala promet Belgrad-Zemun, se je potopila. Več vlačilcev se je posrečilo rešiti. Druge pa so valovi odnesli mimo Pančeva po Donavi. Most, ki se gradi med Pančevim in Belgradom, ogrožajo ledene plošče. Vojaštvo je vse popoldne razstreljevalo z minami led. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se naprave obvarujejo, da jih ne bi led porušil.

Proti zlorabam pri drž. dobavah

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Trgovinsko ministrstvo je izdalo naredbo o izdajanju potrdil o ponudniški sposobnosti pri državnih licitacijah. Dosedaj so se namreč dogajale zlorabe. Nekateri oferanti so navajali napačne podatke o svojih tvrdkah. Razen tega so se zlonamerno tolmačile zakonske določbe. Sedaj je ministrstvo natančno odredilo, kako morajo odgovarjati formularji, ki jih je minister predpisal v sporazumu z vojnim ministrom. Odslej se smejo le ti uporabljati.

Formularji obsegajo potrdilo, da je dotična firma sodno protokolarana. Če pa ni, pa potrdilo, da te potrebe firma nima. Dalje se mora potrditi, da je firma vredna zaupanja, da je korektna, da dejansko obstoja, da dela vztrajno v vsakem poslu, katerega se popirne, dalje da je kvalitativno in materialno sposobna za izvršitev ponujenih poslov. V formularju se bo označil posel, ki je predmet licitaciji. Formularji veljajo tri mesece.

Grški me'ropolit Hrizan je bil danes pri Nj. V. kralju v avdienci.

Možnost trgov. pogajanj z Bolgarsko

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V zunanem ministrtvu se je danes vršila konferenca, ki so se je udeležili ministra Mažuranić, Šverljuga in ravnatelj Narodne banke dr. Novaković. Obravnavali so vprašanje pogajanj z Romunijo. Nato sta imela dolg razgovor ministra Mažuranić in bolgarski poslanik Vakarjevski. Na tej konferenci sta oba diplomata razpravljala o možnosti pričetka trgovinskih pogajanj, ker je pirotka konferenca pokazala uspehe.

Drž. sodišče za zaščito države

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Vrhovno državno sodišče za zaščito države je že pričelo s svojim delom, čeprav se še ni uradno otvorilo. Pred seboj ima silno veliko materijala. Razumljivo je, da je vrnilo rednim sodiščem večino prijav, ker smatra, da spadajo v njihovo pristojnost.

Promet na liški progi

Zagreb, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Čiščenje liške proge je napredovalo v toliko, da je upati, da bo mogoče otvoriti reden promet med Zagrebom in Splitom začetkom prihodnjega tedna.

Dinićeva afera

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V Novi Sad je prisel glavni preiskovalni sodnik banškega stola v Zagrebu dr. Mirko Košćev. Vodi bo preiskavo v aferi novosadskega trgovca Dragotina Dinića, ki je obtožen vohunstva proti naši državi in goljujeje pri dobavi vojnega materijala. Košćev bo zaslial okrog 50 priš v Novem Sadu.

Imenovanja velikih županov

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Za velikega župana v Kruševcu je imenovan dose-danji veliki župan bihaški dr. Dušan Petrović. Za velikega župana podonavske oblasti je imenovan vpokojeni brigadni general Dragomir Andulir. Za bihaškega velikega župana dose-danji podpolkovnik v ostavki Branimir Sekulić.

Zahvala franciškanov kralju

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Nj. V. kralj je sprejel v avdienco fra Krsto Belamarića, svetnika nadškofije v Belgradu. Nj. V. kralju je izročil izraze zahvale franciškanke province v Dalmaciji za visoko odlikovanje, ki ga je prejela tamošnja franciškanška provinca. Nj. V. kralj se je zelo zanimal za kulturno udejstvovanje franciškanov, zlasti za njihovo gimnazijo v Senju, ki je prva hrvatska gimnazija.

Belgrajske vesti

Belgrad, 16. marca.

Nj. V. kralj je odlikoval Žigo Sturma z redom sv. Save III. razreda in Fritfelda z redom sv. Save IV. razreda.

Proračun črnogorske trgovske zbornice je trgovinsko ministrstvo odobrilo. Dovoljene so doklade 8%. Proračun znaša 172.000 Din.

Zagrebski nadškof dr. Bauer pride v torek v Belgrad.

Ustoličenje slovaškega evangeljskega škofa dr. Vereša se bo vršilo 1. julija v Stari Pazovi.

Sabor starokatoliške cerkve tistega dela hrvatske starokatoliške narodne cerkve, ki se ne strinja s škofom Kalodjero se bo vršil 21. marca.

Uredbo o volivnem redu TO zbornice v Novem Sadu je podpisal trgovinski minister. Volitve se morajo izvršiti najkasneje do dne 15. oktobra 1931.

Podpisan je ukaz, s katerim se premešajo oziroma vpokojujejo številni okrajni glavarji in pravni referenti izven območja Slovenije.

Vsem gradbenim ravnateljstvom je gradbeno ministrstvo poslalo dopis, v katerem jih opozarja na dostojen ton v vlogah na ministrstvo, sicer se bodo vloge vrnile strankam, ali zavrnile, s prizadetimi pa se bo postopalo radi žaljenja državnih uradnikov po zakonu.

nonov skrbeli za dušno pastirstvo v jeziku narodne manjšine. Tudi ni določeno, da bi škojfe in župniki morali biti Italijani po ple-menski pripadnosti, nego morajo samo umeti italijanski jezik in biti državljani Italije, kar se sicer samo po sebi razume.

Določbe glede neodvisne uprave premoženja cerkve ter juridične osebnosti vseh njenih posameznih verskih udruženj odgovarjajo besedilu in duhu cerkvenega prava in spričo ostalih v konkordatu vtelesenih primerov seveda ne presenečajo. Nekaj posebnega pa je izrecna prepoved italijanski duhovščini vpisati se in delovati v katerikoli politični stranki, kar je razumljivo iz ozira, ki ga mora Sveta

Stolica naravno imeti s posebnim stanjem in razmerami v Italiji, je pa obenem tudi popolnoma v duhu in intencijah Svete Stolice, ki želi, da bi se klerus vsega katoliškega sveta čimbolj odtegnil vrvežu aktivnega političnega strankarskega udejstvovanja in se sredotočil okoli dušebrižništva v prvotnem in pravem pomenu besede ter okoli nepolitične Katoliške akcije, koje svoboda je tudi po konkordatu zasigurana.

Iz vsega tega je razvidno, da je konkordat med Sveto Stolico in Italijo prav tako velikega in epohalnega pomena kakor so vse ostale pogodbe, ki jih je ob tej priliki v zvezi sklenil Vatikan z italijansko vlado.

Za zaščito vinskega konsumenta in vinogradarja

Nova afera z dalmatinskim vinom in ljubljansko vodo nudi povod, da se o vinski trgovini in o nevarnosti postopanja, kakršno nam odkriva ta afera, spregovori resneje. Do sedaj se žal ne samo ni pisalo, temveč se sploh nihče ni zanimal za tako važno stvar.

Gotovo je, da nova afera ni osamljen slučaj, ampak, da obstoja posebna vrsta vinske trgovine, katere poglaviti zaslužek je ponarejanje.

Ta slučaj razkriva predvsem velike možnosti »zaslužka« za one, ki riskirajo. Riskirali je v trgovini treba vedno. Zakaj ne bi riskirali na ta način? Odkriva pa tudi, da je kljub veljavni vinski zakon za zaščito konsumenta slabo preskrbljeno in da so kljub dobri organizaciji dohodarstvenega urada občinske, oblastne in državne davščine na vino slabo zavarovane.

Konsumenti danes sploh niso zaščiteni pred raznimi »pančariji«, ki lahko vršijo svoj posel, če so le dovolj previdni napram organom dohodarstvenega urada. Imamo vinski zakon, ki ima razne določbe za zaščito konsumenta, toda ni organov, ki bi mogli vršiti redno in zadostno kontrolo nad vsemi kletmi in gostilnami. Treba bi bilo več zanesljivih, agilnih in odločnih vinarških nadzornikov. Tako pa pregreškov proti vinskemu zakonu več ni, ker ni organov, ki bi jih odkrivali in ugotavljali. Mislimo, da bi se vsaj v Ljubljani z ozirom na ta odnošaj moralo nekaj ukreniti v zaščito konsumentov. Naj bi vsaj v Ljubljani redno nadzorstvo nad kletmi in gostilnami prevzela mestna občina kot tržna in zdravstvena oblast. Saj se ji bo ta zaščita konsumenta na povečanem dohodku iz vinske davščine bogato izplačala. Njen interes je z ozirom na obč. doklado 2.50 Din na liter gotovo največji.

Vinski zakon bi moral ščititi tudi vinogradnika-producenta naravnih vin. Položaj, kot smo ga gori omenili, je v veliko škodo našemu vinogradništvu. Lansko leto je bila obilna letina; vinogradniki pa težijo, da imajo še večji del vina neprodanega. Ali ne bi bila napravljena velika usluga našim vinogradnikom, če bi se s sistematično in dosledno kontrolo onemogočilo »pančanje« in razne manipulacije.

Pa ne, da bi kdo mislil, da smo proti uvozu dalmatinskih vin sploh, ne, ravno v interesu domačih in naravnih dalmatinskih vin bi bila redna in zanesljiva kontrola vinske trgovine. Danes se je že zelo razširilo mnenje, da »po dalmatincu glava boli«. Naravno dalmatinsko vino in dalmatinski vinogradnik sta prav interesirana na tem, da se stopi na prste tistim »Dalmatincem«, ki izpodkopavajo z brezvestnimi manipulacijami sloves dobrega dalmatinskega vina.

Pa tudi poštna trgovina danes zelo trpi vsled velikih možnosti nesolidne, nepošteno trgovine, kateri so roke popolnoma proste in smatra, da je sedaj vse dovoljeno. Saj se je neka tvrdka celo prizadevala, da se ji dovoli izdelovanje industrijskih vin. Zato je razumljiva želja vseh poštnih vinskih trgovcev in gostilničarjev, da se s strogim nadzorstvom po določbah vinskega zakona poštna obrt in naravno vino zaščitita.

Oblastem, državnim, oblastnim in občinskim bi se pa vsak korak in vsak izdarek v svrhu onemogočenja ponarejanja bogato izplačal. Če pomislimo, da se za vsak v Ljubljani konsumiran liter vina plača 0.35 Din drž. trošarine, 0.65 Din oblastne in 2.50 Din občinske doklade, skupaj 3.50 Din na liter, si lahko izračunamo, koliko bi občina, oblast in država profitirale s strogim nadzorstvom kleti in gostiln, ki bi onemogočilo ali vsaj reduciralo na najmanjšo mero razne manipulacije za ponarejanje vina.

Če konsumenti v visokih cenah vin moramo vse te davščine plačevati, naj vsaj te ne pridejo v žep prevejanih »pančarjev«, ki varajo konsumente pri blagu na eni strani, državo, oblast in občino pa pri davščini na drugi strani. To so gotovo najnevarnejši goljufi, ki se skrivajo pod firme trgovca, pa ogromno škodujejo oblastem, konsumentu, poštnemu trgovcu in ugledu vinskega pridelka.

Izplačilo švedskega posojila monopolni upravi

V petek popoldne so se vršile v Narodni banki zadnje priprave za izplačilo ostanka prve tranše iz posojila švedske skupine STAB upravi državnih monopolov. Izplačilo posojila se izvrši pri Narodni banki. Uprava državnih monopolov dobi dva milijona dolarjev, kolikor znaša ostanek prve tranše. Denar bo izplačan dne 23. t. m.

Carinski dohodki

Belgrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Glavno carinsko ravateljstvo je izdalo izkaz carinskih dohodkov za prvo tretjino marca 1929: Zagreb 12.080.495 Din, Belgrad 8.559.329 Din, Novi Sad 6.264.863 Din, Ljubljana 8.052.121 D, Dubrovnik 3.328.890 Din, Skopje 1.550.768 D, Split 1.561.133 Din. Od 1. aprila 1928 do 10. marca 1929 so znašali carinski dohodki 1.475.371.283 Din. V proračunu je bilo določeno 1.562.961.106 Din. Torej 87.5 milijonov manj.

Zaupnica francoski vladi

Pariz, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V francoski zbornici je trajala razprava radi smrtnih slučajev v porenjski armadi do zgodnjih jutranjih ur. Radikalno-socialistični pod. Gernut, Generalni tajnik Društva za človeška prava v Porenju, je izjavil, da so se dogajale težke napake in da so se opuščale potrebne odredbe. Vojni minister Painlevé je izjavil, da je visoko število smrtnih slučajev treba pripisati izrednim vremenskim razmeram. Hripa ni bila omejena samo na vojsko, temveč je radi te epidemije zelo trpelo tudi civilno prebivalstvo. Vojno ministrstvo je že ob pričetku epidemije storilo vse, kar je bilo v njegovi moči, da omeji nevarnost. Poslalo je vse zdravnike v Porenje, ki so bili na razpolago, vendar pa njihovo število z ozirom na silno razširjenost hrpice ni bilo zadostno. Vojno ministrstvo navzlic vsemu prizadevanju ni našlo zadostnega števila zdravnikov, da zasedejo vsa mesta, ki so bila določena po proračunu. Če se je v posameznih krajih postopalo malomarno in če so se delale napake, bo vlada krivce brezobzirno stavila na odgovornost. Vojni minister Painlevé je nato zahteval od zbornice zaupnico. Ker je bila vložena proti vladi tudi nezaupnica, se je

najprej glasovalo o njej in je bila odklonjena s 308 glasovi proti 282 glasovom. Nato pa je bila sprejeta zaupnica vladi s 314 glasovi proti 246 glasovom.

Pariz, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Vlada je danes v parlamentu prosila za pooblastilo, da Francija pristopi k pogodbi, ki je bila 26. septembra 1928 sprejeta v Društvu narodov za mirno ureditev mednarodnih konfliktov. Vlada pa si je pridržala izrecne pridržke glede prijateljskih in razsodiščnih pogodb, ki jih je sklenila že prej, kakor tudi glede izjem pri splošnem postopku, ki so izrecno določene v čl. 39 pogodbe. Po tem so difference in zahteve, ki so naperjene proti obstoječim pogodbam, proti političnemu ali gospodarskemu režimu kake države, ali proti organizaciji njenih pokrajin, podvržene v pogodbi določenemu postopku samo tedaj, če nisat prej že obe stranki, ali ena izmed njih, prosili Društvo narodov v smislu čl. 12 pakta Društva narodov in predlagali posredovanje Društva narodov v smislu čl. 15. Sprejem navedene pogodbe Društva narodov in njene ratifikacija pomeni nov važen korak na potu tehnične organizacije miru.

Dijaški nemiri v Španiji

Izjava Primo de Rivero - Stroge kazni za dijake in profesorje

Madrid, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Po končani seji ministrskega sveta je Primo de Rivera sporočil časnikarjem, da bo izdal radi študentskih nemirov, ki trajajo že več kakor teden dni, kazenski dekret, in sicer bo kaznoval dijake z zaporom in disciplinarnimi kaznimi, ob enem pa tudi profesorje in ravnanje, ki niso znali držati discipline. Dijaki pod 16 leti ne bodo kaznovani, pač pa bodo njihovi starši

kaznovani z denarnimi globami. Dijaki, ki v Madridu nimajo bivališča, morajo mesto zapustiti in se odpeljati domov. Vseučilišče v Madridu ostane vsekakor dalj časa zaprto. V petek zvečer prvič po dolgem času ni prišlo do spopadov med policijo in manifestanti, ker se je razširila vest, da imajo stražniki povelje, rabiti strelna orožja.

Meščanska vojna v Mehiki

New York, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Callesove čete so zavzele Durango in prodirajo dalje proti Torreonu, odkoder so oddaljene samo še 30 milj. Pri tem je bilo v spopadih z vstaši ubitih 20 vstašev, 7 pa ujetih, katere je dala vlada takoj ustreliti po prekem sodu. Na progi Monterey-Laredo so vstaši po hu-

dem boju dosegli precejšen uspeh. Zajeli so vlak z materialom in razdrli tir tako prekinili železniško zvezo z Zedinjenimi državami. Na ekspresni vlak, ki vozi iz Mexico City v smeri proti Združenim državam, so na postaji Guanajsko izvršili dinamični napad. Potniki pri tem niso bili ranjeni.

Velike poplave

Velika škoda v Bolgariji - Številne človeške žrtve v Ameriki

New York, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V poplavljeni pokrajini v Alabami se je posrečilo, da je 12 težkih motornih čolnov rešilo iz Albe 500 žensk in otrok. Ostali morajo čakati na rešitev v mrazu in mokroti. Utonilo je na stotine glav živine. Polja so daleč naokoli popolnoma opustošena. Stvarna škoda znaša več milijonov dolarjev. Narasli so tudi pritoki Missisipija, tako da se je bati ponovne katastrofe.

Razen mesta Albe je poplavljenih še 20 drugih mest ter je več kot 20.000 ljudi popolnoma odrezanih od sveta. 10.000 ljudi prebiva na strehah in drevsih. V Albi se je podrl velik hotel, v katerem je bivalo 300 ljudi. Od teh jih je utonilo 150. Deroča voda je odnesla

mного lahko zgrajenih hiš. Letalci letajo nad poplavljeno pokrajino, da razvidijo položaj in poročajo o potrebni pomoči. Vlada bo poskušala rešiti poplavljenice s pomočjo težkih ladij.

POPLAVE V BOLGARIJI.

Sofija, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Ker je nenadoma nastopilo zelo toplo vreme, grozi nevarnost poplav. V Plovdivu je pritok reke Marice Potok poplavljal nižje ležeče dele mesta, kateri so že lansko leto trpeli radi potresa. Tam se je podrl 5 hiš. Poplavljena je tudi cesta Plovdiv-Pavlovo, kjer je središče rožnih polj. Na pomoč je bilo poslano vojaštvo. V Vidinu je Donava narasla na silno višino.

Nemiri v Ukrajini

Varšava, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Odnosaji med poljsko državo in ukrajinsko manjšino so zelo napeti. V neki ukrajinski vasi pri Lucku so tamošnje cerkev prideli katoliški unijatski občini. Zato je pod vodstvom pravoslavnih svečnikov udrl 300 mož, žensk in otrok v cerkev, da preprečijo izročitev. Poheja jih je morala s silo odstraniti. — Ukrajinski študent, ki je v Lvovu napadel denarnega pismonošo, je bil obsojen na 7 let težke ječe. Ukrajinske terorske organizacije si s takimi napadi preskrbujejo finančna sredstva.

Angleške volitve bodo odločile žene

London, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Po zadnjih vesteh bo angleški parlament razpuščen 10. maja. Vse kandidatne liste bodo razglašene do 20. maja, dne 30. maja pa bodo volitve. Po vseh znakih bo voliven boj zelo oster. Vse stranke so že določile število kandidatov. Konservativci bodo postavili 530 kandidatov, od katerih bo 8 kandidatov, delavska stranka bo kandidirala v 530 okrajin in postavila 38 kandidatov, liberalna stranka pa bo postavila 500 kandidatov, od katerih bo pripadlo ženam 35. Število ženskih kandidatov se je povišalo v primeru s prejšnjimi volitvami od 41 na 76. To je posledica velikega števila ženskih volivk. Od 27 milijonov volivcev je več ko polovica žensk. V nekaterih okrajih imajo ženske naravnost ogromno večino.

BETKA B. — 6 MESECEV JEČE

Prvo v petek poneči so je kovala razprava proti Betki B., ki je bila obdolžena goljufije in pomeverbe. Porotniki so vprašanje goljufije zanikali, potrdili pa njeno krivdo pomeverbe. Obsajena je bila nato na šest mesecev navadne ječe, ki jo je pa že presedela v preiskovalnem zaporu.

Dunajska vremenska napoved. Jasno, temperatura blizu ničle.

Krušne karte v Rusiji!

Moskva, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V Moskvi se je jutrišnjim dnem uvede tako zvana organizirana oddaja kruha, to je rženi in črni kruh se bo prodajal samo proti krušnim kartam. Na uradnih mestih smatrajo, da je prodaja kruha zagotovljena kljub slabim uspehom državne revkizicije žita in kljub nekoliko slabši žetvi, ker se bo navedeni sistem oddaje kruha uvedel v vseh krajih in se bo s tem preprečila poraba kruha, kot krma za živino. Oblasti z vsdo odločnostjo zahtevajo, da se na kmetih zaseže še nadaljnje žito, posebno ker so bili februarski uspehi zopet zelo nezadovoljivi. Pri tem pa se strogo ogibajo vseh nasilnih sredstev nasproti kmetom, ker se je lansko leto s tem stvar le poslabšala radi silnega ogorčenja kmetov. Krajevne oblasti po dečli so zelo grešile proti odredbam centralnih oblasti, tako da so se neprestano pritoževali kmetje radi nedopustnega postopanja krajevnih faktorjev.

Drobne vesti

London, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Kitajska narodna vlada je državne uradnike, ki so grešili, da so kljub prepovedi kadili opij, kaznovala s smrtno kaznijo.

Pariz, 16. marca. (Tel. »Slov.«) V Savojskih Alpah se je radi hitrega tavanja snega utrgal hrib in pokončal vas Douci. Pri tem se je pokazala v zemlji 50 cm široka razpoka, iz katere prihaja vroč zrak.

Carigrad, 16. marca. (Tel. »Slov.«) Na nekem šolskem izletu se je peljalo 100 otrok na Bospor v dveh tovornih avtomobilih. Ko so se vračali, sta oba avtomobila v zabavo otrok privedla tekmo. Pri tem pa sta avtomobila trčila drug ob drugega in se je en avtomobil prevrnil. Ranjeni so bili vsi otroci na tem avtomobilu, in sicer 15 težko.

Novočrška vremenska napoved. Vedro. Severen in severovzhoden veter.

Vekoslav Bučar:

Narodne manjšine v Nemčiji

Ko so se po svetovni vojni stresli carski prestoli in so bile stvorjene nove državne formacije, je Nemčija izgubila svojo vlogo »gospodovalnega naroda«. Do konca svetovne vojne se noben večji del nemškega naroda ni nahajal v nemški državi v takem položaju, da bi se moglo govoriti o nemških manjšinah. Poleg »Grenzdeutschtuma« (avstrijski in švicarski Nemci) so poznali samo še svoj »Auslandsdeutschtum« — nemške naseljence v svojih afriških kolonijah.

S koncem svetovne vojne pa se je to stanje popolnoma izpremenilo. Nemčija je bila permagana in od nje zatirani slovanski narodi so se osvobodili in ustanovili svoje narodne države. Cele pokrajine predvojnega Nemčije so izpadle iz okvira nekdanjih nemških državnih meja in z njimi je prišlo tudi mnogo Nemcev pod gospodstvo poprej od Nemcev zatiranih narodov. V tem novem položaju pa se Nemci nikakor niso čutili zadovoljne in zato so postavili pred mednarodni forum nov problem — manjšinsko vprašanje. Njihov »Auslandsdeutschtum« se je podesetoril in zanj so šli v boj z neverjetno požrtvovalnostjo. Ustanovili so poleg že prej obstoječega manjšinskega instituta v Stuttgartu, še celo vrsto drugih, izdajati so začeli razne manjšinske revije in dali so iniciativo za mednarodne manjšinske kongrese.

Kdor ne pozna Nemcev, bi mislil, da je iz nemškega Savla postal Pavel, zaščitnik zatiranih in tlačanih narodov ter prvobornelj za pravice narodnih manjšin. Ali, temu ni takol Manjšinsko vprašanje je Nemcem le orožje, s katerim skušajo doseči to, kar niso mogli doseči s svetovno vojno. Germanski most do Adrije, ki so ga gradili preko naših hrbtov je reš enkrat za vselej zrušen, ali manjšinsko vprašanje je Nemcem dleto, s katerim dolbejo »okno do Adrije«, kar nam jasno dokazuje brošura »Das Fenster zur Adria«, ki je pred kratkim izšla v Berlinu. Zato pa je tudi taktika onih naših manjšinskih politikov, ki mislijo, da bodo naš krvaveči narod v fašistični Italiji rešili v nemški družbi ali pa celo v nemško pomočjo, popolnoma zgrešena in našemu narodu naravnost škodljiva.

Dejstvo, da Nemci pri reševanju manjšinskega vprašanja ne igrajo ravno z odprtimi kartami, potrjuje tudi postopanje Nemcev s svojimi narodnimi manjšinami. Nemci, ne samo, da niso držali svoje svačane obljube, dane na mirovni konferenci, da bodo dali svojim manjšinam vse tiste pravice, ki jih uživajo oni sami, so pogazili tudi svojo lastno ustavo. To nam jasno dokazuje slučaj lužiško srbskega pesnika in urednika manjšinske revije »Kulturwehr« g. Jana Skale. Klcan pred breslavsko sodišče radi kritike neke brošure nemško nacionalnega profesorja, se je hotel zagovarjati v svojem materinem jeziku, kakor mu to dovoljuje člen 113. nemške ustave. Toda sodnik mu je to odločno zabranil in ko se je radi tega pritožil na višjo instanco, mu je ta pritožbo gladko zavrnila; zagovarjati se je moral v nemščini.

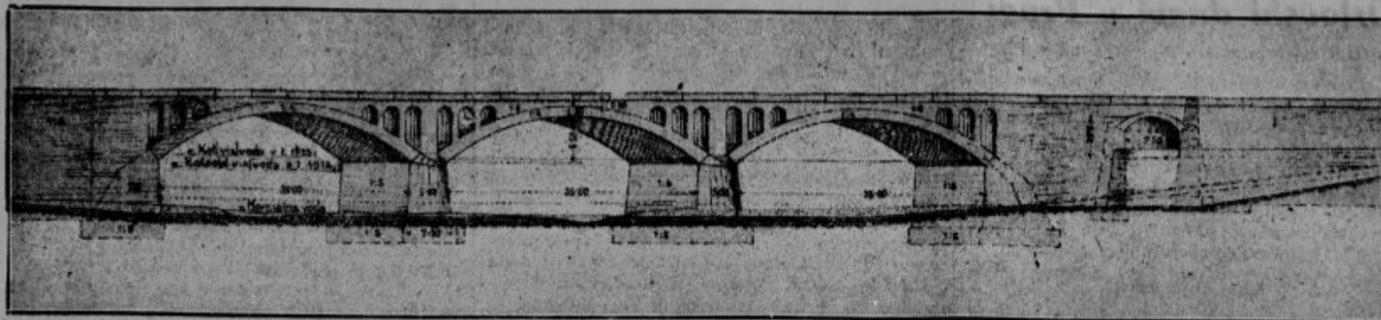
Ta slučaj pa ni osamljen v zgodovini narodnih manjšin Nemčije. Tako so n. pr. lužiško srbskega delegata J. A. Barta obsodili na tri leta trdnjavskega zapore, ker je na mirovni konferenci zahteval ujedinenje lužiških Srbov in ustvaritev samostojne lužiške države v okviru nemške republike. Obsodbo so motivirali s tem, da se je s svojimi zahtevami pregrešil zoper nemško državno edinstvo. Otroci manjšinskega naroda v šoli ne smejo izpregovoriti v svojem materinem jeziku. Ako se pregreše zoper to prepoved, morajo, kakor to sama »Frankfurter Zeitung« priznava, 50 krat napisati »Ich solle deutsch sprechen«. V nekem nemškem mešanem otroškem vrtcu v Draždanih pa se zahteva za vsako izpregovorjeno nemško besedo denarna kazen petih plenigov.

Da se narodne manjšine v Nemčiji lažje upirajo sličnim germanizatorskim metodam so leta 1924. osnovali »Verband nationaler Minderheiten Deutschlands«. Inicijativa za ustanovitev te manjšinske zveze je izšla od poljske manjšine in sicer že leta 1922., ob priliki neke finske debate v berlinskem rajstagu, vendar pa je bila radi raznih težkoč ustanovljena šele ob priliki prvega ženevskega kongresa, ko so vse manjšine Nemčije, razen Frizov, prvič enotno nastopile. V zvezi je danes organiziranih pet narodnih manjšin, in sicer: Poljaki, Lužiški Srbi, Frizi, Finci in Danci; torej zastopniki treh različnih ras: slovanske, germanske in ugrofinske. Na čelu zveze so grof Sierakowski, poljski poslanec v nemškem parlamentu in znana manjšinska politika dr. Kaczmarek ter Jan Skala.

Omenjeni g. Jan Skala, ki živi v Berlinu in ureja zvezino glasilo »Kulturwehr«, bo priredil meseca aprila turnejo po Jugoslaviji, kjer bo v raznih mestih prirejal predavanja o Lužiških Srbih in manjšinskem problemu. V Ljubljano prispe 5. aprila z večernim vlakom preko Monakovega in Jesenic. 6. aprila ob 18. uri bo predaval v veliki dvorani hotela Union. Da se odličnega gosta čim bolj sprejme, je bil pred dnevi osnovan poseben pripravljalni odbor iz zastopnikov ljubljanskih narodnoobrambnih društev.

Drugi železniški most v Zid. mostu

Velika pridobitev za Slovenijo in državo

Letos se bo uresničila ena starih zahtev Slovenije, katere uresničenje je dolga leta zaman čakala: zgraditev novega železniškega mostu na postaji v Zidanem mostu v smeri proti Zagrebu.

Kdor je le kdaj potoval preko te važne železniške postaje, je mogel spoznati vsó slabo železniško zvezo, ki jo ima Slovenija s Hrvatsko. Pri vsakem vlakcu, ki odhaja sedaj v Zagreb, je zguba na času, kurivju in delu ogromna. To pa radi nerodnega obračanja vlakov na odcepu zagrebške proge od proge Ljubljana—Zagreb.

Zakaj doslej še ni drugega mostu

En sam pogled na zemljevid železniških prog naše države zadošča, da človek spozna, kako slabo so železniške zveze vzdolž naše države in da obstoja železniška mreža naše države iz delov drugih mrež, ki imajo svoja središča izven naše države. Pred vojno so vse proge v novih delih države vodile proti severu: do Dunaja in Budimpešte. Po vojni pa se je vse to spremenilo in glavna proga v naši državi je na mah postala zveza Ljubljana—Belgrad. Glavna prometna žila države je bila poprej samo skromna lokalna proga, res prvovrstna pa samo na odseku Ljubljana—Zidani most. Ostala proga je bila grajena tako, da moderni veliki stroji le težko vozijo po njej. Kako neki tudi: poprej še lokalni vlaki niso vozili, sedaj pa morajo voziti naenkrat mednarodni in ekspresni vlaki. Od Zidanega mostu pa do Belgrada je proga enotirna in ne zmaguje več prometa. Promet raste vsak dan bolj, proga pa ne zadošča več.

Ta nemogoči položaj je naša železniška uprava že pričela reševati. V letu 1928. je bil zgrajen drugi tir od Beograda do Novske. Od Novske do Zagreba zaenkrat ne bo zgrajen drugi tir, ker imamo med tema dvema postajama dejansko že dve progi in sicer eno preko Dugega sela in drugo preko Siska. V tem je tudi vzrok, da se ne bo med Novsko in Zagrebom zgradil drugi tir, ker dve vzporedni progi, ena po levem, druga po desnem bregu Save, dovolj razbremenjujeta promet.

Preostane torej še zadnji odsek: Zagreb—Zidani most. Tu je nujno potreben drugi tir, ki bi se morda tudi že davno zgradil, ko bi ne bilo na tej progi velike zapreke: manjkal je most na neposredni promet iz Zidanega mostu v Zagreb. Iz Zagreba dosedaj vlaki niso mogli neposredno voziti proti Ljubljani ter so se morali nerodno obračati na stekališču obeh prog. Da ni bil že poprej zgrajen potreben most, je iskati vzrok v političnih stremiljstvih predvojnega časa.

Bivša Južna železnica ni imela nikakega interesa, da bi zgradila poleg mostu na progi Laško—Zidani most še drugi most za promet proti Zagrebu. Madjari, ki so poprej imeli vse vodstvo hrvatskih železnic v rokah, pa so imeli naravnost velik

interes na tem, da ne pride do boljše železniške zveze med slovenskimi in hrvatskimi kraji. Zato tudi niso pospeševali zgradbe tega mostu ter je ta naloga čakala našo državo, da jo dovrši. Zanimivo je, da so enako nagajali Madjari tudi pri zgradbi proge Ljubljana—Karlovac. Proga od Ljubljane do Kolpe ter most čez njo sta res prvovrstna, dočim je proga od Buhjarcevo do Karlovca vse prej kot dobra, tako, da vsa proga ne more imeti onega pomena, kot bi ga po zemljepisnem položaju zaslužila.

Slovenija je nešteto krat zahtevala, da se prometna hiba v Zidanem mostu odpravi, kajti škoda, ki jo je povzročala ta ovira, je v letih naraščala v milijone.

Končno se je glavna železniška uprava v Beogradu odločila, da to prometno hibo odpravi in da zgradi železniški most za neposredno zvezo med Ljubljano in Zagrebom, sicer drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom ne bi imel pravega pomena. Slovenci bomo imeli od zgradbe novega mostu največ koristi.

Projekt novega železniškega mostu se je pričel študirati takoj po podržavljenju bivše južne železnice l. 1925. Resno pa se je pričel projekt proučevati šele leta 1928., ko so bili v državni proračun stavljeni prvi trije milijoni dinarjev za zgradbo mostu v Zidanem mostu. Letos pa bodo most pričeli graditi in ga bodo letos tudi dogradili.

Kakšen bo novi most

V Zidanem mostu sta sedaj dva mosta: cestni most in železniški most. Oba mosta sta zgrajena iz kamna in obokana. Zato so se naši železniški strokovnjaki odločili, da naj bo tudi novi železniški most zgrajen iz betona in ne iz železa. Beton se bo s kamnom lepše ujemal in tvori bolj estetično celoto, dočim bi jo železen most pokvaril in bi tvoril kričavo nasprotje s starima mostovima. Pri izdelavi načrta so se naši strokovnjaki ozirali tudi na splavarstvo, ki je na Savinji zelo močno razvito. Splavarji so glede novega mostu sporočili strokovnjakom svoje zahteve in predloge, ki so jih ti tudi upoštevali. Novi most bo imel

tri oboke,

vsak obok pa bo imel po 35 metrov svetlobne širine. Most sam bo dvotiren in bo imel na obeh straneh široke hodnike. Z vsemi priključki in opornimi zidovi bo nad 200 metrov dolg. Most bo premostil Savinjo v zelo poševnem kotu, in sicer tik ob izlivu Savinje v Savo. Ves ta kos smeje moderne tehnike, združen z naravnimi krasotami, bo nudil zelo učinkovit pogled: najprej tri železniške proge, ki se stikajo pri postaji, dalje trije mostovi v raznih smereh, hribovje ter dve reki, Savinja in Sava, vse pa na razmeroma ozkem, stisnjemem prostoru.

Pilot, ki bo vodil letalo in iskal tod smer po sledovih železniških prog, se ne bo mogel dovolj nadejati krasnemu pogledu, ki se mu bo nudil iz ptičje perspektive na ta železniški trikot.

Gradba tega mostu se prične že v prihodnjih dneh, most sam pa bo

dovršen že letošnjo jesen.

Podjetnik je dobil zelo kratek rok za dovršitev mostu in bodo morali delavci delati noč in dan. Število delavcev bo znašalo več stotin ter bodo delali v dveh šifhtih. Gradbeni stroški bodo znašali samo za most — ne všteti priključnega zidu — okrog

pet milijonov dinarjev

Razširjena postaja Zidani most

Graditev drugega tira med Zagrebom in Zidanim mostom in graditev novega železniškega mostu sta v tesni zvezi s predelavo postaje Zidani most, ki bo zadnji, zaključni in najbolj veličastni člen v vsej tehnični preureditvi proge Ljubljana—Zagreb. To delo pa ne bo lahko. Postaja Zidani most tiči v zelo ozki soteski med Savo in Hribovjem. V splošnem je načrt za predelavo postaje že izdelan in je zelo lepo zamišljen po najboljših in najmodernejših načelih graditve železniških postaj.

Na Zidanem mostu bodo podtirni prehodi za potnike, slično kot na Jesenicah, tako, da občinstvu ne bo treba hoditi preko tirov. S tem bo odstranjena nevarnost za potnike pri gibanju na postaji. Podaljšana bo proti Ljubljani za 400 metrov. Da to izvedejo, bodo morali potrebni prostor na eni strani izsekati v sirno skalo, na drugi pa bo treba nasipe ob Savi znatno pomakniti v strugo. Na ta način bo ustvarjena potrebna širina in prostor za razširjeno postajo. Postaja bo urejena tako, da bodo mogli istočasno voziti vanjo vsi vlaki, ki ne bodo več delali drug drugemu napotje. Sedaj morajo nešteti vlaki na tej progi čakati, da se umaknejo prejšnji vlaki. Potnikom ne bo več treba po nepotrebnem čakati ter prestopati.

Promet se bo seveda izredno olajšal. Na vsej progi od Ljubljane do Zagreba ne bo nikakih resnih ovir več.

Važnost za Slovenijo in državo

Posledice bodo zelo ugodne, Slovenija in država bosta imeli od te izboljšane prometne točke velike koristi. Zveze med Slovenijo in ostalo državo se bodo še okrepile, tako v gospodarskem, kakor tudi državno-političnem oziru. Zavest skupnosti z ostalo državo se bo moralno znatno okrepila.

Lepo urejena postaja v Zidanem mostu pa bo tudi v ponos vsej državi. Kajti le malo je na vsem svetu sličnih prometnih točk, na katerih bi bilo zbrano toliko tehničnih naprav, toliko krasnih via-

ZA PRANJE NOGAVIC

dukto in toliko naravnih krasot skupaj vse na malem, ozkem prostoru.

Nekaj iz zgodovine

Stari in novi most.

Ce že govorimo o prometnih napravah, je dobro, da ponovimo tudi nekoliko zgodovine o proгах. Južna železnica od Spilja do Celja je bila dovršena in izročena prometu dne 2. junija 1846., od Celja do Ljubljane pa dne 17. avgusta 1849., od Ljubljane do Rakeka dne 28. julija 1857., proga od Zidanega mostu do Zaprešiča je bila izročena prometu dne 1. oktobra 1862.

Stari most v Zidanem mostu je bil zgrajen l. 1849. in je čakal torej točno osemdeset let na svojega mlajšega brata, na novi železniški most. Za proslavo osemdesetletnice starega mostu si ni mogoče predstavljati lepše prilike, kot bo otvoritev novega mostu. Stari most veže Slovence na Kranjskem z onimi na Stajerskem, obenem pa veže slovenski svet z germanskim severom in z romanskim jugom. Novi železniški most bo vezal Slovence s Hrvati in Srbi v še krepkejšo in čvrstejšo skupnost.

Stari most je pravo umetniško delo iz rezanega kamna. Saj je moral skoro vsak kamen v mostu imeti svoj lasten načrt. Novi most bo mnogo lažji, vitkejši in bo njegova graditev odgovarjala novim tehničnim načelom. Novi most bo ves iz betona in bo na tak način tudi spomenik svoje betonske dobe, dasi bodo pri njem upoštevani tudi vsi estetični oziri. Za današnje dobo bi bilo nemogoče graditi novi most iz gola kamna, če se hočemo izogniti ogromnim stroškom in tehničnim naporom.

Čast slovenskega imena

Z novim mostom bo zopet na sijajen način dokumentirana slovenska delavnost in slovenska iznajdljivost. Večpotezne načrte za most so napravili domači strokovnjaki, domača tvrdka bo zgradila most, z domačimi delavci. S tem bomo Slovenci dokazali svojo konstruktivnost in svojo možnost za tekmovanje z vsakim narodom.

Romanus:

Največja laž stoletja

»The dell Nigger«, iz sedmih črncev sestoji jazzband, je dospel v pension, kjer sem imel najeto stanovanje. Pridobitev sijajnega angažmana so proslavili črnci z neverjetnim lušičem in ropotom. Tako sem si moral že ob sedmih zjutraj pripraviti mrzlo kopel, da osvežim svoje neizpocito telo. Ob vstopu v bano sem opazil tri polne steklenice šampanjca. Po moji nerodnosti se je ena steklenica odmašila in njena vsebina se je izlila v bano.

V istem trenutku so vstopili v kopalnico štirje zamorci, pobrali ostali steklenici šampanjca in mene, kljub ljutemu odporu, dvignili na ramena ter me prinesli v svojo sobo. Tam je imel saksofonist veličasten govor, iz katerega sem povzel, da me hoče sedem popolnoma pijanih zamorcev slovesno izvoliti za predsednika Liberije, republike zamorcev.

V ugodnem trenutku sem se jim iztrgal, so pogljal iz sobe, se hitro oblekel in hitel na sveži zrak. Na trgu Belle-Aliance sem naletel na prijatelja Bobbyja Wengrafa.

»Kaj pa počenjaš že ob osmih zjutraj na cesti?« sem ga šaljivo nagovoril. »Saj zastavljalnice odpro šele ob devetih.«

Bobby Wengraf, največji bahač pod solncem, je bil znan kot človek, ki v poviševanju samega sebe prekaša največje domisljave. Odgovoril mi je: »Moj arhičekt za starinske umetnosti mi je včeraj sporočil, da ve za dragoceno starinsko redkost. Hiteti moram, da me kdo ne prehití. Pomisli! Sijajna prilika! Komaj 15.000 mark za omaro iz šestnajstega stoletja! — Kako pa, da se ti tako zgodaj potepaš okoli? Gotovo si obiskal že vse informacijske pisarne, ne bi li morda bilo prazno mesto sluge ali tekača?«

»O, ne.« sem mu odvrnil ter premišljeval, kakšen odgovor naj mu dam, da bo enakovredno njegovemu zasmevanju in bahavosti. »Nameravam kupiti dva ducaja kravat. Moj stric iz Newyorka, James Underwood, je umrl.

Saj si poznal strica Jamesa? No, in ta mi je zapustil svoje premoženje — par milijonov dolarjev.«

»A propoc: dedščina,« je rekel Bobby po kratkem, pa napetem premišljevanju. »Gotovo si že slišal, da mi je zapustila velika kneginja Ljubov Aleksandrovna večji del svojega ogromnega premoženja. Nek tujakšnji dnevnik je pa poročal, da je napravila velika kneginja samoumor in sicer radi brezuspešne — lorej nesrečne — ljubezni, ki jo je gojila do velikega denarnega magnata, gospoda Bobbyja Wengrafa. Ne morem ti povedati, kako neugodno mi je, da se moje ime vlačí v javnost. Zahteval bom od urednika, naj se v bodoče sličnemu izogiblje.«

»Ker že greš ravno v uredništvo,« sem mu zabrusil, »prosi urednika, naj objavi demanti: Ze nekaj časa se širi govorica, da je Bobby Wengraf prebil tri mesece v preiskovalnem zaporu...«

»Gotovo se šališ,« mi je odvrnil Bobby. »Vendar bom zahvaloval od Hong-Yu-Tse, da mi poroča, kaj je na stvari.«

»Hong-Yu-Tse?«

»Da, to je moja privatna tajnica. Bolj tajnica za srčne zadeve in afere delikatne narave. Za trgovske zadeve sem najel profesorja Johansena iz Chicaga. Popolnoma sposoben in uporaben mož, le mojih stenotipistinj ne more držati na vajetih. Proti njim je popolnoma brez moči. Zato sem najel priletno Mis Alice iz Londona, katero imam tudi za korespondenco s svojimi podružnicami v angleških kolonijah.«

»Vidiš, glede tega sem pa jaz mnogo na boljšem,« sem mu razlagal. »Jaz namreč registriram vse take stvari v svoji glavi. Zato bi mi bilo zelo ljubo, če bi mi ne bilo potrebno imeti v svojem registru zabeleženo, da si mi že od velike noči leta 1920 vkljub ponovnim opominom dolžan dve marki in petdeset penigov.«

»Res? Sicer pa ti lahko dam akreditivno pismo na Drazdansko banko. Toliškega denarja ne nosim nikoli s seboj. Ali naj morda grem radi te malenkosti domov in odprem svojo že-

lezno blagajno, ki se nahaja v moji dvorani za billard? Ako res želiš...«

»Dvorana za billard? Brat mojega šoferja je sodni elektrutor in ta mi je pripovedoval, da stanuješ v nekem kabinetu...«

»Seveda,« je odgovoril Bobby, ki ni bil nikdar v zadregi vrniti milo za drago. »Toda to je le začasno. Pred nedavnim časom sem si najel v Kurfürstendamu stanovanje s štiri in tridesetimi sobami. Nekega dne sem se v njih izgubil in proti večeru sem se ves izmučen znašel v kopalnici... Od takrat stanujem v elegantnem kabinetu, katerega sem okrasil z dvema slikama slavnega Rubensa in eno Tizianovo, oprema — sama dragocenost iz časa Ludovika štirinajstega, ostalo — vse karrarski marmor. — Zakaj me ne počastiš s svojim posetom?«

»Pretekli teden sem bil v Deauville v Grand-Hotelu Majestic-Palace-Exclusive, kjer so bila lila mojega stanovanja iz pristnih turkizov!«

»Kaj? Ti si bil v Deauville in mi nisi niti brzojavil, da si tam, vsaj telefoniral bi mi bil lahko. Najbolje bi pač bilo, ako bi mi bil brzojavil. Moj naslov — brzojavni, seveda: Bobberlin.«

»Hotel sem telefonirati, dragi Bobby, toda nisem mogel dobiti zveze. Telefonistka iz centrale mi je povedala, da že pol leta nisi plačal računov, zato so ti aparat zaprli.«

»Aha, to so zopet raztrobili moji neprijatelji in nevoščljivci! Glej, glej! Vidiš tam oni Renault-avto?« je rekel Bobby, da bi spravil pogovor v drugo smer. »Moja kuharica za predjedi me je prosila pred kratkim za enomesečni predujem in si je za ta denar kupila čeden avto.«

»Tvoja kuharica ima avto? In ti moraš pešočiti po takem blatu?«

»To delam po nasvetu mojega telesnega zdravnika.«

»Tako? Toda, če že moraš peš po blatu, vsaj strganih čevljev ne bi smel imeti!«

»Istotako po nasvetu zdravnika. Veš neke

vrste kura po moderniziranih receptih slavnega Kneippa.«

»Kaj pa strgana srajca...?«

»Smem ponuditi cigareto?« je skušal odvrniti pogovor na drug predmet ter mi ponudil svojo tobačnico. »Kaj praviš k tej elegantni tobačnici iz platine?«

»Je bolj pločevini podobna.«

»Vidim, da se na dragocenosti ne razumeš. To tobačnico sem dobil v dar od Johna Rockefellerja mlajšega v spomin na pojedino, na katero sem ga bil povabil, ko je bil moj gost princ of Wales. Dva velika zaboja kaviara, katerega sem naročil naravnost iz Odese, sta bila tekem osem in štiridesetih ur popolnoma prazna. Princ of Wales se je revanžiral s povabilom na veliko potovanje z njegovim luksuznim salonskim vozom.«

Bilo mi je dovolj Bobbyjeve bahavosti. Iskal sem in premišljeval, kaj naj mu odgovorim, da mu zamašim usta, da bo — paf. Z ncljlajočim glasom sem mu odgovoril:

»Ker že ravno govoriva o salonskih vozovih: v sredo moram z luksuznim vlakom v London k svojemu krojaču, ki mi dela rdeč žake za lov, katerega prirerjam vsako leto na svojih posestvih. Že sama misel, da se bom moral voziti z vlakom, mi povzroča glavobol. In kljub temu si ne morem pomagati. Moj prvi pilot je zbolel, ostala dva sta se odpeljala v Friedrichshafen, da proučita najnovejše modele Zeppelinovih ladij. Nameravam nabaviti si zračno jahto.«

Bobby Wengraf me je gledal s sovraštva polnim pogledom.

»Ker bom že v Londonu,« sem nadaljeval, »bom končno ugodil Bernardu Shawu, ki me stalno nadleguje s svojimi vabli. Smatra me namreč za najboljšega nemškega pesnika in želi si mojih nasvetov za svoje bodoče delo.«

Bobby Wengraf si je pulil koccino svoje redke brade.

»Da, da, vedno imam sitnosti,« sem vzdihoval; »ako grem sedaj domov, me doma pričakuje par sto vnetih zbirateljev avtogramov.« Bobby Wengraf je škripal z zobmi.

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 17. marca: 5. postna (tiha), Jerald, Patricij.

Ponedeljek, 18. marca: Ciril Jeruzalemski. — Lunina sprememba: Prvi krajeec ob 8.42. (Dež.)

Torek, 19. marca: Jožef, ženin Marije Device.

Za Slovence v Kanadi

Ljubljana, 16. marca.

Odkar so Združene države zaprle svoja vrata evropskim izseljencem, se je obrnil tok izseljenstva v veliki meri v Kanado. Da bi se pa ne ponovila žalostna zgodba iz Združenih držav, kjer je baje do 15 milijonov katolikov odpadlo od vere zato, ker ni bilo za nje takoj v začetku dovolj poskrbljeno, so ustanovili kanadski škofje veliko organizacijo »Immigrant Aid Society«, ki naj sprejme vso gnotno in versko oskrbo katoliških naseljencev v svoje roke.

Da bi bilo pa to delo uspešneje, potuje te dni po Evropi ustanovitelj in predsednik te družbe, Rt. Rev. J. H. Prudham, škof iz Prince Alberta, Saskatchewan, Kanada, da zainteresira vse katoliške škofove za delo te organizacije in jih poprosi sodelovanja in pomoči. Tako je prišel tudi v Ljubljano in bil za nekoliko ur gost našega prevzvišenega škofa. Naš prevzvišeni se je jako zanimal za vse načrt in imenoval predsednika Rafaelove družbe P. Kazimira Zakrjaska za zastopnika te kanadske naseljeniške družbe.

Načrt kanadskega episkopata je, da bodo naseljevali katoliške izseljence po narodnostnih skupinah: vsako narodnost zase v posebnih okrajih, tako da bodo tvorili tudi posebne politične občine. Finančno jim bodo pomagali, da si bodo kupili farme. Ustanovili bi zanje lastne cerkve, dali jim lastne duhovnike, poskrbeli za lastno šolo, sploh da bodo imeli v tujini vse tako, kakor so bili doma navajeni. Ohranili bodo lahko svoj materinski jezik in šege, kakor bodo hoteli.

Farmarjem, ki bi potrebovali delavcev, bodo poskrbeli samo dobrih katoliških naseljencev, ki naj prva leta tam delajo, da si nekoliko zaslužijo, potem jim bodo pa pomagali priti čimprej do samostojnosti. Možna bodo pomagali dobiti za seboj družine. Za svoje varovance bodo skrbeli tudi za čas brezposelnosti, jih podpirali finančno, jim pomagali dobiti delo, da ne zabredejo v bedo in tako v verski in moralni propad.

Da bodo pa mogli to delo uspešno vršiti, potrebujejo pa sodelovanja posameznih narodnih skupin že tu v Evropi. Pomagali bodo tudi že tukaj izseljencem dobiti vsa potrebna dovoljenja od kanadske vlade. Ščitili bodo izseljence že tudi na poti po Evropi, na parnikih in po Kanadi, kjer imajo že krasno izpeljano organizacijo svojih zastopnikov in podružnic. Tako krasno organizacije si ni zamislila nobena druga dežela. Škof Prudham je obljubil, da pride v dveh letih zopet k nam, ker se je v teh kratkih urah čutil med nami tako doma, kakor še nikjer ne na svojem potovanju.

Za kanadske izseljence je pa družba sv. Rafaela poskrbela še več. Ker morejo največ za kanadske Slovence storiti naši rojaki v sosednjih Združenih državah, se je obrnila na predsednika KSK Jednote g. Antona Grdina in ga naprosila, da bi se ta organizacija pridružila delu Rafaelove družbe za te izseljence in organizirala tudi kanadske Slovence v podružnice pod svoje okrilje. Te dni smo sprejeli veselo sporočilo, da je Jednota imenovala poseben odbor, ki bo vzel to delo v roke. Obiskali bodo vse glavne naselbine rojakov po Kanadi in v dogovoru s škofi in duhovniki ustanovljali po vseh naselbinah svoja podporna društva. Tudi so sklenili, da bodo vsem novodošlim izseljencem takoj pošiljali brezplačno svoj katoliški tednik »Glasilo«. Naslove novodošlih izseljencev jim bo pošiljala Rafaelova družba, oziroma oblastni izseljeniški urad.

Domovina je hvaležna KSK Jednoti za te sklepe. Po bogatih skušnjah, katere imajo rojaki v Združenih državah, bodo v resnici lahko veliko storili za naše izseljence v Kanadi. Tudi »Ameriški Slovenec« se je zavzel za kanadske naše rojake in jim odprl poseben oddelek v listu pod naslovom »Kanadski vestnik«. Tako je za Kanado sedaj prav dobro poskrbljeno.

Sedaj pa treba še domovino organizirati. Da bo Rafaelova družba za varstvo izseljencev v Ljubljani zmogla vedno naraščajoče delo, bo treba sodelovanja in pomoči vse slovenske domovine. Preko obeh slovenskih škofijstev smo se že obrnili na vse gg. dekanate in jih prosili, da nam pomagajo, da dobimo v vsaki župniji svoje poverjenstvo, ki bo vez med člani in glavnim društvom. Iz več dekanatov smo že dobili sporočila, da se je stvar dobro razvila. Upamo, da bodo še vsi ostali storili svojo dolžnost.

»In poleg tega sem tako truden, sem za trjeval. Veš, že ob sedmih zjutraj sem si napravil kopol v šampanjcu. Nato so me štirje zamoreci dvignili na svoja ramena, me prenesli v triumfalnem pohodu v svoje sobane in me hoteli brezpogojno izvoliti za predsednika Liberije, republike zamorcev.«

»Tepec!« je siknil Bobby skozi zobe in me sunil v trebuh, da sem odletel v bližnji kandelaber. »Doselej sem mirno poslušal tvoje žvekanje, toda ta poslednja laž je pa največja laž stoletja, če je sploh kdaj bil kdo zmožen spraviti večjo laž na beli dan!«

Orlovski dnevi v Pragi

Program svetovaclavskih orlovskih dni v Pragi.

Preteklo nedeljo smo objavili načrt potovanja, po katerem izvede svoj izlet v Prago J. O. Z. Danes objavljamo program samih slavnosti v Pragi, katerih se bodo deloma lahko udeležili in jim prisostvovali tudi naši slovenski Orli.

23. junija: slavnostna otvoritev »Svetovaclavskih dni Orlovstva v Pragi 1929« in mednarodnih tekem katoliških telovadcev. Sv. maša v cerkvi Sv. Vida ob 11 slavnostno zborovanje.

Naraščajski dnevi

se začno 28. junija s tekmo naraščaja v Stadionu na Strahovem. Drugi dan, 29. junija zjutraj služba božja, popoldne ob 3 javna telovadba naraščaja (plesi, posebne vaje, igre).

30. junija: Dopoldne slavnostni sprevod naraščaja, popoldne ob 3 druga javna telovadba naraščaja (plesi, posebne vaje, igre).

Glavni dnevi

se prično 3. julija. Ta dan bo slavnostna seja ter sprejem prvih gostov iz inozemstva.

4. julija: Mednarodna tekma v telovadbi in lohkotletiki. Posebna tekma slovenskega orlovstva in katoliškega sokolstva na Stadionu. Zvečer ob 8 mednarodna akademija.

5. julija: Dopoldne slavnostni sprevod in defilacija. Popoldne ob 3 javna telovadba jugoslovanskega in češkoslovskega orlovstva. Mednarodna tekma v teku na tri kilometre. Telovadba društev in posameznikov vseh navzočih narodnosti. Ob 8 zvečer

akademija Slovanov.

5. julija: Služba božja v katedrali Sv. Vida na Hradčanih. Slavnostna seja narodnih in katoliških organizacij (dijaštva, akademikov, učiteljstva, žen in deklet delavcev, poljedelcev itd.). Tekma v peteroboju in končne mednarodne tekme. Tekma društev različnih narodnosti v prostih vajah. Ob 3 popoldne javna telovadba vsega orlovstva na Stadionu, nastop inozemskih telovadnih zvez in mednarodna štafeta Ob 8 zvečer

akademija Čehoslovakov.

7. julija: Služba božja, na to sprevod v narodnih nošah skozi Prago. Ob 3 popoldne mimohod tekmovalcev in praporov Narodni običaji in plesi, nastop orlovskih jezdecev v narodnih nošah. Slavnostna razdelitev nagrad tekmovalcem-zmagovalcem.

8. julija: Romanje k Stari Boleslavi in drugi izleti.

Dva požara na Goreniskem

Križe pri Trzihu, 16. marca.

V zadnjih dneh se je v tukajšnji okolici dvakrat zaporedoma pojavil požar, kar je povzročilo mnenje, da ga je nekdo zlobno podtaknil.

V torek zvečer je nenaodoma začela goriti manjša lesena hiša pri Gušču v Srednji vasi pri Goricah. Sreča, da je bilo to zgodaj zvečer, ko domači še niso šli k počitku. Požar je prvi zapazil sosed, ki je koj pritekkel k Gušču in opozoril na nevarnost. Požar so nato pogasili domači s pomočjo sosedov kar s snegom. Zgorel je le zgornji del hiše.

V petek ponoči pa se je ognjeni zubelj pojavil na gospodarskem poslopju pri Jamnikarju v Zadrugi pri Dupljah, občina Križe. Bilo je že po polnoči, ko je vsa vas spala. Prihitele so gasilci iz domače vasi in iz okolice, ki so imeli polne roke dela, da so požar vsaj omejili. V nevarnosti je bila namreč sosedna stavba, »pri Petrusu«. Jamnikarju je pogorelo gospodarsko poslopje ter polovica hiše. Gasilci so morali na pogorišču ostati do jutra.

Posestvo, ki je gorelo, je last žene bivšega prestnika, ki je svoj čas vse prepal nanjo. Žena je nato moža zapustila ter biva sedaj v Mariboru. Mož sam, prej lastnik velikega posestva, služi sedaj pri sosedu za — hlapca. Posestvo pa propada... Ob času požara je prejšnji lastnik, sedaj hlapec, s prižgano »laterno« hodil okoli pogorišča in žalostno murmal: »Ja, mora že tako biti!«

Trboveljski vlomilci prijeti

Trbovlje, 15. marca.

Trbovlje so bile do zadnjega časa na glasu, da se tu ljudje pač včasih malo stepo ali kako drugače porogovijo, da pa je bil ta kraj v kriminalnem oziru eden najbolj mirnih in poštenih. Vlomov in večjih tatvin je v Trbovljah bilo mnogo manj ko v marsikakem drugem manjšem kraju. V tem oziru so Trbovlje bile vzorne.

No, letos pa so se naenkrat začeli vlomi tudi pri nas. V zadnjem času se je zgodilo kar 15 vlovov. Razumljivo je, da se je prebivalstva polastilo veliko razburjenje. Orožniki so bili neumorno na delu že od decembra dalje, da bi prijeli zločince. Toda vidnih uspehov doslej ni bilo videti. Vendar je neutrudljivi napor našega orožništva imel svoj uspeh: vlomilci so bili prijeti v Zagrebu! Tja so namreč vodili sledovi, ki jih je našlo orožništvo.

Zadnje nedeljo sta se dva orožnika napotila v Zagreb ter ostala štiri dni na delu. Vrnila sta se v četrtek, ko sta srečno prijela vlomilce ter jih odpeljala v sodne zapore v Laško. Tu so vlomilci svoje zločine že priznali. Trboveljčani pa smo se oddahnili.

Delovanje vlomilcev, njihovo zasedovanje po orožnikih, brlogi zločincev — vse to je zelo zanimiva povest, ki pa za javnost še ni zrela.

Hrvati v Avstriji

Pred kratkim smo v našem listu poročali o sletstvu med Hrvati v Gradišču. Na omenjenem mestu smo omenili, da statistikar žal ne navaja, kako je s hrvatskim jezikom po srednjih solah, ki jih posejajo dijaki iz Gradišča. Šesta številka letošnjih »Hrvatskih novic«, glasila gradiščanskih Hrvatov, pa nam nudi mali vpogled, kako je v tem oziru na učiteljišču v Oberschützen (Felső Lövö), malem mestecu ob ogrski državni meji. Objavlja namreč pismo nekega hrvatskega dijaka IV. preparandije na omenjenem zavodu, ki sporoča, kakšno veselje je prevzelo vse hrvatske dijake, ker se jim je izpolnila stara želja, da so dobili učitelja za hrvatski jezik, g. Oskarja Mikula, učitelja iz Čajte in da se sedaj lahko uče tudi hrvatski. Dne 9. januarja so imeli prvo hrvatsko uro. Vseh, ki se uče hrvaščino, je devet. Nadalje piše omenjeni dijak: »Dolgo smo se morali boriti, toda nikom se zaman. Potihoma napredujemo v vsakem oziru. Ne ustavimo se in ne opešajmo na pol poti, marveč trudimo se, uprimo vso svojo moč, da pridemo srečno do svojih ciljev!«

Čudakova skrivnost in smrt

Novo mesto, 15. marca.

V Rumanji vasi pri Novem mestu je živel Matija Žerjav, nekaj nad 60 let star, človek posebne vrste. V mlajših letih je imel svoje posestvo. Takrat ni bil bogve kako vzoren gospodar, pa je grunt zapravil. Potem si je vbil v glavo, začeti življenje in gospodarstvo čisto znova.

In res: spal je poleti in pozimi na podstrešju na slami. Celo letos pri 30 stopinjah mraza je moč vzdržal na svojem ležišču. Nihče ga ni pripravljal do tega, da bi šel spat v sobo. Pred nekaj dnevi je zbolel. Napadla ga je pljučnica. Šele, ko ni mogel po lestvi na podstrešje, je moral v sobo, kjer je po par dneh umrl.

Ker se je moč pečal z nakupovanjem suhih gob in drugih takih pridelkov in ker je bil nedvse skromen in varčen, je prihranil precej denarja. Koliko, ni povedal nikomur. Sodijo pa, da je imel najmanj 25.000 Din, za katere se sedaj zanimajo vsi, ki so rajnemu stregli zadnje ure življenja. Še dobre pol ure pred smrtjo je na tozadevna vprašanja odgovarjal, da bo že še povedal, kje ima denar naložen, pa je revež tudi to tajnost nesel na drugi svet.

Zima opustošila vinograde

Sv. Miklavž pri Ormožu, 15. marca.

Letošnja zima je zahtevala v okolici Sv. Miklavža človeške žrtve, vsled silnega mraza je zmrzavalo v kleteh vino in poljski pridelki, debele plasti snega so rušile poslopja, toda vse to ne dosega škode, ki so jo trpeli vinogradi. Posledice neznosne zime so za vinograde hude in vinogradniki se obupno vprašujejo, kaj jim je letos začeti.

Dasi je bila ta zima izredno mrzla, je vendar bilo upanje, da trta vzdrži silni mraz, ker je bila globoko v snegu. Poskus, ki so jih delali vinogradniki, ko je začela zima popuščati, so pokazali, da je bil ta up prazen. Ponekod je bilo izmed desetih tri samo ena zdrava, ostalih devet pa je uničil mraz. Splošno se smatra, da h uničenega povprečno 70 do 75 odstotkov vsega trsja. Najbolj občutljiv je bil nasproti mrazu počitje. Ta je skoraj vse uničen. Ozeble so tudi druge vrste, celo burgundec, ki velja za eno najbolj odpornih vrst. Najmanj je mraz škodil »malemu rizinju«.

Kako zelo so vinogradi trpeli, priča tudi stava nekega znanega vinogradnika iz Gornje Redgone. Ta je ponudil večjo stavo, da bo letos dal en oral vinograda kvečjemu 150 do 200 l vina. Ako so uničeni tudi sadovnjaki, kar se sedaj še ne da ugotoviti, stoji vsa okolica pred veliko bedo. Saj je naš glavni vir dohodkov ravno trta.

Novo mesto, 15. marca.

Vsled letošnje sibirske zime so zelo trpeli vinogradi, ki so večini posestnikom novomeške okolice glavni vir dohodkov. Trta v nižjih legah je zelo trpela. Vinogradniki že itak ne morejo vnovčiti vsled konkurence svojega blaga, sedaj pa še pozeba. Zdi se, da je trpelo tudi žito, vendar se to ne da točno ugotoviti, ker pokriva polje povečini še sneg.

Kadilci, »čikarji« in »šnotarji«

Milijarde, ki so šle v zrak.

Milijone zakadimo vsako leto pri nas, menijo nekateri. Statistika monopolske uprave pa pravi, da to niso milijoni, ampak milijarde dinarjev, ki gredo na eni strani v zrak, na drugi pa se koristno stekajo v državno blagajno.

Največ se pokadi cigaret. V preteklem letu je bilo pokajenih v naši državi skoro 4 milijarde cigaret. Nekaj nad 12 milijonov nas je, pa smo spihali v zrak tekmo lanskega leta nič manj kot 3.759.000.000 cigaret. Leta 1923. smo pokadili le 2.188.000 cigaret, leta 1926. skoro milijardo več, in sicer 3.187.000.000, leta 1927. 3.463.000.000. Povprečno se je pokadilo na dan 10.298.630 cigaret.

Enako je narastla uporaba cigaretnega tobaka. Leta 1923. je bilo pokajenega vsega 4.892.000 kg, leta 1926. 5.520.000 kg, a leta 1927. 5.555.000 kg. Lansko leto je radi velikega narastka uporaba cigaret, uporaba cigaretnega tobaka nekoliko padla. Pokajenega je bilo samo 5.585.000 kg, to je dnevno povprečno 13.164 kg in 35 gramov.

Tudi cigararji niso zaostajali. Lani so pokadili 42.579.000 komadov. Leta 1923. 39.642.000, leta 1926. 41.678.000, leta 1927. 42.542.000. Lani se je pokadilo dnevno povprečno 116.463 cigar.

Zanimivo je, da žvečenje tobaka vsako leto znatno pada. Tako je leta 1923. bilo prodanega 162.000 kg tobaka za žvečenje. Leta 1926. 106.000 kg.

Najbolj poznane

JKKOLI-pletanine

za

velikonoč

pri trvdki

Gričar & Mejač,

Ljubljana,

Selenburgova ulica

1. 1927. 45.000 kg, a lansko leto vsega le 37.000 kg. Dnevno se je »počikalo« 101 kg 60 gr.

V uporabi tobačnega ekstrakta se tudi kaže napredek. Leta 1923. je bilo prodanega 5892 kg, leta 1926. 10.130 kg leta 1927. 14.067 kg, a leta 1928. 16.270 kg to je dnevno nekaj nad 44 kg.

Največ se je »šnotaloc« leta 1926., in sicer 7096 kg, leta 1923. pa samo 461 kg, leta 1927. 6358 kg, a lansko leto 4493 kg, povprečno na dan 12 kg 90 gr.

Navedene številke govore, da v našem tobačnem monopolu še ne bo tako kmalu nastopila kriza.

Osebne vesti

★ Jubilej Riharda Jakopiča. Mojster Rihard Jakopič bo praznoval dne 12. aprila t. l. šestdesetletnico svojega rojstva. Pri tej priliki se ga bo gotovo ves narod s hvaležnim srcem spomnil. Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi na predvečer rojstnega dne o jubilanu skriptično predavanje, otvorila se bo kolektivna razstava njegovih del v njegovem paviljonu tako, da bo pokazala izbrano njegov razvoj od najzgodnejših del do najnovejših. Tiskovna zadruga, kakor se čuje, pripravlja za to priliko izdajo Jakopičevega zbornika, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik in risb ter z razpravami raznih avtorjev, med temi tudi z enim člankom jubilara samega. Jubiliant, ki je še nedavno svež in mladostno zanosito dovršil eno svojih največjih del, prejema že sedaj številne čestitke k jubileju.

Ostale vesti

★ Redna služba božja na Šmarni gori se spet pričinja z današnjo nedeljo. Služba božja bo vsako nedeljo in praznik ob 10, le v slučaju prav slabega vremena je ne bo.

★ Francoski inštitut opozarja vse svoje prijatelje in prijatelje francoskega naroda sploh, na bližnje gostovanje članov pariške Comedie Francaise, ki bo v prihodnjih dneh v ljubljanskem gledališču.

★ Dvoje županskih poučnih tečajev. Po svoječasnem sklepu oblastnega odbora, da bo prirejal županske poučne tečaje kot uradna e tečaje, besta dne 24. in 25. t. m. dva taka tečaja in sicer: v nedeljo, 24. t. m., v Kostanjevici s pričetkom ob osmih zjutraj, in v ponedeljek (na praznik) 25. t. m. v Brežicah s pričetkom ob devetih dopoldne. — Kakor za dosedanje uradne prireditve velja tudi za ta dva tečaja, da je udeležba za občinske zastopnike (župane, občinske svetovalce, tajnike obvezna. Pa tudi občinski odborniki naj se udeležijo tečajev kolikor mogoče vsi. Dana je možnost, da se udeležijo občinski zastopniki iz občin, ki so bližje Brežic, tečaja tu, sosednje občine pa, ki imajo bližje v Kostanjevico, v tem kraju. — Izključeni seveda niso tudi drugi občani, ki se zanimajo za javno upravo — zlasti za občinsko gospodarstvo.

★ V Službenih novinah od 14. marca t. l., so objavljena Pravila za izpite profesorjev trgovske akademije in Pravila za izpite mojstrov raznih obrti.

★ V Uradnem listu od 14. marca t. l. je objavljen zakon o osebnih imenih (Služ. novine z dne 26. februarja 1929, št. 47-XXI) in Pravila o ocenjevanju državnih uslužbencev v resortu ministrstva za narodno zdravje (Služ. novine z dne 6. marca 1929, št. 54-XXIII).

★ Zveza slovenskih agrarnih interesentov. Pripravljali odbor tega društva je dobil od velikega župana potrjena pravila in sklicuje ustanovni občni zbor Zveze slovenskih agrarnih interesentov na 24. marca ob 9 v vrtnem salonu restavracije pri »Levu« v Ljubljani na Gosposvetki cesti. K udeležbi je povabil vse agrarne občinske odbore, pozvani pa so tudi vsi posamezni agrarni interesi, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

★ Geografsko društvo na ljubljanski univerzi. Geografsko društvo je tekem svojega sedemletnega obstoja postalo važen kulturni činitelj ne samo doma, temveč tudi v inozemstvu. Največje kulturno delo, ki ga vrši Geografsko društvo, je izdajanje znanstvene revije »Geografski vestnik«, katerega trije letniki so že izšli, četrti pa je sedaj v tisku. Z izdajanjem te revije se je seveda zelo pospešilo geografsko raziskovanje Slovenije. Od rezultatov teh raziskovanj ne bodo imeli koristi samo geografi in pripadniki sorodnih strok, temveč v veliki meri tudi narodno-gospodarske panoge. Za inozemstvo je izdajanje geografske revije nekako kulturno merilo in zrcalo vsega naroda; tudi narodnostnopolitični razlogi nas torej silijo, da zagotovimo »Geografskemu vestniku« obstoj. Žal, da list s samo naročino ne more izhajati, temveč mora biti njegov obstoj odvisen od večjih ali manjših podpar, ki mu

Ne mutite svojih otrok z ribjim oljem ampak dajte jim

JEMALT

Jemalt se more dati v vseh slučajih, kjer je potrebno dati ribje olje. Dobiva se v vseh lekarnah v malih zavijkih po 25 Din in v velikih zavijkih po 42 Din.

jih naklonijo ustanove in oblasti. Na občnem zboru Geografskega društva je bilo v ospredju poročilo o 12. ojašanju revije, ki naj bi se čimdalje bolj širila tudi med širše kroge naših inteligentov. Geografsko društvo se dobro zaveda, da je ena njegovih glavnih nalog izdati geografsko revijo, jo ohraniti na sedanji višini in ji zagotoviti obstoj. Geografsko društvo si je zasnovalo za bodoče poslovno leto delovni program, v katerem je razen navedenega ena poglobilnih točk prireditve kongresa jugoslovanskih geografov v Ljubljani. Po teh vidikih se je sestavil novi odbor, ki sestoji iz naslednjih gg.: univ. doc. dr. Anton Melik, predsednik; dr. Jože Rus, podpredsednik; dr. Ivan Rakovec, tajnik; Franjo Pengov, stud. phil., blagajnik; Svetozar Ilesič, cand. phil., knjižničar; dr. Valter Bohinec, prof. Silvo Kranjec, Dwažo Stepišnik, cand. phil., odborniki, ki jim je poverjena specialna naloga organizirati kongres; dr. Božo Škerlj, referent za prirejanje predavanj; prof. Josip Breznik, notar Mate Hafner in dr. Roman Šavnik, revizorji.

★ **Nov klub na ljubljanski univerzi.** Odkar smo Slovenci stopili kot svoboden narod v krog ostalih svetovnih narodov, moramo kazati smisel tudi za probleme, ki segajo preko našega ozkega miljeja. Nedostake je dobro čutil naš inteligentni naraščaj in se je radi tega v preteklem tednu osnoval na univerzi s pomočjo našega novoimenovanega poslanika v Washingtonu, dr. Pitamica »Akad. klub za proučevanje mednarodnih problemov«. Klub stoji že takoj izpočetka v ozkih stikih z evropsko centralo Carnegijeve dotacije za mir v Parizu. Novo pri tem klubu je, da ima po vzoru sorodnih klubov v zapadni Evropi svojo fakultetnega svetovalca v osebi univ. prof. dr. Tasiča, ki bo kot tak prisostvoval seminarjskim klubovim sestankom, ki se bodo vršili tedensko in kjer se bo v predavanjih in debatah širilo poznavanje vseh pojavov mednarodnega življenja. Odbor, ki je bil izvoljen na ustan. obč. zboru v sredo, 13. t. m., nam daje polno garancijo, da bo klub v resnici delal v smislu začrtanega programa. Odbor je sestavljen sledeče: Predsednik: Stanko Mencinger, Odborniki: Ahazhiz Fini, Alujevič Branko, Bačić Zdenko, Pretnar Stojan, Pretnar Leo, Satler Franjo, Revizorja: dr. Ferd. D. Majaron in Dolfe Schauer, Razsodišče: dr. Stojan Bajič, Ljuba Janković, Anton Hribovšek.

★ **X. internacionalni sejem v Milanu.** Od 12. do 27. aprila bo v Milanu mednarodni velesjem, ki bo dal industrijem in trgovcem priliko primerjati izdelke s konkurenco ter najti trg s cenami in kvaliteto. Na velesjem bo 20 skupina blaga iz poljedelske produkcije in poljedelskega strojništva ter tehnike, živilska in vinska produkcija, pohištvena industrija, tkanine, domače, galanterije in toaletna potrebščine, zlatarstvo in srebrarstvo, manufaktura, fini les in gozdarstvo, usnarstvo, avtomobilstvo, glazbila, papirna industrija in grafična umetnost, tujski promet in propaganda, kemična industrija, gradbeništvo in

Za velikonočne praznike se priporoča specialna trgovina za živila Jaš i Lesjak, Maribor, X. oktobra ulica 2. - Prvovrstno blago - solidne cene - točna postrežba.

Mariborski izprehodi

VIII.

Kako se je godilo kmetiču, ki je prišel iskat v Maribor nasvetov radi zamrznjenega krompirja, korenja in repe. — Nekaj o mariborskih gledališčih, pisarijah in gledaliških pismarjih.

Prišel je kmetič iz okolice v Maribor in baral naokrog radi zamrznjenega krompirja, repe in korenja. Od enega strokovnjaka do drugega je štokljajal, iz ulice v ulico se je pihal. Nikjer pa ni mogel izslediti pravega izvedenca za prompir, repo in korenje. Pa je kmetič grča in ni odnehal. Prikreval je nazadnje v lepo poslopje, kjer je izvedenec (krompirjeslovec, korenjeslovec in repologov) cela kopica. Ker je bil kmetič grča in neodnehal, se je moralo zgoditi, da so se ti različni -slovci zbrali h konferenci ter ugibali. Dolgo so gruntali, nato pa objavili kmetiču, da je zamrznjen krompir neporaben, ker ni v bližini nobene tovarne za špirit. In so mu dali visoki sklep črno na bellem in pojasnjen v par vrsticah. Kmetič je začeljustal parkrat, od razočaranja in pa, ker je bil radi dolgega čakanja prvi vlak že zdavno zamudil. Šel je naravnost proti kolodvoru: sredi pota pa se je prigodilo, da ga je dohitel kurir s pozivom, naj se takoj vrne. In se je kmetič vrnil. — »Da te sembraj, bo že nekaj važnega,« si je mislil spotoma. Malodane da se ni razhudil, ko so zahtevali pismeno sporočilo nazaj. »Vidite, tukaj smo pozabili pristaviti večico, semkaj pa pride mesto dvojičja pika. Zdej je že dobro.« Zagodrnjal je kmetič skozi čeljusti in se jezil. Ko je namreč prisopil na kolodvor, mu je vlak ušel tik pred nosom. Kmetič pa je prišel šele naslednjega dne domov, radi vejice in podpičja... »Nikdar več v Maribor

montanistika, radio, fotografija in kinematografija, mala in domača ter umetniška obrt, elektrotehnika in železarska industrija. Spričo važnosti gospodarskih zvez s sosednjo kraljevino je ta prireditev tudi za naše gospodarske in produkcijske ter trgovske kroge zelo velike važnosti, neglede na vsakega, ki bi to priliko hotel uporabiti za koristno in obenem prijetno potovanje. Prospekti in natančni pogoji se dobe v TOI zbornici kakor tudi na kraljevem generalnem konzulatu Italije v Ljubljani.

★ **Absolventi tehniških srednjih šol.** Z ozirom na notico, objavljeno v »Slov. Narodu« z dne 7. marca t. l., v kateri pisec precej nejasno prikazuje javnosti pojem absolutna tehniške srednje šole, si usojamo istega naši javnosti raztolmačiti, da ne bo o tem napačno poučena. Absolvent tehniške srednje šole je samo tisti, ki je dovršil štiri razrede srednje ali meščanske šole in nato vstopil na katerikoli od treh oddelkov navedenih v čl. 3 pravilnika o delovanju, redu in pouku na državnih tehniških srednjih šolah, razglašen v »Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti« z dne 13. oktobra 1928, št. 331-97, dovršil štiri letnike enega teh oddelkov in napravil diplomski izpit (maturo). Sem torej ne spadajo razni oddelki, kakor so n. pr. delovodska šola, keramična šola itd., za katere se zahteva samo ljudskošolska izobrazba. Ti oddelki so samo priključeni tej šoli (pod istim imenom), spadajo pa, kakor v drugih državah in tudi pri nas, pod navadno »Obrtno šolo«. Povsem logično je, da se »absolvent« teh oddelkov ne morejo navedeti absolventi tehniške srednje šole, kar se čisto dogaja v javnem življenju. Da se bo v bodoče prenehalo s takimi potvorbami, apeliramo na pristojno oblast, da napravi v tem oziru jasnost. — Maturanti strojne srednje šole.

★ **Hišni posestniki,** ki imajo posestva v Avstriji se v lastnem interesu vabijo, da takoj pošljejo naslove svoje hiše Zvezi hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica št. 6. Glede hiše naj se natančno navedejo podatki o številu in velikosti stanovanj in drugih razmerah. Na zadnjem sestanku v Mariboru se je razglasilo sklenilo ustanoviti društvo za celo Jugoslavijo v varstvo lastnine in pravice posestnikov, ki so naši državljani, a imajo hiše v Avstriji. Kakor hitro bo dovolj prijav, se skliče ustanovni občni zbor in se prične velikopotezna akcija skupno s posestniki v drugih evropskih državah, ki so tudi lastniki posestev v Avstriji.

★ **Zalostna smrt padle ženske.** V Zemunu se je v javni hiši te dni s karbolom zastrupila neka mlada ženska, ki so jo njene tovarišice poznale pod imenom Marija Vrač. Dognalo pa se je, da to ni bilo njeno pravo ime, ker Marija Vrač živi v Zagrebu, je omožena in stanuje v Mesniški ulici. Nedavno je ta gospa izgubila na Illici v Zagrebu svojo legitimacijo, katero je najbrž našla ona neznanica in odpotovala z njo v Zemun. Pravega imena samomirke niso mogli ugotoviti, ker razen nekoliko nejasnih pisem niso našli pri njej nobenih papirjev. Sodijo, da je bila nesrečnica iz kake boljše belgrajske rodbine.

★ **Na smrt obsojen razbojnik.** Te dni je bil obsojen pred porotnim sodiščem v Sibeniku na smrt na vešalih dalmatinski razbojnik Šime Rnjak, ki je bil obtožen zahrbtnega roparskega umora, poskusa roparskega umora, šestih zločinov razbojništva, šestih javnih nasilstev, enega zločina tatvine in desetih prestopkov radi nošenja orožniške uniforme. Preden je orožnik odvedel obsojenca iz porotne dvorane, je »a grdo ozmerjal vse porotnike.

★ **Z drugega nadstropja je padla.** V Nikoličevi ulici v Zagrebu je padla z okna v drugem nadstropju 20letna služkinja Anka Jug, ko je čistila šipe. Bila je tako neprevižna, da je opravljala svoje delo z zunanjo stran, pri čemer ji je zmanjkalo tal in je strmoglavila 12 metrov globoko. Obležala je nezavestna z zlomljeno roko in nogo in natrlo nosno kostjo. Dobila je tudi težke notranje poškodbe. Prepeljali so jo v bolnico.

★ **Zahvala dijakov.** Cenj. g. Wilmanu se najtopleje zahvaljujejo dijaki, katero je pogostil v Kropi. Še enkrat iskrena hvala!

★ **Nova oprema Cankarjevih in Finžgarjevih Zbranih spisov.** Da se ustrezno ljubiteljem lepe knjige, je oskrbela »Nova založba« v

★ **Pri žolčnih in boleznih na jetrih,** žolčnem kamnu in zlatenici urejuje prebavo naravna »Franz-Josef«-grenčica na naravnost najpopolnejši način. Klinična izkustva potrjujejo, da je povsem učinkovito domače zdravljenje s »Franz-Josef« vodo, če se jemlje zjutraj na tešče pomešana z malo tople vode. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

Ljubljani lepo solidno in trpežno platneno vezavo za Cankarjeve in Finžgarjeve Zbrane spise, ki bodo posebno primerni kot književno darilo. Prav tako je novo opremo dobil Steletov Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih.

★ **SKICNI PAVZNI in svetlopišni papir** priporoča M. TICAR, Ljubljana.

★ **NOV VELIKI ZIVINSKI SEJEM,** konjski, prašičji in kramarski, se vrši dne 26. marca 1929 v Vel. Mračevem, občina Cerklje ob Krki. Kupci in prodajalci se vabijo.

★ **ZADRUGA BRIVCEV, FRIZERJEV IN LASNICARJEV V LJUBLJANI** sporoča cenjenemu občinstvu kakor tudi članom, da bodo brivnice in damski saloni, na sledeče praznike: sv. Jožef 19. t. m., Oznanenje Mar. D. 25. t. m. in velikonočni ponedeljek 1. aprila odprti samo dopoldne od pol 8—12. Nabelstvo.

★ **KOPALISČE OUZD** je v ponedeljek 18. t. m. ves dan odprto.

★ **PRAVOČASNO ŠKROPLJENJE Z »ARBORINOM«** uniči tudi najhujšega sovražnika naših sadovnjakov. Arborin izdeluje »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ **ODRECITE SE KAJENJU,** ker dim kvari zavese. Le, če vzamete za pranje SCHICHTOV »RADION«, lahko kadite brez skrbi.

★ **DOBRA METODA ZA POBIJANJE KATAPA V GRLU.** Kadar nastaja hladna pomladna doba, se čisto dogaja, posebno pri ljudeh, ki žive v mestu, da ta premena temperature povzroča prehlad. Posebno pogosti so katari v grlu. Znaki te bolezni so splošno poznani, tako da je nepotrebno o njih govoriti, najzanimivejši so: hripavost v grlu in bolečina v goltancu. Kako najbolje odstranimo te nadloge? Najbolji uspeh bomo dosegli z onimi preparati, ki objektivno vnetje odpravljajo, a subjektivno bolečine ublažujejo. Obema zahtevama odgovarjajo n. pr. Panflavin pastile.

★ **POZARJAMO na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega lista.**

★ **PODPORNO DRUŠTVO SLEPIH.** Ljubljana, Wolfova 12, prosi vljudno milodarov.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevna in nočna služba: I. Bohine na Rimski cesti, II. Leustek na Resljevi cesti. — V noči na terek: I. Piccoli na Dunajski cesti, II. Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

Iz ogrevalnice - stalno zavelišče

Na pobudo Delavske zbornice se je ustanovila v Ljubljani javna ogrevalnica za brezposelne. V tej ogrevalnici so smeli tudi prenočevati. Marsikoga bo zanimalo, kako se je obnesla ta ogrevalnica in kako naj bo ž njo v bodoče. Ogrevalnica se je odprla 17. februarja. Od začnega obiska 41 se je frekvenca kmalu dvignila nad 150. V tej višini je še danes. Isto je s prenočevanjem. Od začnega števila 7 se je dvignilo število prenočevalcev na najvišje 66. Večjega števila prenočevalcev sedanja ogrevalnica ne more sprejeti.

Poklici brezposelnih. Obiskovalci ogrevalnice se dele na sledeče poklice: 57 odstotkov ne-kvalificiranih delavcev, ostali pa profesionisti in sicer: 4 ključavničarji, dva strojnika, dva mehanika, 4 čevljarji, 2 brivca, 1 usnar, 3 sluga, 3 kurjači, 2 mizarja, 2 trgovska pomočnika, 1 livar, 1 ščetar, 3 peki, 3 mesarji, 1 kovač, 4 zidarji, 1 natakar, 1 oglar, 1 vrtnar in 1 pisarniška moč.

S čim se preživljajo? Navedeni brezposelni se preživljajo od zaslužka priložnostnega dela, od podpor in od — beračenja. Ni treba posebej poudarjati, da vpliva tak način življenja precej kvarno. S priložnostnim delom se hitreje zasluži

Z VIM-om očistite
Vaše štedilnike
in pa pečil

nekaj denarja. Zato pa odvaja priložnostno delo delavca od rednega dela. Isto je s podporami. Uradno poročilo je muenja, da bi bilo bolje, da bi se uvedle mesto denarnih podpor, podpore v hrani in stanovanju.

Kakšno je življenje v ogrevalnici. Največ preglaive je delo voditeljem ogrevalnice vzdrževanje discipline. Ljudje so hoteli imeti ljudovlado brez vseh postav. Ko so videli, da to ne gre, so se udali in ne delajo prevelikih preglaive. Kriminalni slučajji so bili dosedaj štirje: tri tatvine in ena poneverba. Tudi alkoholizem ni vladal v taki meri, kakor bi kdo pričakoval. Pravih žganjarjev so opazili nadzorstveni organi tri. Domov se je vračal prepozno v splošnem kvečjemu samo eden. Stanovske zavestnosti v splošnem ni bilo opaziti, le poedinci so kazali tuintam zanimanje za svoj poklic in svoj stan. Razgovori obiskovalcev ogrevalnic kažejo isto lice. Le nekateri so kazali kulturne potrebe. Znamenje za dokaz, kako potrebno je globlje in smotrno prosvetno delovanje.

Kako bo v bodoče v ogrevalnici. V splošnem se je ideja ogrevalnice obnesla. Na obiskovalce je vplivala dobrodejno disciplina, tako da je moral marsikateri opustiti kako slabo navado, katero je smel na prostem svobodno uveljavljati. Tudi zavest, da ima na razpolago si-guren gorak kotiček, je velike moralne vrednosti in skušnjava po frakeljnih je manjša najmanj za 70 odstotkov. Ta skromen začetek v ogrevalnici je pokazal, da je nujno potrebna taka akcija v večjem obsegu, ki se naj končno razvije v stalne azile za brezposelne. Za »skrbeti je dolžnost vse javnosti!

Denar diši, delo smrdi

Sličice iz socialnega urada.

Francelj je jedva 24 let star, pa že dvakratni nezakonski oče. Izučil se je bil ključavničarstva, toda to preklecano delo mu nikakor ne diši. Da bi v življenju vendarle nekaj storil, se je odločil in vzal mater drugega svojega otroka za ženo. Odkar je zakonski mož, je bil že mnogokrat gost na socialnem uradu, kjer je dobil marsikakega »kovača« za svojo ubogo

Dr. Joško Bezič, zdravnik v Kranju

prične ordinirati
v soboto 23. t. m.
v hiši »Pri Stari Pošti«, I. nadstr.

Vedno novosti

Kdor si želi dobro blago za moške in ženske obleke po nizki ceni — dobi ga pri tvrdki **JOS. SNOJ** LJUBLJANA — palača Mestne hranilnice

dela pač. In razen tega se bo znatno zmanjšalo delo našega nadkritika, čigar kompetenca se bo zaenkrat skrčila na ugotavljanje tiskarniških napak in nagajivosti tiskarskega škrate.

Zakaj bi ne imeli svoje organizacije? Vznesenjak-idealisti mariborski snujejo društvo reformatorjev-vegetarijancev; navdušeni privrženci ideje bratstva ustanavljajo pri nas »ložo svetovnega bratstva«; sabljači so že planili na dan s svojim sabljaškim klubom; ljubitelji živalstva se že delj časa bavijo resno z načrtom da osredotočijo svoja plemenita zoološka prizadevanja v posebnem društvu »Zoo«, njihovi sovravniki pa zatrjujejo, da bi bila v Mariboru nadvse priporočljiva ustanovitev posebnega zavoda za uničevanje in pokončevanje miši, podgan in druge nadležne mrčesi — po ljubljanskem zgledu. Zakaj bi neki tudi mi ne skrpu-cali takšnele združbe, ki bi skrbeli za redno kulturno-gledališke komunikacije. V nove dobe gledaliških pisarij gremo, dragi prijatelj, v Mariboru. Da bi tudi vi s strunnim korakom pričepljali za nami! Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi... Ave! Eroso!

Lacromel

sigurno sredstvo proti kašlju, kataru, prehladu, influenci, kroničnemu vnetju bronhijev itd. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja Lekar na Arko, Zagreb, Illica 12.

Damsko perilo

moderne bluze, trpežne flor nogavice, rokavice, torbice itd. v lepi izbiri in najcenejši pri **Sterk nasi. Karničnik, Stari trg 18.**

Danes ob pol osmih zvečer priredi v telovadnici šole na Grabnu Šentjakovski Orel telovadno akademijo

družnic. Naposled pa se je naveličal večnih pridig vsiljivih gospodov, ki so mu ob neki priliki prigovarjali, naj si poišče službo, ker je mlad, zdrav, krepek. Naj hodi odlej raje žena po podporo, si je mislil in dal svoji boljši polovici navodila, kako naj nastopi, da bo užalosa.

Mlada, napol otrok se, je vstopila in pričela: »Gospodje, kaj naj začnem? Mož je odšel že pred tednom iskati dela, pa se še ni vrnil. Vse perilo mi je poprodal, nobene pare ni pustil, z otrokom nimava kaj jesti in obleči. Pomagajte mi, sicer mi je obupala!«

Dasi se gospodje podobnih prizorov in slikanja bode že dokaj vajeni, vendar se je vsem revica smilila v dno srca, zlasti še, ker poznajo delavčnega moža, ki tako slabo skrbi za otroka in ženo. Razumne se, da bo dobila podporo.

Tožbe in solze obupajoče žene so močno ganile tudi gospe področni Ančko, ki je uradnica pri socialnem uradu. Namenila se je bila po nekkih opravkih izven magistratnega poslojstva in mi-mogrede vse čula. Postala je nekoliko, potem pa šla. Uradnik je baš špilil svinčnik, da bi mladi, objokani revni nakazal podporo, kar prisopiha gospodična Ančka nazaj in zmagovalno pove:

»Stojte! Francelj, mož od te-le, stoji spodaj pred magistratom in čuva voziček z otrokom!«

»Sem mi-mi-sihla, da, da bo-bo-ste rajši dali, če tako po-po-ve-m...«

»Kroko-dilove solze pojditte ponujat drugam, a možu raje prigovarjajte, naj gre delat, kot da ga poslušate, kako vas uti lagatik!«

Vsa osramočena je odšla.

II.

Zvonimir K. se piše. Rodom iz Trsta, pristojen v Ljubljano, po poklicu — mornar. Dasi šele 35 let star, je bil že v hiralnici v Mengšu. Kamor ga je bil lani poslal socialni urad. V hiralnici je bil dobro postrežen in oskrbovan, samo denarja mu je manjkalo, da bi si ga bil kak požirek privoščil. Odločil se je, da se obrne na dobrosrčne gospe pri socialnem uradu in jim je pisal dopisnico ter jih takole počastil: *Illustrissima signoria vostra! Prosim lepo, pošljite mi vsaj za eno cigareto, ker sem docela suha. Vse skupaj Vas prav lepo pozdravljam in prosim, da mi takoj odgovorite!«*

Te dni se je oglasil osebno.

»Kaj bo, Zvonimir?«

»Potpora, prošim, potpora!«

»Obleko in perilo smo vam kupili, kaj hočete več?«

»Prošim, kje ga je gošpod ravnatelj?«

»Ga ni tu!«

»Ma ga slišim, ki ga govori u druga Šoba.«

Vrata so bila odprta. Zvonimir hiti tja.

»Gošpod ravnatelj, kje ga je moja potpor od borša dela?«

»Pri nas je ni. A zakaj ste odšli iz hiralnice?«

»Ga ni bla več tam za gašpod Zvonimir!«

»Pa pojditte na Borzo delat!«

»Kaj me briga borša dela!«

»Pri nas ne bo nič. Z Bogom!«

»Ma, ma...«

»Delat pojditte! Dovolj ste lenuharili!«

»E potpora?«

»Danes nič, drugič morda.«

Potisnili so ga pri enih vratih ven, pri drugih je prišel zopet nazaj. Morali so mu zapre-titi, da ga postavijo s silo na ulico, če bo nad-ležen. Godrajaje se naposled zapustil pisarno.

Dobrota je sirota

Blizu Šentpetra živi ob Ljubljanici prav dober gospod. Pred sinočnjim pa je njegovo dobroto zlorabil prevečan in pretkan zlikovec. Na njegovo stanovanje je prišel, se potkal ni, niti pozdravil. Kar na lepem je prišel:

»Peč se nam je podrla, žena mi je bolna, in jo moram dati v bolnišnico. V drugi razred jo moram dati. To pa velja 750 Din, jaz pa jih imam samo 700. Posodite mi 50 Din.«

Gospod, dober kot kruh, lahkovoren pa tudi menda tako, kot le malokdo še v Ljubljani, je brž segel po denar in izročil bankovec za 100 Din.

»Pojditte menjat in mi prinesite 50 Din nazaj! Mi gotovo prinesite nazaj?«

»Gotovo, kaj pa mislite vendar o meni. Jaz sem trgovec Oblak z Viča. Čez deset minut se vrnem z donarjem.«

Dobri gospod ga je čakal pol ure, čakal ga je uro dolgo, čakal dve in še tretje pol. Čakal bi ga že danes, ko bi se ne spomnil, da ga je mož, ki se mu je poč podrla, nemara ogoljufal. Svoj sum je povedal stražniku, ki je gospodu potrdil, da je nedvomno ogoljufan.

V bolnišnici niso nič vedeli o kaki Oblakovi ženi in se je tudi izkazalo, da trgovec Oblak na Tržaški cesti nima prav nič skupnega z goljufom, ki je osleparil dobrega gospoda. Sedaj povzveduje policija, kdo bi bil ta drzni goljuf. Vse pa kaže, da se bo dobri gospod zelo kesal radi svoje lahkovnosti.

POMLADNE NOVOSTI

v damskih oblekah, bluzah, nogavicah, moških srajcah, kravatah itd., po priznanih nizkih cenah. Tvrda IGN, ŽARGI, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 3 in 11.

DRAVE ŠLON

Za rešo slabotne in šujfane živine ter okrepitevje breje in posebno mlade živine je potrebno in edino uspešno

»TEŽAKOVO OI JE ZA ŽIVINO«
in se dobi pri M. Težaku, Zagreb, Gunduličeva 13.

○ Materinski večer v zavodu za zaščito dece 20. marca ob 8 zvečer. Vstop prost. Spored: 1. Duševni obraz otroka v šolski dobi od 6. do 14. leta, predava univ. prof. g. dr. Oswald; 2. Diskusija.

○ Gašperček je odpotoval. Zato v nedeljo ne nastopi v Akademskem domu. — Krščansko žensko društvo.

○ Promenadni koncert vojaške godbe. Vojaška godba dravske divizije bo priredila promenadni koncert vsako nedeljo od 11. do 12½ v Tivoliju.

○ Uradne preizkušnje mleka. Mestno tržno nadzorstvo opozarja vse rtranke, da morajo vedno javiti točen naslov prodajalca mleka. Brez tega naslova se ne bo mleko preiskalo.

○ Trgovine na Jožefovo. Gremij trgovcev obvešča gg. člane, da smejo biti trgovine na dan sv. Jožefa, t. j. dne 19. t. m., odprte samo dopoldne. — Načelstvo.

○ Mestni gospodarski urad in stanovanjski urad radi saniranja uradnih prostorov v ponedeljek, dne 18. marca 1926 za stranke ne bosta poslovala.

○ Umrli so v Ljubljani v času od 2 do 12. t. m.: Ivana Budenek, trgovka in posestnica, 65 let, Celovška cesta 11; Ana Gorenčič, bivša kuharica, 80 let, Križevniška ul. 7; Franc Hladnik, posestnik, 50 let, Zeljarska ulica 11; Josipina Setino-Bersin, hišna posestnica, 63 let, Rožna ulica 41; Neža Usnik, žena hišarja, 49 let, Vidovdanska cesta 9; Josip Omladič, sin delavca, 17 let, Vidovdanska 9; Terezija Prelesnik, vdova deželnega knjigovodje, 86 let, Dunajska cesta 15; Marija Petek, mestna uboga, 84 let, Japjeva ulica 2; Jera Štrukelj, zasebnica, 79 let, Japjeva ulica 2; Jera Štrukelj, zasebnica, 77 let, Vidovdanska cesta 9; Alojzija Omež, vdova dež. rač. svetnika, 72 let, Pred Škofljo 7; Ana Ravnikar, bivša branjevka, 84 let, Vidovdanska c. 9; Marija Urh, obč. uboga, 62 let, Vidovdanska c. 9; Albert Rus, natakar, 63 let, Japjeva ul. 2 — V bolnišnici so v istem času umrli: Janez Lužar, zasebnik, 87 let, Novi Vodmat 181; Gajetana Škarica,

kuharica, 44 let, Trst; Tiika Benedik, modistinja, 21 let, Dolenjska cesta 22; Marija Rakovec, žena vpok. uradnika, 69 let, Stari trg 22; Marija Mohor, gospodinja 48 let, Zelena jama 127; Stanko Terček-Kušar, sin delavke, 1 leto, Kozarje pri Dobravi; Anton Salimič, sodni uradnik 52 let, Cankarjevo nabrežje 7; Jožeta Korosec, žena vpok. žel. sluge, 60 let, Dobrava pri Bledu; Matija Kramar, dninar, 48 let, Rožna dolina 17; Jurij Flajnik, dninar, 72 let; Peter Aleš, branjevec, 69 let, Tržaška cesta 24; Mihael Rožanc, občinski revež, 58 let, Zgoranja Šiška 22; Helena Fajfar, žena posestnika, 54 let, Dolenja ul. 41; Ivana Majce, zasebnica, 70 let, Zalokarjeva ul. 16; Ivana Ourata, žena žel. uradnika, 52 let, Ilirska ulica 14; Ferdo Kleinmayer, geometer, 70 let, Slomkova ulica 3; Franja Trtnik, kuharica, 54 let, Prešernova 52; Viktor Simnovc, bivši sluga, 28 let, Cerkvena ulica 21; Julija Pristovnik, žena rudarja, 46 let, Doberna-Retje 20; Janez Maček, dninar, 36 let; Uršula Terkman, vdova delavca, 66 let, Kette-Murnova ulica 14; Terezija Schwarz, hči železničarja, 2 9let, Studentovska ulica 13; Anton Sparovec, sluga, 66 let, Poljanska cesta 20.

○ Radio-komarji. Zadnjič je bilo v »Slovincu« zapisano, da se ceni število radio-komarjev v Ljubljani čez tisoč. Kdor je izmed poštevitih radiokomarjev to čital, se je moral začuditi. »Kaj, tako kra-deje kar javno, policija se pa še zgame ne!« Le po-časi, razburjen poštenjak, policija se je že zgrnila in že voha za radiokomarji. Ali težko pa je je poli-ciji loviti te komarje, kajti znajo se prav imenito skrivati in le redkokada pade kdo med njim; poli-ciji v roke. Sedaj je policija uvedla kar cel sistem vohanja za komarji in prvi uspehi poostrene pažnje so že tu. Včeraj so bili ovadeni trije radiokomarji. Na policiji trdijo, da je to le skromen začetek ve-likih stvari in da bo kmalu med vsemi ovadbami največ ovadb trofi tatovom radiovalov.

○ Huda nesreča delavca. Iz Vnanjih goric so včeraj popoldne pripeljali v bolnišnico z rešilnim avtom 28-letnega Avgušina Jakomina, delavca to-bačne tovarne. Pri prekladanju peska je padla nanj polna truga Jakomin je dobil hude poškodbe, po-sebno nevarno pa mu je poškodovan prsni koš.

○ Pri peškovi porčni razpravi je pozabil nek dijak aktovko in par knjig, kar naj pride iskat na sodišče k izvršilnemu organu g. Skrbarju.

Gospodje!

Srajce, spod. h'ače, kravate, naramnice, nogavice, palice i. t. d. v lepi izbiri in najcenejši pri

Šerk nasl. Karnik Stari trg 18.

iz cele mariborske oblasti. Ministrstvo je dovolilo udeležencem polovično vožnjo.

○ Umrli so v Celju: Predvčeršnjim je v tukašnjem Invalidskem domu (pravilno invalidski hiralnici) izdihnil po dolegm trpljenju vojni in-valid Matevž Varšek v starosti 58 let. — V bolnici so umrli: dne 11. marca 54 letna posestnica Marija Pencelj od Sv. žeronomija pri Vranskem; dne 13. t. m. 72letni občinski ubožec Martin Bobulj od Sv. Jurija ob J. žel.; istega dne 16letni Karl Novak, pri Sv. Emi doma. — V Zavodni je v visoki sta-rosti 90 let umrla ugledna gospa Jožeta Sima in sicer dne 14. marca t. l., pokopali pa so jo včeraj. V Zavodni je dalje umrl 48letni slikarski in ple-skarski mojster Blaž Herič — Pokoj njih dušam!

○ Svinjski sejem v Celju. Z nastopom mi-lejšjega vremena so oživilji zopet znameniti celjski sejmi, ki se vrše v Celju vsak sredo in vsako soboto ter nudijo zlasti sedaj zelo ugodno priliko za cenen nakup prašičev. Na včerajšnji sejem je bilo pripeljanih okoli 80 voz svinj ali natatno 156 glav, večinoma v starosti od 3 tednov do 6 mese-cev. Cene po starosti so valovale med Din 125.— do Din 900.—. Udeležba s strani kupcev je bila premajhna. Blago je bilo lepo in poceni.

○ Proslava materinskega dne se v Celju vrši prihodnje nedeljo in sicer ob 4 popoldne v Na-rodnem domu. Na sporedu je predvsem govor stol-nega kanonika g. dr. Mihaela Opeke iz Ljubljane, petje, deklamacija, evetična pravljica »V pomladni noči ter dvodejanka »Matič. Vstopnice se bodo sredi tedna že dobile v Ljudski knjižnici na Can-karjevi cesti in v Slomškovi tiskovni zadrugi.

Ljubljanska porota

Ljubljana, 16. marca.

Danes je senatu predsedoval podpredsednik deželnega sodišča Peter Keržič, prisodnika sta bila svetnik Avsec in sodnik Kobal, zapisnikar avskul-tant Pleiveiss.

POSILSTVO

Vršili sta se dve razpravi. Najprej se je vršila razprava proti Jakobu Hribarju radi hudoodelstva posilstva, ki ga je izvršil nad svojo 14 letno hčerko. Razprava je bila tajna. Obtožena je zagovarjal dr. Urbanc, obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Lavrenčak.

Porotnikom je bilo stavljenih trije glavni vprašani, katero so vsa soglasno potrdili. Nato je bil Jakob Hribar obsojen na

13 mesecev težke ječe, v katero se mu všteje 3 mesečni preiskovalni zapor.

STAR TATINSKI POTEPUH

Nato se je pričela javna in zadnja porotna razprava v tem zasedanju. Pred porotnike je stopil že večkrat kaznovani Herman Tschinkowitz, avstrijski državljan, po poklicu mesar. Herman se je lani potikal po Gorenjskem in izrabljal gostoljub-nost raznih ljudi, prošil jih za prenočišče, ponoči pa jim navadno pokradel razno obleko in z njo vred izgnil. Obleko je v sosedni vasi prodal, izku-pil pa za zapil. Casih si je za spremembo izmislil tudi kakšno tuje ime, da bi tako zmešal sled mo-rebitnim zasledovalcem. Oktobra lani se je Herman pojavil v Ranzingerjevi gostilni v Podkorenju. Tam se je seznanil s posestnikom Cuznarjem, katerega je prošil za prenočišče. Pravil mu je, da je bil prej pri jugoslovanskih financarjih, zdaj je pa ne Korosec pri nekem posestniku. Čez mejo je pri-šel zato, da poišče ovce svojega gospodarja, ki se je bile izgubile v planinah. Cuznar mu je vse ver-jel ter mu res pripravil prenočišče. V svoji kuhin-ji mu je udobno postal na tleh. Še sam je legel poleg njega. Ko pa se je čez par ur prebudil, Hermana že ni bilo. Zginit je bil brez sledu, z njim pa je šla nova nedeljska suknja, ena srajca in dva para čevljev.

Drugi dan je Herman prenočeval pri Sku-mavčevi Micki v Belcah. Dobrodušna kmetica mu je ljubezljivo odkazala sobo in postelj v podstrešju, katero je sicer uporabljal delavec Avguštin Katan. Ta je imel tudi večer službo v tovarni, zato je bil soba in postelj prosta. Herman je kajpak tudi tu ponoči zginit ko kafr. Za prenočišče se je izkazal hvaležnega na ta način, da je delavcu Katanu od-nesel različno obleko, ki je bila obešena v sobi na steni.

Čez en teden je je Herman že mahal proti Kranju. Došel ga je mlad fant s kolesom, ki se mu je pridružil. V Kranju je pa Herman fantu ukradel kolo in se z njim odpravil v Strahinj. Tam je kolo prodal, zvečer pa pri posestniku Zmrzli-karju prenočil na senu. Ponoči pa je fant zlezal s svišli, se splazil v sobo in odnesel iz nje akoro novo sivo obleko. Par dni pozneje je srečal tatinskega fanta v Dolenji vasi Polde Košmelj, mesar iz Železnikov. Mesar je Hermana vzel na voz in ker se mu je fant predstavil za mesarskega po-močnika, sta se zmenila za službo. Prihodnji večer pa se je Herman že počivil na službo. Saj ni nikdar maral delati, mar bo zdaj! Herman je bil zvečer z gospodarjem na veselici. Vedel je, kje domači hranijo hišne ključke. Po ponoči je ključke poiskal, odprl vrata, vstopil in — z njim je šel nov dežni plašč, par sivih hlač in par rujavih čevljev.

Herman je odšel nato na Brezje. Pa ne na božjo pot, ampak kar tako. Srečal je posestnika Pogačnika iz Spodnjeje Potoka. Z njim se je vrnil proti Radovljici. Nenadoma je Herman segel v Po-gačnikov žep in mu iz njega potegnil denarnico. V listnici je bilo 12 tisočakov in par stotakov — skupno 13.500 Din.

Vse, kar je Herman na opisani način nakra-del, je vredno skupno 17.855 Din.

Obtožena zagovarja dr. Zužek.

Obtoženi Herman pravi

da je pač kje kakšno stvar vzel, toda zgodilo se je vselej le pomotoma. Bil je vsakikrat pijan. Na-vadno ni vedel, odkod se je obleka pri njemu vzela, kar bila je, — kam naj jo da nazaj? De-narja posestniku Pogačniku pa sploh ni on ukradel. Po zaslišanju številnih prič, ki v bistvu po-trdijo vse navedbe obtožnice, je sodni dvor stavil porotnikom trije vprašani o krivdi obtožena. Dvoje vprašani so porotniki soglasno potrdili, eno pa so z 8 glasovi zanikali.

Nato je bil Herman Tschinkowitz obsojen na 6 let težke ječe.

Obtoženi je to vest sprejel z obupnim jokom. Razprava je trajala do pol štirih popoldne. S tem je bilo pomladansko porotno zasedanje zaključeno. Trajalo je skupno ravno 50 ur. Skupno je stalo pred porotniki 11 obtožencev, med temi tri ženske. Razprav je bilo ravno 10, skupno so vsi obtoženci dobili 16 let in en mesec. Najmanjša ka-zen je znašala 6 mesecev, največja 6 let; trije obtoženci so bili oproščeni.

Novo otvorena gostilna »Slavec«

na Betnavski cesti št. 39 — toči pristna do-mača vina, slivovko, vedno sveže pivo, ter ima na razpolago topli in mrzli jedila. Za obilen obisk se priporoča ANICA ERKATIC.

penstvu, ki pa je pritožbo zavrnilo. Tako smo torej v Mariboru zavarovani pred blagoslovom nemškega šunda. Saj je take robe že pri nas v izobilju; čemu bi nam bil import od drugod.

□ Senzacionalni samomorilni poskus. Vče-raj proti pol 3 je vstopila služkinja v stanova-nje v pokopalnega orožniškega poročnika Milo-slava Keržiča. Nudil se ji je grozen prizor. Mi-loslav Keržič je ležal na tleh v mlaki krvi. Kakor smo zvedeli, je bil Keržič te dni v Za-grebu, kjer je iskal službo. Predvčeršnjim se je vrnil v Maribor, očitno brez uspeha. Svo-jim prijateljem je dejal, da bo končal svoje življenje nasilno. Danes proti 14 se je odločil k dejanju. Vzel je sabljo in si porinil njeno ostrino v levo stran telesa, očitno v namen, da bi si prebodel srce, kar pa se mu ni posre-čilo. Zabolil se je šest vbovljajev. Občutno si je ranil tudi pljuča. O dogodku je bila obve-ščena policija, ki je poslala na lice mesta rešil-ni oddelek, ki je nesrečnega prepeljal v bol-nico. Če ne bodo nastopile kakšne komplika-cije, se domneva, da bo Keržič ostal pri življenju.

□ Osumljen umora. Tukašnja policija je aretirala Franca S., delavca iz Sp. Polskave, ker je osumljen, da je lansko jesen izvršil umor nad zidarjem Neratom, ki so ga bili kakor smo že svojčas poročali izveklili iz Drave ob Šentpeterski cesti. Prvotno se je domnevalo, da je Nerat po nesrečnem naključju utonil v Dra-vi. Pri obdukciji pa so se ugotovile poškodbe na glavi. Tudi se je izvedelo, da je Nerat usodnega večera popival v družbi svojih tovarišev, med katerimi je pozneje nastal celo prepir. Po mestu so se v zadnjem času po presledku petih mese-cev začele širiti razne govornice, ki jim je polic. oblast začela obračait posebno pažnjo. Na pod-lagi dolgotrajnih poizvedb in drugih indicij je bil včeraj omenjeni Franc S. aretirana. Predali so ga okrožnemu sodišču.

□ Petkov svinjski sejem. Prignanih je bilo 206 svinj. Cene so bile za mlade prašiče do 1 leta 250 do 1100 Din. Prodanih je bilo 81 svinj.

Celje

○ Začetek velike orlovske akademije, ki se danes popoldne vrši v celjskem mestnem gledališču, je točno ob štirih. Telovadni spored spre-m-lja orkester železničarjev pod vodstvom g. Peter-mana. Pri akademiji sodeluje tudi moški zbor Kat. prosvet. društva v Celju. Poleg domačinov nasto-pijo na orodju tudi nekateri mednarodni telovadci kakor br. Kermavner, Varšek itd. Vstopnice bodo na prodaj eno uro pred pričetkom pri gledališki blagajni.

○ Naša telefonska številka. Od danes dalje ima pisarna na Cankarjevi cesti št. 4, kjer se nahaja tudi podružnica uprave in uredništva »Slo-venca« svoj telefon, številka 176.

○ Mestna stanovanjska akcija. Kakor zna-no, so sredstva iz fonda, ki ga je ustvarila mestna občina za gradnjo cenениh enodružinskih stanovanj s pomočjo dotacije iz fonda za brezposelne, popol-noma izčrpana. Na razpolago pa so še štiri mesta za reflektante na hišice, ki se gradijo iz takozva-nega splošnega stanovanjskega fonda. Obrestovanje je pri tem fondu 8-odstotno. Ker se bliža čas po-mladanske stavbne sezone, je potrebno, da se omi, ki bi na hišice iz splošnega stanovanjskega fonda reflektirali, takoj pripravijo mestnemu magistratu.

○ Skladišče Kmetijske družbe. Ze dalje čas so člani Kmetijske družbe v Ljubljani, ki so gospodarsko navezani na Celje, izražali željo, da bi Kmetijska družba ustanovila v Celju skladišče, kjer bi mogli člani nakupovati vse potrebšine, kakor jih Kmetijska družba paš nudi svojim čla-nom Kmetijska družba je to željo vpoštevala in kupila veliko skladišče ob kolodvoru, ki je bilo lani trgovec g. Antona Fazarinca oziroma, v ka-terem se je preje nahajala trg. zadruga »Slogac.«

○ Čebelarstvo zborovanje. Danes dopoldne se vrši v Narodnem domu zborovanje čebelarjev.

Na groc in živčno belcim priporočamo sašo

Kofeina prosto praženo kavo.

Sveže čajno maslo in pristne kranjske klobase stalno v zalogi. — ANTON FAZARINC, CELJE.

Maribor

Ob akademiji Orlovske podzveze

Novo generacijo oblikuje orlovstvo; rod, ki poganja iz njegovih vrst, je zdrav, močan in živ. Poklican je, da sodeluje v bodočih dneh pri dvigu kulturnih in gospodarskih narodnih sil. Da navik-da volja telo, se večbajo edinice pa telovadni-cah; ob rednih fantovskih sestankih pa si članstvo širi duševno obzorje. Komaj rahel odavst tega ne-umornega snovanja so posamezne orlovske prired-itve. Ob vsakoletni reprezentativni Zvezni aka-demiji v Ljubljani se merijo v rasti in napredku ljubljanske orlovske edinice; ob vsakoletni pod-zvezni orlovske akademiji v Mariboru pa se kažejo uspehi tihega dejstvomanja mariborskih orlovskih edinic. Na Jožefovo nastopijo tudi letos v veliki unionski dvorani, s skrbno sestavljenim ter izbra-nim telovadnim sporedom. Tudi podzvezne orlov-ske akademije v Mariboru imajo svoj sloves. Za-torej — prijatelji orlovstva, pridite!

□ Na rojstni dan umrl, na god pa ga bodo pokopali. Preminul je v starosti 52 let na svoj roj-stni dan žel. uradnik Edvard Celerič. Pogreb bo jutri ob 17 na mestnem pokopališču v Pobrežju.

□ Nočno službo ima bodoči teden Vidmar-jeva lekarna pri sv. Anehu na Glavnem trgu.

□ Veliko dobrodelno tombolo priredijo naši vrli nižji poštni in brzojavni uslužbenci v Mari-boru, dne 14. aprila t. l. Dobitki so: 10 tombol, 20 desetink, 25 petink, 50 četork, 150 teru in 250 amb. Morebitni dobiček je namenjen popirpanju bolnih članov, oziroma vdovam in sirotam.

□ Ljudska univerza. Jutri zvečer predava dr. N. Preobraženski iz Ljubljane o »Novodobni ruski ženi«. Prihodnji teden pa je zopet na sporedu »Ve-sel večer«. Nastopi s popolnoma novim programom sloviti komik Alojziji Stadlmayr.

□ Akademika maša. Danes govori ob obi-čajni uri p. Zoré D. J., ki je imel ta teden verske konference za gospe v cerkvi sv. Alojzija. — Na praznik sv. Jožeta ne bo akademske priredbe.

□ Smrtina kosa. Umrli so: Marija Konrad, zasebnica, stara 76 let. Pogreb jutri ob 15. — Igna-cij Pem, izvošček, star 63 let. Pogreb danes ob 15. — Filena Kljuk, šivilja, stara 62 let. Pogreb danes ob 17. — Ivana Svajger, strojevodja drž. žel., star 65 let. Pogreb jutri ob 16.

□ Hripa v Mariboru vsebolj pojenjava. Šte-vilo slučajev oboletosti na hripi je namreč glasom zdravstvenega izkaza mesinega fizikata v času od 8. do 14. t. m. padlo na 15. Pred dobrim tednom je bilo v Mariborskem mestnem okolišu 64 slučajev oboletosti na hripi.

□ Sobotni trg. Speharji so pripeljali na 98 vozeh 320 zaklanih svinj, kmetje pa s 5 vozov krom-pirja, 24 vozov sena in otave ter 10 vozov slame. Radi precejšnjega dovoza krme so cene nekoliko popustile.

□ Naša društva. Mladeniška Marijuna družba priredi danes ob pol 17 v Narodnem domu zgodo-vinsko igro »Sv. Vid« iz časa preganjanja kristija-nov. — Ob 18 pa se vrši v Omladinskem domu ski-optično predavanje o svetem Očetu Piju XI. Preda-vanje ponazorjuje 50 slik. — Ob 16 ima katoliško izobraževalno društvo v Lajtersbergu redni mesečni sestanek.

□ Slovenska straža ima namen. organizirati narodnoobrambno delo do zadnje gorske vasi, ob-enem pa buditi v slovenskem ljudstvu narodnostni čut in državljanski ponos. Slovenci smo prvi med vsemi evropskimi narodi, ki potrebujemo take orga-nizacije in študija manjšinskih vprašanj. Zato se je pred nedavnim ustanovila v Mariboru podružnica »Slov. stražec«, ki ima nalogo, da razbije narodno-obrambno delo širom mariborske oblasti. Prijave za vstop se sprejemajo v tajništvo Prosvetne zveze, Aleksandrova 6-1.

□ Pri sankanju ponesrečil. Včeraj dopol-dne je družbica dijakov poskakovala preko klopi v Tomšičevem drevored

Dopisi

Rogaška Slatina

Tuk. Pevsko in prosv. društvo »Sloga« v pripori v nedeljo, dne 17. t. m., ob 4 popoldne v dvorani hotela »Pošta« najnovejšo dram. delo M. Komanove: »Prisega o polnočic«. Je to zelo zanimiva igra.

Jesenice

Velikansko zanimanje vlada med Jeseničanin in okoličani za največji in najlepši film sveta »Kralj Kraljeve«, kateri se te dni odvija v društvenem kinu na Savi. Naj nihče ne zamudi prilike da bi si ne ogledal ta zares krasni film. Za okoličane bo posebno primerno na praznik sv. Jožefa, ko je na Savi največji pomladanski sejem. Predstave se vrše ves dan. — Poba-linstvo, Nekomu, ali nekaterim niso povsod krasni lepaki za film »Kralj Kraljeve« ter jih dan za dnem trga za oglašnih desk, drogov in drugod. Nobeno junaštvo ni tako uničevanje tujega blaga in le kaže, da je med Jeseničani tudi še tak podlež, kateri ne more drugače jezice stresati nad kat. društvom kot s trganjem plakatov. — Na zagrebško kliniko so te dni odpeljali tovarniškega uradnika in jeseniškega podžupana Valentina Markeža, brata gospodov Alojzija in Franceta Markeža. Iskreno mu želimo, da bi operaciji srečno pre-stal ter se zdrav in čil povrnil na Jesenice.

Ptuj

Na Jožefovo. Kakor je pomladi na polju vse živo, tako je tudi sedaj v naših telovadnicah. Kaj čudal Saj se pripravljamo za akademijo, ki bo med dosedanjimi najlepša. Pri akademiji sodeluje orkester ptujske godbe. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zaprisega župana se bo izvršila še ta mesec v navzočnosti g. srežkega poglavarja sv. Vončice, ki bo namesto g. velikega župana zaprisegel tudi g. podžupana in ostale mestne svetnike, do-šim bo uradništvo položilo prisego v roke žu-pana Brenčiča.

Nevarnost na Dravi zaradi ledoloma za mo-stove in naprave ob obrežjih je minula. Vsa čast vojaštvu, ki je pod osebnim poveljstvom g. komandanta maj. Sarca razstreljevalo in mi-niralo ogromne ledene plošče, tako da sta zlasti ptujski in borški most ostala nepoškodovana.

Hidrotehnični oddelek popravlja vse tri traverze ob Dravi, ki služijo v regulacijske svrhe in so od ledu le malo trpele. Pač pa je led v Završkem sektorju napravil pri regulacij-skih napravah milijonsko škodo.

SLOVENJGRADec.

Da se je v deželo vrnila že vesela pomlad, hoče pokazati tukajšnje Orlovsko okrožje s svojo prvo akademijo, katero priredi na praznik sv. Jožefa ob pol 4 popoldne v dvorani ho-tela Goll v Slovenjgradu, z zelo pestrim spo-redom, ki obsega 17 izbranih točk. Sodeluje tu-di moški pevski zbor iz Starega trga. Predpro-daja vstopnic v trafiki g. Zemljica. Vabimo vse prijatelje orlovstva, da se akademije v čimveč-jem številu udeležijo.

Tržič

Najstarejšega moža naše fare smo pokop-pali v petek, 94letni Jurij Meglič — Balentov oče od Sv. Ane — se je za vedno oddahnil in odšel v boljše življenje. Bil je prava, trdna go-renjska grča; do zadnjega se je krepko držal, le sluh mu je bil precej ospevedal. V svojih številnih letih je mnogokaj zanimivega doživel, o čemer je rad pripovedoval mlajšemu rodu. — Društveni kino je preteklo nedeljo dvakrat zadovoljil hvalne gledalce, ki so obkrajat napolnili dvorano. Kristusovo življenje. Danes bomo videli krasen kulturni film »Beneški trgovci«. Pričetek kot navadno ob 4 in ob 8. — Društvo sv. Jožefa obhaja v torek svoj glavni praznik. Zjutraj pri prvi sv. maši je za vse člane skupno sv. obhajilo. Ob 9 se vsa društva z zastavami zberejo pred »Našim domom«, odkoder se razvije sprevod z godbo na čelu skozi mesto k cerkvi sv. Jožefa, kjer bo ob 10 služba božja. — Naša orlovska družina se vneto pripravlja na akademijo, ki bo v torek zvečer na Skali. Starši in prijatelji mladine bo-do zopet imeli priliko pogledati, kaj delajo in kako se vzgajajo njihovi otroci in varovanci pri »Orlu«.

Trbovlje

Licitacija občinskih zemljišč. Županstvo trga Trbovlje odda v najem bivšo Orešnikovo zemljišče za meščansko šolo in izolirnico, ki je razdeljeno na 28 njiv v imeri od 4 do 8 arov, ter njivo za Knaflčevim mlinom v Trbovljah. Licitacija se bo vršila dne 20. marca t. l. ob 9 za zemljišče za meščansko šolo in ob 10 dopol-dne za Knaflčevim mlinom.

Recitacijski večer. Društvo slov. književ-nikov priredi v ponedeljek, 18. t. m., ob 8 zve-čer recitacijski večer v Sokolskem domu. Spo-red je sledeči: 1. Uvodna beseda o slovenski književnosti, govori Josip Vidmar. 2. Pesmi, re-citira Oton Zupančič. 3. Odlomek iz povesti »Blatni grade«, recitira Juš Kozak. 4. Pesmi, re-citira Fran Albrecht. 5. Novela »Soba št. 2«, re-citira Ivan Zorec. — Vstop prost. Prostovoljni prispevki, ki so namenjeni za podporni sklad slov. književnikov, se hvalno sprejemajo.

Ježica pri Ljubljani

Nekaj zanimivega nam nudijo sledeče šte-vilke, ki smo jih dobili na pristojnem mestu. Iz črnuške posojilnice je lansko leto dvignilo iz naše fare 39 posameznikov posojil za 352.566 dinarjev, večinoma za zgradbo svojih domov in popravila poslopij. Nasprotno pa je v isti po-sojilnici iz naše fare 43 posameznikov hranilo 1. l. 1929 samo 140.949 Din. Torej presegajo po-sojila vloge skoro za en in polkrat. Kar smo s tem hoteli povedati, je to, da bi bilo vendarle prav, ko bi se te domače hranilnice ljudje iz naše fare bolj posluževali. To je naš zavod, ki je za povzdig naše fare že mnogo storil, obre-stuje pa vloge itak prav tako kot v Ljubljani: po 5 odstotkov, vezane pa po 6. Svoji k svojim! — Je eno, kar nas veže na črnuško hranilnico, drugo pa je ozir hvalnosti in ne nazadnje tudi sigurnosti. — Agilnost pevskega od-seka je res vredna pohvale. Člani se vneto pripravljajo za prireditve na cvetno nedeljo. Uprizorili bodo »Moč uniforme«, igro s petjem v treh dejanjih, vmes so vpleteli živahni kup-leti, ki bodo razveselili pač vsakogar. Ob tej priliki bo tudi prvič nastopil novi mladinski pevski zbor, o katerem smo že zadnjič poročali. da šteje preko 60 mladih moči.

Prosvetna zveza

Slovenska ljudska umetnost. Na XXII. pro-svetnem večeru je predaval dr. St. Vurnik o slovenski ljudski likovni umetnosti, ki je važna in zanimiva ne toliko z estetskega, kot z etno-grafskega in antropološkega stališča. Slovenska ljudska umetnost se deli v tri kulturna območ-ja, in sicer v alpsko-nemško (Gorenjsko), sre-dozemsko-romansko (Primorje) in vzhodnjaško (Bela krajina, vzhodna Stajerska). Slovenska ljudska umetnost torej ni enotna po svojem izvoru in značaju, marveč očituje med seboj bistveno različne kulturne elemente, kar nam je g. predavatelj pokazal na mnogih primerih arhitekture, plastike in slikarstva. Na koncu predavanja je apliral na vse navzoče, naj obračajo večjo pozornost na te dokumente slo-venske ljudske kulture in naj delajo na to, da se ohranijo vsaj kot muzejski objekti, ki so za studij naše kulturne strukture izredno važni.

Ljudska knjižnica Prosvetne zveze v Ljub-ljani ima bogato izbiro slovenskih, hrvatskih in nemških knjig, leposlovnih in znanstvenih, ter najboljših del iz svetovne literature. Knjižnica je javna in se more vpisati vanjo vsak, ki se z odstopno legitimira. Posluje v Akademskem domu na Miklošičevi cesti št. 5 in je odprta vsak delavnik od 9 do 12 in od 2 do 7.

Razne ženske revije in modne liste je dala Slov. kršč. ženska zveza na razpolago Ljudski knjižnici Prosvetne zveze v Ljubljani, kjer se izposojajo proti mali odškodnini.

Sport

Ilirija : Rapid. Z današnjim dnem se otvori v Ljubljani nogometna sezona s tekmo, ki nam obeta dober sport. Mariborski gost ima za seboj dober zimski kondicijski trening in nastopi v svoji najmočnejši postavi: Pelko—Kurzmann, Barlovič—Löschnigg M., Flack, Bröckl—Löschnigg L., Ter-gletz, Klippstätter, Heller. Večina navedenih je že po večkrat zastopala barve Maribora v mestni re-prezentanci. Ilirija se je na tekme marljivo pri-pravila. Njeno moštvo je trdo treniralo in bo vse-kakor skušalo svoj prvi nastop kronati z uspe-hom. Postava moštva je sledeča: Kreč—Janez, Ve-rovšek—Bergles, Jenko, Košenina—Ice, Šiška, Milo, Doberlet, Nace. Tekma se vrši na igrišču Ilirije, pričetek ob 15. V predtekmi nastopita kombinirano moštvo Hermesa in II. garnitura Ilirije. Priče-tek ob pol 14. Na praznik 19. t. m. igra Ilirija proti ljubljanski Svobodi, ki je že lani v jeseni z zma-gami nad Slovanom in Hermesom dokazala, da je povsem enakovreden protivnik našim najmočnej-šim klubom. Tokrat nastopi Svoboda s svojimi naj-novejšimi pridobitvami, ki lani se niso smeli nas-topiti. Ta tekma bo vsekakor najtežji preizkus za bodočo prvenstveno sezono. Vstopnica za nedeljo znaša: 6 Din, 10 Din, 15 Din, 20 Din; za tekmo proti Svobodi pa: 3 Din, 6 Din, 10 Din.

Službene objave LNP. Odobrijo se prijatelj-ske tekme: 17. t. m. v Ljubljani Ilirija II. : Her-mes komb., v Celju Celje : Svoboda (Ljubljana); dne 19. marca Ilirija : Svoboda. — Verificirajo se naslednji igralci: s pravico nastopanja dne 22. t. m. za SSK Maribor: Tratensek Djuro, Solomon Leopold; s pravico nastopanja dne 15. septembra 1929 za SSK Maribor: Pfeiffer Ivan; s pridržkom, ki se sporoči klubu potom M. o. v Mariboru, s pravico nastopanja dne 17. t. m. za SK Svoboda (Maribor): Vojinovič Slavko, Petrovič Svetozar, Jovanovič Gavril; s pravico nastopanja dne 24. t. m. za ZSK Hermes: Barbič Josip, Glavač Stanko, Hacc Ignac, Kadunc Milan, Ladič Karel, Peterlin Vilibald; za SK Ilirija: Lah Ivan. — Pri-hodnja seja upravnega odbora se vrši 20. t. m. ob 21 v kavarni Emona, ob 20 se vrši istotam redna seja poslovnega odbora. — Tajnik I.

Pravilnik za prvenstvene tekme juniorskih moštev. (Službena objava LNP.) Da pripomore k napredku nogometnega naraščanja, bo organiziral LNP vsako leto v večjih spornih centrih Slove-nije prvenstvene tekme juniorskih moštev po na-slednjem pravilniku: 1. Prvenstvo juniorskih mo-štev se igra za častno darilo, ki ga izroči podsavez klubu, čigar juniorji dosežejo v prvenstveni tabeli prvo mesto. 2. Udeležba v prvenstvu juniorskih moštev je obvezna za vse prvostopenjske klube v do-tičnem mestu, pravico do udeležbe imajo pa tudi vsi ostali klubi. 3. Za juniorje smatra podsavez igralce v starosti od 16. do 18. let, ki ne igrajo stalno v rezervnem ali I. moštvu. Starostna meja se računa tako, da smejo igrati n. pr. prvenstvo v kolektivnem letu 1929 igralci rojstnih letnikov 1911 do 1913 itd. Kontrolo glede starosti vodi pod-savez na podlagi igralških prijavnice; za točnost prijavnice so odgovorni klubi po § 52. kaz. pravil-nika JNS. 4. Tekme juniorskih moštev se igrajo po istem načinu kot se igra prvenstvo njihovih I. moštev. Ako mogoče, se morajo odigrati isti dan in na istem igrišču kot tekme I. moštev. Izjebni vrstni red za prva moštva velja tudi za juniorska moštva. 5. Ako juniorsko moštvo ne odigra tekme isti dan, ko odigra istovetno prvenstveno tekmo rezervna ali prvo moštvo, ne sme nastopiti v na-knadno odigrani tekmi noben igralec, ki je igral v istovetni tekmi tekmi rezerve ali I. moštva, se smatra, da je doletelo juniorsko moštvo na-stopilo z igrajcem, ki ima zbrano. V tem primeru se kaznuje moštvo s 14 dnevno zabrano igre v pr-venstvu, dotično tekmo pa zgubi z 0 : 3. Enake po-sledice nosi moštvo, ki prekrši točko 3. tega pravilnika. 6. Vsaka tekma traja dvakrat 35 minut. Ako se tekmuje po cup sistemu, se ob neodloče-nem izidu podljiša tekma za dvakrat 10 minut; ako ostane izid tudi nato neodločen, odloči sodnik z žrebom v prisotnosti obeh kapetanov in podsa-veznega službeničkega odbornika. 8. Za prvenstvo juniorskih moštev veljajo vsi predpisi pravil in pravilnikov JNS, v kolikor ni posebnih določil v tem pravilniku. V dvoletnih slučajih tolema pravilnik upravni odbor podsaveza. — Tajnik I.

Cerkveni vestnik

Sestanek križanske moške kongregacije, na-povedan za sredo, 20. marca, od p. d. e., ker se ta dan ob pol 8. uri zvečer prično govori za moške v cerkvi sv. Jožefa. — Na praznik Marijinega Oznanenja dne 25. marca ima družba redno du-hovno opravilo zjutraj in zvečer ob 6. uri. — Isto popoldne pred shodom ob 5. uri kratka seja pred-stojništva.

Govori za moške o modernih nevarnostih krščanskih družin bodo vsak večer ob pol 8 od 20. do 27. marca v kongregacijski kapeli pri sv. Jo-žefu. Začetek v sredo, 20. marca. Vhod je iz cerk-ve na levo med prižnico in presbiterijem.

Cerkev sv. Jožefa. V torek, na praznik sv. Jožefa, ob 8. uri slovesna sv. maša. Pred mašo:

„Moj mož
sme kaditi,“

pravi mlada gospa Mica. „Ne škodi, če so zastori malo za-kajeni, ko se pa lah-ko takoj operejo. Ne mučim se s pranjem, ker vse to opravi RADION čisto sam.“

Varuje perilo!

Sv. Jožef, zl. St. Premrl. Pri maši: Missa solemnis v C z orkestrom, zl. Ig. Mitterer. Graduale: Do-mine praeventisti, zl. A. Foerster, ofertorij: Veritas mea za tenor solo in gosli, zl. C. Wolf. Tantum ergo v Es in po maši pesem sv. Jožefa, zl. dr. Fr. Kimovec, z orkestrom.

Šišenski Orel priredi dne 19. marca ob pol 8 zvečer v samostanski dvorani telovadno akade-mijo. Prijatelji Orla, pridite! — Odbor.

»Ljubljana«. V ponedeljek, 18. t. m., ob 8. uri skupna pevka vaja. Udeležba obvezna. — Pevo-vodja.

Ljudski oder v Ljubljani uprizori danes ob 3. uri popoldne v Ljudskem domu znamenito igro »Ben Hur«. Poleg celokupnega ansambla Ljudskega odra sodeluje orkester glasbenega društva »Sloga«. Predprodaja vstopnic se vrši danes od 10 do 12 popoldne in 1 do začetka predstave. Dvorana bo topla kurjena.

Občni zbor družbe sv. Elizabete bo, kakor vsako leto, na praznik sv. Jožefa, 19. t. m., ob pol 5. uri popoldne v Marijanišču. Vzpored: 1. Na-govor predsednika. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blagajničarke. 4. Slučajnosti. Pred občnim zborom bodo litanije v kapelici ob 4. uri. Članice, dobrotnice in dobrotniki družbe, pridite, srčno se vabite. Št. Jakob ob Savi. Na praznik Marijinega Oznanenja dne 25. marca ob 3. uri popoldne pri-redi prosvetno društvo igro »Mlino pod zemljo«. Uljudno vabljeni.

Organizacija absolventov gradbeno-rokodel-ske šole v Ljubljani ponovno opozarja svoje člane in nečlane na I. občni zbor, kateri se vrši dne 10. t. m. v prostoru tehnične srednje šole v Ljubljani, da se zbora točno udeležijo. Absolventi, zanimajte se! — Odbor.

Loterija prosvetnega društva v Borovnici se ne bo vršila 19. marca, ker se je preložila za poz-nejši čas. — Odbor.

Udeležbenke kmetijsko-gospodinskega tečaja v Višnjigori priredijo na praznik 19. marca, ob 3 popoldne v Društvenem domu »pri Fari« čajanko. Na spredu so veseloligre, šaljiva pošta i. dr. Za postrežbo poskrbljeno. Prijazno vabimo! — Te-čajnice.

Mladinski dom — Kodeljevo. V nedeljo, dne 17. t. m., ob 8. uri zvečer se ponovi na splošno željo občinstva zelo uspešna Shakespeareva kome-dija »Kar hočete«.

Vajeniška preizkušnja zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju se bo vršila 25. aprila 1929. Prijavitelj se je v zadrudni pisarni do 15. aprila.

Društvo za raziskavanje jam v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v petek, dne 22. t. m., ob 18 v balkonski dvorani na univerzi. Ob tej priliki bo predaval tudi univ. prof. dr. L. Ehrlich o »Kulturi pražgodovinskih jam«. K obilni udeležbi vabimo vse člane in prijatelje.

Komorni koncert Sevcik - Lhotskega komor-nega kvarteta bo v Ljubljani v ponedeljek, dne 18. t. m., ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Umetniki Lhotski, Prochazka, Moravec in Pour so poleg slavnoznane češkega kvarteta (Hoffman, Suk, Herold, Zelenka) in poleg Zikovega kvarteta, ki izvaja v prvi vrsti da skoro izključno le najmoder-nejši program, najboljši predstavniki češke komor-ne glasbe in so kot taki znani v vsej Evropi. Lahko bi jih imenovali nekake klasike komorne muzike, saj propagirajo v svojih koncertih v prvi vrsti bolj klasično muziko posameznih glasbenih literatur. Dokaz temu tudi ponedeljkov ljubljanski program, ki obsega po en Dvorakov, Ravelov in Schubertov Poslednji kvartet. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni, začetek ob 20. uri zvečer.

Tombola Krajnega odbora združenja vojnih invalidov v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica, Na-dalinja izrebrana številka je: 7. Oni, ki so s to številko zadeli vseh pet števil v eni vrsti, morajo dvigniti dobitke najkasneje do 10. aprila 1929. Pri-hodnje izrebrane številke se objavijo danes teden.

Naznanila Ljubljanskega gledališča

DRAMA:
Začetek ob 20. uri.
Nedelja, 17. marca: Ob 15: SNEGULČICA IN ŠKRATJE. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20: DOBRI VOJAK ŠVEJK. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 18. marca: DANTONOVA SMRT. Red A.
Torek, 19. marca: DANES BOMO TIČI. Izven.
Sreda, 20. marca: Zaprt.
Četrtek, 21. marca: PRAVKAR IZIBILO. Premijera. Premierski abonma

OPERA:
Začetek ob pol 20. uri.
Nedelja, 17. marca: Ob 15: POLJSKA KRI. Ljud-ska predstava pri znižanih cenah. Izven. Gos-tuje g. Ljubiša Ilič — Ob pol 20: HOFF-MANNOVE PRIPOVEDKE. Gostuje g. Križaj Josip. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 18. marca: Zaprt.
Torek, 19. marca: GROF LUXEMBURŠKI. Premi-jera. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 17. marca ob 15. uri: ROMEO IN JULIJA. Kuponi. — Ob 20. uri: BAJADERA. Gostova-nje gđ. Lubejeve. Kuponi. Zadnjič v sezoni.
Ponedeljek, 18. marca: Zaprt.
Torek, 19. marca ob 20. uri: POLJSKA KRI. Ku-poni.

Premijera »V agoniji« na marib. odru se vrši že te dni. Ta Križna drama je bil eden naj-večjih oderskih dogodkov hrvatske drame po pre-vratu in so želi zagrebški igralci uprav senzacion-alen uspeh, koderkoli so gostovali ž njo.

Prireditve in društvene vesti

Orlovsko akademijo priredi na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, ob pol 4 popoldne v Ljud-skem domu v St. Vidu orlovska družina z bogat-im sporedom, petjem in sodelovanjem železni-čarske godbe »Sloga«. Vstopnice pri I. Zakotnik. Prijatelji vabljeni!

Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani praznuje društveni praznik sv. Jožefa 19. marca s sv. mašo, ki se daruje ob 6. uri zjutraj za vse mrtve in žive društvene člane.

Orel Sv. Jakob, Ljubljana. Danes ob pol 8 zvečer se vrši telovadna akademija orlovskega od-seka sv. Jakob, Ljubljana, z lepim vzporedom. — Vstopnice po ceni: Sedeži 12, 10, 8, stojišča 3 Din se dobe od 10. ure popoldne do 12. in od 5. ure popoldne do začetka akademije pri blagajni v šoli na Grabnu. Med odmori igra salonski odkester.

RADIO

»Zato Vas prosim naznanila, če pocen' bi se dobila priprava Vaša »Radione«, kol'ko bi koštala kron?»

Gospodu

Blažu Jarko

Vojnik pri Celju
(in še marsikomu).

Zahvaljujoč se Vam za gornje vprašanje, bom skušali dati nanje nekaj odgovora. Najprej povemo, da se dobijo »Radione« aparati različnih velikosti, in sicer: dvoelektronski, trielektronski, štiri-elektronski in šestelektronski. Morda ne boste po tej navidez zagonetni razdelitvi prav ločili posameznih tipov med seboj, gotovo pa ste že uganili, da je aparat toliko boljši in močnejši, čim večelektronski je. Res je tako. Marsikateri Vaši tovariši — bodoči radioamaterji — imenujejo aparate tudi malo drugače. Nekateri pravijo n. pr. dvoelektronskemu aparatu tudi aparat na dve žarnici, na dve lučki ali celo na dve svečki. Nekdo ga bi rad celo na tri cilindre, drug navdušen amater pa kar na pet — zvonov. Vse to so označbe, — četudi morda nekoliko samosvoje — za isto, kot smo rekli zgoraj, namreč za žarnice — elektrone, ki so glavni del aparata.

Gotovo boste, velenjeni gospod, hoteli vedeti, čemu so te elektrone v aparatu. Njih naloga je trojna: 1. ojačati radijske valove, ki jih bo Vaša bodoča antena vjela od radijske postaje, 2. spreminjati te valove na telefonske (slišne) električne toke in 3. te telefonske toke zopet ojačiti, da jih slišimo močno v slušalki ali zvočniku. Vsaka elektrona v normalnih aparatih opravlja le eno izmed navedenih opravkov. Na podlagi tega bos e tako lahko uganili, kakšen posel opravlja elektrona v enoelektronskem aparatu. Radijske toke spreminja v telefonske. Če imamo dve elektroni, že lahko nekoliko kombiniramo. Ena mora biti gotovo za proizvajanje telefonskih tokov, druga pa lahko ojačuje ali radijske valove ali pa telefonske toke. Razlika je v tem, da v prvem slučaju slišimo več postaj, toda bolj tiho, in da postaje lažje ločimo med seboj. V drugem slučaju dobimo nekoliko manj postaj, toda te močnejše. Dvoelektronski »Radione« je grajen na zadnji način. S primorno anteno dobiti nanj poleg naše postaje tudi še kakih deset inozemskih postaj v zvočniku, v slušalkah pa mnogo večje število. Cena zanj bi bila za kompletno napravo z vsemi potrebnimi, eno slušalko in malim zvočnikom vred okoli 2950 Din.

Večji in močnejši seveda je trielektronski. Ta ima eno elektrono za spreminjanje radio valov na telefonske toke in dve elektroni za ojačanje teh tokov. S takim aparatom poslušate lahko že vse večje evropske postaje na zvočnik za navadno sobo dovolj močno. Stal pa bi komplet s srednjim angleškim zvočnikom »Amplion« vred okrog 4000 Din.

Nekaj posebnega pa je štiri-elektronski »Radione«. Prva elektrona mu ojači radijske valove, druga jih spreminja na telefonske, zadnji dve pa ojačujeta še te, tako da je aparat izredno močan, sprejema mnogo postaj in jih med seboj dobro loči. Nanj dobite tudi najbolj oddaljene postaje v zvočniku dovolj močno za večje prostore: poslušate Moskvo in Carigrad, London in Pariz in vse vmes. Stvar pa »košta mnogo kron«. Popolnoma opremljen s finim zvočnikom »Telefunken-Arcophon« vred bi prišel na ca. 7200 Din.

Ker smo sedaj že precejšnji strokovnjaki, že lahko vpeljemo nekaj novih izrazov, ki nam bodo zaneprej skrajševali opise. Elektroni, ki ojača radijske valove, torej prvi v štiri-elektronskem aparatu, pravimo visoko frekventna ojačevalka; druga, ki daje telefonske ali slišne toke, je avdi-jonka, tretja in četrta pa sta nizko frekventni ojačevalki. Amaterji jih pokrstijo še enostavnješe: prvi pravijo visoka frekvenca, drugi avdijon, ostalim pa nizke frekvence.

Da nam ne boste preveč zamerili, ker Vas mučimo s temi izrazi, Vam povemo takoj ceno zadnjega »Radiona«, namreč šestelektronskega. Stal bi popolnoma opremljen, torej z okvirno anteno, akumulatorjem, aparatom za anodno napetost in izbornim angleškim »Amplion« zvočnikom približno 14.000 Din, z najfinejšim zvočnikom »Lenzola« in celotnim priključkom na omrežje za električno luč za ca. 17.000 Din.

Razlikuje pa se ta aparat od ostalih v tem, da ima štiri na poseben način narejene visokofrekvenčne ojačevalke, avdi-jonko in le eno nizko frekvenčno ojačevalko. Zunanje antene ne potrebuje, ampak sprejema že z malo okvirno anteno vse valove s presenečljivo jakostjo in čistostjo v zvočniku. Aparat zadostuje vsled svoje jakosti za večje dvorane in za predvajanja na prostem, da pa se tudi prilagodi majhni sobi. Sprejema ne samo Evropo, ampak vse ostale kontinente.

Upamo, spoštovani gospod, da smo na Vaše vprašanje odgovorili. Aparati so izborni, to Vam garantiramo, priznamo Vam pa takoj, da so zneski računov tudi dokaj lepi. Dala pa bi se stvar morda urediti tako, da si vzamete kako drugo cenejšo, a vendar dobro znamko. Pa o tem drugič. Danes smo Vam hoteli odgovoriti le to, kar ste nas vprašali. Namreč: priprava Vaša »Radione«, kol'ko bi koštala kron!

Pozdravlja Vas in se Vam priporoča

F. B. Radion.

Koliko nas je

Število radio-abonentov, odkar deluje radio-oddajna postaja v Ljubljani, kaže sledeči porast: 1. septembra lani je bilo 2030 naročnikov, 1. oktobra 2507, 1. novembra 3197, 1. decembra 3679, 1. januarja t. l. 4245, 1. marca pa 5333 plačujočih naročnikov. Ti abonenti so razdeljeni na sledeče stanove: Uradnikov 1830, obrtnikov 1169, posestnikov in zasebnikov 689, trgovcev 695, profesorjev in učiteljev 355, duhovnikov 194, zdravnikov in odvetnikov 171, družtev 173, delavcev 176, dijakov 239. Najbolj je torej zastopan uradniški stan, nato obrtniški, slednjič trgovci in posestniki. Zanimiva je dalje tudi statistika naročnikov po krajih. Tudi ta statistika nam nudi ogledalo kulturnega zemljevida Slovenije. Ljubljana ima 1754 naročnikov, ostala mesta v Sloveniji 989, trgi imajo 347, vasi 2673. Gorenjska ima n. pr. 1486, Dolenjska 1022 in Stajerska 1501. Gorenjska ima skrajšaj toliko naročnikov kakor cela bogata Stajerska s Prekmurjem vred. Sorazmerno imajo Domžale največ naročnikov t. j. 112, nato pride Vrhnika 74, nakar sledi Trzin. Na tisoč prebivalcev odpade v Jugoslaviji malo manj kot dva naročnika, v Sloveniji 5,33, v Ljubljani pa okoli 30; radio zastojkarji pri tem seveda niso všteti.

Slepceem radio

Naša radijska postaja prične že prihodnji teden sestavljati aparate za slepce, kojih nabavo so omogočili plemeniti darovalci. Oglasilo se je že veliko reflektantov; kdor izmed slepih bi ga rad, pa si ga iz lastnih stroškov ne more nabaviti, naj se javi oddajni postaji, Miklošičeva cesta 5. Obenem pa prosimo vse one, ki bi lahko v ta namen utrpeli kak znesek, da ga izroče oddajni postaji; njihovo ime se bo po radiju poneslo v svet, najepši spomin pa jim bo ohranjen v srcih onih, ki so izgubili luč vida, pa jim bodo s tem darom omogočili svojo domovino gledati vsaj z duševnimi očmi.

Iz pisma kmetskega amateria

Prav radi beremo na deželi pisma radio-poslušalcev, ki govore o sporedih postaje, pa naj že hvalijo prireditve ali jim oprekojajo in izražajo svoje želje. Radi beremo zato, da vidimo, kako drugod slišijo, kaj je njim všeč in kaj jim manj ugaja. Iz našega konca še ni bilo dopisov, iz kmetskega stanu pa še posebno malo, če ne celo prav nobenega, zato se oglašam jaz, da izveste kaj mi mislimo in doživljamo ob radiju.

Prav zadovoljni smo, kadar nastopi terec iz Šiške ali kvartlet iz Ljubljane, ki tako lepo izvajajo naše narodne pesmi, da bi jih neprenehoma poslušali in imamo ob njih deskrat večji užitek kot na kakem koncertu. Kadar pa pripoveduje hudomušnosti g. Milčinski, se pa nasmejemo do solz, včasih kar stoli pokajo, tako izvrstno jih zna pripovedovalec speljati, nobena mu ne pride v zaredo in kar strmino, odkod jih jemlje.

Nič manj zanimiva se nam zde predavanja, ki jih napeto poslušamo, zlasti pa kmetijska, ki so zelo poučna in potrebna, ker vemo, da samo z rokami kmet ne bo prišel do boljšega kruha, temveč se bo moral naučiti ravnanja s svinčnikom in računom, ker le ta mu bo pokazal, ali bo telesna sila imela uspeh ali ne.

Mene je radio že obvarovalo precejšnje škode. Kot povsod drugod je tudi pri nas doma zmrznilo več sto kilogramov krompirja in po našem preudarku je bil zapisan pogubi milobe. Kar čujem v zadnjem predavanju, na kak način se še lahko uporabi zmrznen krompir. Po navodilu smo takoj drugi dan napravili ter se nam je izborno sponeslo za krmno mlečnih krav, za kar smo prav hvaležni kmetijskemu referentu g. ing. Lahu.

Ko bi vi šele naše ženske videli, te so pa kar žive in mrtve na radio. Prav za vse se zanimajo, gospodinjstva predavanja ne izpuste niti enega. In je prav tako. Se že v skledi pozna, da imamo radio v hiši; jemo jedi, o katerih dosedaj vedeli nismo, da so za pod zob, še one, ki smo jih bili dosedaj navajeni, so vse nekam okusneje pripravljene. Pa snaga in red pri hiši, saj jim glede snage ne bi bil mogel nikoli očitati, da ni »bilo vse v redu in lepo, pa je sedaj še vse bolj praznično. Še s papirjem in svinčnikom se je začela pečati tista, ki ima kuho v oskrbi; močno sem se že bal, da bomo vsi člani družine dobili konecem meseca račune; toliko si pojedel, plačaj, no pa hvalabogu tega le ni bilo. Le gospodinja hodi zadnje čase bolj zadovoljnega obraza in ne toži venomer, kam le gre mast, jajca itd.

Zato bi mi kmetje želeli, da bi nam radio večkrat nudil poučna predavanja o kmetijskih stvareh in bolj pogostna, posebno v prihodnji zimi, ko je več časa. Izobrazbe smo res zelo potrebni in vam bomo zanjo zelo hvaležni.

Zelim pa tudi vsem drugim radio-amaterjem, da pridejo vsi na svoj račun z radijem.

Radio-amater z Ježice.

Sadjarstvo je naslov novemu ciklusu predavanj (10), katera bo imel g. ing. Skubic ob nedeljah in praznikih pri naši radio-oddajni postaji. Sadjereji naj torej zlasti ob nedeljah od pol 11 do 11 ne zamudijo sprejema.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 17. marca: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10 O tihih nedelji, vseuč. prof. dr. Fabjan. — 10.30 Sadjarstvo, ing. Skubic. — 11 Koncert radio orkestra. — 15 Koncert pevskih zborov Jugoslovanske Pevske zveze: iz Uniona: 1. Prelovec: Slava delu; E. Adamič: Lucipeter ban (Moste); 2. Dr. Kimovec: Gda smo pšenici šli orat...; Dr. Kimovec: Večerni zvon (»Sloga«); 3. Zeleznik: Kmetova molitev, Medricky: Bila jednom ruža jedna (Krakovo-Trnovo); 4. Adamič: Serenada, dr. Schwab: Dekletce, podaj mi roko (Trzin); 5. Adamič: Mara

Reprezentanca radio tovarne Ingelen Ljubljana, Miklošičeva cesta 34/1.

Kot zvon čist sprejem Vam nudi novi Ingelen U4

(štiri-elektronski aparat z elektroni z zaščitenim mrežico) z Ingelen zvočnikom „Ramona“

Din 4470.—

Nekateri prodajalci: Radio Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5

- Kranj: Schilling & Co.
 - Trzin: Nadišar.
 - Jesenice: Jože Markež, Jesenice 54.
 - Celje: Mestna elektrarna, Ing. Schmidinger.
 - Maribor: Wipplinger — Ilš & Tichy.
 - Varazdin: Sobeslavski.
 - Novo mesto: Ogrizek.
 - Čakovec: Spitzer.
 - Ptuj: Damiš.
 - Murska Sobota: Janez Nemeč.
- Sprejemamo zastopnike.

Radione

Najfinejši radijski aparati za vse potrebe in zahteve!

• Radijska oddajna postaja Ljubljana •
Telefon 3190 • Miklošičeva c. 5. • Telefon 3190

Drugi programi:
Nedelja, 17. marca.
Belgrad: (455 m) 11.20 Poročilo o stanju vode. 11.25 Gramofonske plošče. — 11.45 Obširno poročilo o vodnem stanju v donavskih deželah.
Zagreb: 11.30 Koncert — 17 Plesna glasba — 20.35 Pesmi in arije — 21.50 Poročila — 22 Prenos inozemskih postaj. — Praga: 9 Cerkvena glasba — 10 Proslava Komenskoga — 11.30 Poljuden koncert — 12 Zvonjenje s tinske cerkve — 12 Orkester — 16.30 Godba na pihala — 19.30 Lovec žensk, opereta — 22.10 Lahka glasba. — Stuttgart: 10.45 Evangeličanska služba božja — 14 Pravljičje — 15.30 Zabavni koncert — 19.30 Ura pesnikov — 20.15 Delavska glasba — 21.30 Koncert skladb Straußov. — Bern: 13 Koncert — 15.30 Popold. glasba — 20 Judinja, opera. — Katowice: 10.15 Služba božja — 12.10 Simfoničen koncert — 16 Poljuden koncert — 20.30 Koncert iz Varšave — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 10 Cerkvena glasba, petje in instrumenti — 13 Trio — 17 Koncert — 20.45 Ples v maskah, opera. — Berlin: 11.30 Dopoldanski koncert — 13.15 Šah — 15.30 Pravljičje — 16 Koncert zbora 400 otrok — 20 Poljudna orkestralna glasba — 21 Zabavni večer; nato plesna glasba. — Dunaj: 10.20 Koncert zbora Wiener Sängerknaben — 11 Koncert simfoničnega orkestra — 16 Koncert — 18 Zivljenje v Kaliforniji — 18.40 Proslava A Jensenaa — 19.30 L. Roseggerju v spomin — 20.15 Stava,

AMPLION ZVOČNIKE
1887 — 1929
↓
že 42 let
izdeluje Graham Amplion, Ltd., London
Dobite jih v prodajalni
Radijske oddajne postaje
Ljubljana — Miklošičeva 5 — Tel. 31-90

veseloigra; nato koncert s pestrnim sporedom. — Toulouse: 13.45 Koncert — 14.30 Nabožna glasba — 21.30 Koncert — 22 Operne arije — 22.20 Simfoničen koncert — 22.50 Plesna glasba. — Milan: 10.40 Nabožna glasba in petje — 12.30 Kvartet — 16 Koncert s pestrnim sporedom — 16.45 Kvintet — 17.40 Otroško petje — 21 Prenos opere iz Scale. — Budapest: 10 Cerkvena glasba — 12.15 Simfonični orkestralni koncert — 16 Pesmi — 17.25 Pesmi starejših ogrskih kompozitov — 22.30 Koncert opernega orkestra. — Varšava: 10.15 Služba božja — 12.10 Simfoničen koncert — 15.15 Koncert varšavske filharmonije — 18.20 Poljudna muzikalno-literarna prireditve — 20 Odlomki iz oper — 21 Literatura — 21.15 Nadaljevanje koncerta — 22.30 Plesna glasba.

Ponedeljek, 18. marca.
Belgrad: (455 m) 11.20 Poročilo o stanju vode. 11.25 Gramofonske plošče. — 11.45 Obširno poročilo o vodnem stanju v donavskih deželah.
Zagreb: 13.15 Plošče — 17.30 Lahka glasba — 19.30 Prenos s Dunaja: »Carobna piščalka, (Mozart); nato poročila. — Praga: 10.30 Plošče — 11.15 Koncert — 12.30 Koncert — 13.40 O gospodarskih odnošajih med CSR in SHS — 15 Plošče — 16.30 Koncert — 19 Carobna piščalka, oper — 22.20 Lahka glasba. — Stuttgart: 10.30 Plošče — 15.30 Koncert Šolarjev — 16.35 Orkestralna glasba — 18.15 Zdrav. predavanje: Surova hrana za zdravje — 20.10 »Iz četrte dimenzije; nato zabavni večer. — Bern: 12.50 Plošče (resna glasba) — 16 Koncert — 16.30 knjige — 17 Koncert — 18.15 Plošče — 19.30 Psihološka vzgojna vprašanja — 20 Veseloigra — 21.30 Jodlerji in ljudska glasba. — Katowice: 12.10 in 16 Plošče — 17.55 Poljudna glasba — 19.30 Prenos iz dunajske opere — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 13 Trio — 17.30 Pesmi za sopran — 20.45 Lahka glasba in komedija. — Berlin: 16 Kako živali prezimujejo — 16.30 Koncert — 17.30 Novele — 19.30 Prenos s Dunaja: Carobna piščalka, nato plesna glasba. — Dunaj: 11 Kvartet Cerda — 16 Kvartet Silving — 19.30 Carobna piščalka, opera (Mozart) srednjeevropski prenos; nato koncert jazz-banda. — Toulouse: 21.30 Koncert — 22 Orkester — 22.25 Pesmi — 22.45 Plesna glasba. — Milan: 11.15 Plošče — 12.30 Kvartet — 16.30 Kvintet — 17.20 Otroško petje — 20.30 Operetni prenos. — Budapest: 9.15 Koncert — 12.05 Trio — 19.30 Koncert filharmonične družbe; nato Ciganska kapela. — Varšava: 12.20 Plošče — 15.50 Plošče — 17.55 Lahka glasba — 19.30 Prenos iz dunajske opere; Carobna piščalka — 22 Plesna glasba.

Več Tuči!

Če bi pa vendar —
(Se o descendenci.)

Darwinizem je sicer bleščeča zmeta, a vendarle zmeta, descendencijska teorija je pa v nekih mejah zelo verjetna hipoteza in morda že več kakor hipoteza. V stvarstvu se je najbrže vršil in se morda še vrši razvoj vrst. A o postanku živega iz neživega, živali iz rastlin in človeka iz živali znanost ničesar ne ve. Ali je tak postanek sploh nemogoč? Nekatere vedno muči misel, češ, ako znanost deslej še ni tega dognala, dožene pa morda kdaj pozneje? Kaj bi pa bilo, če bi dognala? Dognala bi le nov način božjega snovanja v naravi!

Ali je postanek živega iz neživega, živali iz rastlin, človeka iz živali sploh nemogoč?

Ze sv. Avguštin je razmišljal o tem vprašanju in zadelo se mu je, da takšen postanek ni nemogoč. Kajpada je treba stvar prav umeti!

Samo po sebi, iz svojih svojiskih sil se to, kar ni živo, ne more razviti v živo bitje, prav tako ne rastlina v žival, ne žival v človeka. Zakaj ne? Zato ne, ker samo po sebi iz nič ne more nastati nekaj, ne iz manj več. V neživi snovi pa ni življenja, in v vegetativnem življenju ni živalskega življenja. Živo bitje je več kakor neživo, žival več kakor rastlina, človek več kakor žival. Življenje presega vse zgolj fizikalno-kemične sile; živalsko življenje presega zgolj negativno življenje rastlin in človeško življenje za zavestnim misljenjem in svobodnim holenjem presega vse zgolj živalsko življenje. Življenjski pojavi so nasproti delovanju fizikalnih in kemičnih sil pojavi višjega reda, a zopet tudi med seboj pojavi nižjega in višjega reda: pojavi vegetativnega življenja (rast in plodnja) življenjski pojavi prvega reda; pojavi čutnega življenja (čutenje in predstavljanje ter čutno teženje) pojavi drugega reda; pojavi človeškega življenja (misljenje in hotenje) pojavi tretjega in na zenitji najvišjega reda. Zato fizikalne in kemične sile, same sebi prepuščene, ne morejo proizvesti življenja; prav tako pa tudi sile vegetativnega življenja ne morejo same proizvesti živalskega življenja, ne sile živalskega življenja človeškega življenja. To se pravi: iz neživega samo po sebi nikdar ni nastalo in ne bo nastalo živo, ne iz rastline žival, ne iz živali človek, ker je to nemogoče, nezmislno, protislovno.

Ni pa nemogoče, da se iz nižjega razvije višje, če so v nižje že položene tiste višje sile, ki so značilne za višje bitje. Tako se iz semena razvije cvetlica, iz pečke drevo, iz jajca žival. Seme in pečka in jajce so gotovo po organizaciji manj kakor cvetlica, drevo in žival in vendar se le-te razvijejo iz onih. Res so za razvoj potrebni tudi zunanji vplivi, toplota, svetloba in vlaga, vendar ti vplivi niso tisto, kar je za razvoj svojško. Brez teh vplivov se razvoj ne bi izvršil, toda ti vplivi ne bi nič pomagali, če ne bi bilo v semenu in pečki in jajcu že življenjske klice, to je, če ne bi bilo tistih skrivnostnih sil, ki po vnapi pobudi začno snovati in oblikovati, dokler se iz prvotnega zametka ne razvije popoln organizem. Tu je popolni organizem res le najvišji razvoj tega, kar je bilo že v prvem početku na ta razvoj naravnano. Popolni organizem nima ničesar v sebi, kar bi bilo nad moči in sile, ki so bile že v zametku.

Nekako tako bi si morda mogli misliti razvoj živega iz neživega, živali iz rastlin. Namreč, da bi bil Bog položil že v prvoino snov tiste življenjske sile, ki neživo snov oblikujejo v živo, v rastlino ali žival. Seveda bi bile te sile v neživi snovi izprva v nekakem zatopljenem, »latentnem« stanju in bi se šele v posebnih razmerah začele gibati, vprav kakor se šele pod vplivom solčnih žarkov v semenu začne gibati življenjska klica. Leta in leta leži morda kje kako zrno kakor mrtvo, a ko pade v toplo zemljo, začne v njem snovati tiste skrivnostne sile, ki so bile že prej v njem, a kakor da so spale, a so se sedaj prebudile in se začele gibati. Tako bi se začele gibati v neživi snovi življenjske sile in bi iz kepice mrčve snovi nastala prva živa stanica, ali iz rastlinske klice semenska klica živali. Kajpada primera med nekalečim zrnom in to kepico mrtve snovi s tistimi skrivnostnimi silami ni popolna, a vendar vzbija misel, da morda tudi to ni nemogoče. Kdo bi izmeril možnosti božje vsemočnosti!

Pri človeku bi bilo treba seveda takšen razvoj omejiti na telo. Človeška duša je duhovna, a kar je duhovno, se iz tvári nikakor ne more razviti. Duhovna duša se sploh ne more razviti iz nepopolnega bitja v popolno, dasi se more nje delovanje manj ali bolj očitovati. Le človeški organizem bi se bil mogel po snovanju tistih sil razviti iz živalskega, duhovno dušo bi moral Bog usvariti neposredno. A za nas, za videz in tudi za pozitivno znanost bi bilo popolnoma tako, kakor da se je človek razvil iz živali. Saj se nam tudi sedaj tako zdi, kakor da je ves človek tvorba rodnih sil, če-tudi vemo, da rodne sile morejo le organizirati človeško telo, ki v njem božja stvariteljna moč po zakonih narave ustvari duhovno počelo življenja.

Tako si je mislil sv. Avguštin postanek živih bitij, živali in tudi človeka. Polne skrivnosti so te misli, a nemogoče se zdi da niso. Tako je sv. Avguštin tolmačil tudi prvo poglavje sv. pisma o stvarjenju: »Bog je rekel: Zemlja naj požene travo... in zemlja je poževala travo. Bog je rekel: Zemlja naj rodi žive stvari... in zgodilo se je tako. In Bog je ustvaril živali zemlje...« Bog je usvaril, to se pravi po avguštinško: Tiste sile, ki jih je Bog položil v neživo snov (zemljo), so v svojem času proizvedle živa bitja (zemlja naj rodi...). Sedaj se bogoslovni znanstveniki

sicer po večini ne ujemajo z Avguštinom, a krščanski filozofi priznavajo, da morda ne bi bilo nemogoče tako.

Ce bi torej kdaj znanost dognala, da je nastalo v početku življenje v neživi snovi ali živalsko življenje iz nižjega rastlinskega — sedaj nastaja življenje le po rodni, rastlina iz rastline, žival iz živali! —, bi se s tem le izkazalo, da je bila zamisel sv. Avguština prava. Božje snovanje v stvarstvu je tako skrivnostno, da ga znanost le počasi in stopnjema odkriva, le največji duhovni slutijo časih kako resnico strelja naprej!

S tem pa nočemo reči, da bi bila Avguštinova misel verjetna. Znanost njegove misli ni še dognala in je najbrže tudi nikdar dognala ne bo!

Velika potreba

Moderni človek krvavi na hudi rani. Krvavi na nji zasebno, krvavi socialno življenje. Ta rana zeva po družinski in zeva iz vse družbe. Sodobni človek nič ne mara za žrtve. V življenju hoče le cvetja in sadov. Odpovedi ne pozna, hoče užitek. Za žrtve je zgubil smisel, postal je sebičen.

Zla vest o pravici močnejšega, morala nad-človeka, ki mu je dovoljeno vse in mu mora biti usmiljenje, čut za druge slabost, pušajo svoje sledi. Gospodarska moč je postala tako mnogim edini vidik, pod katerim motre življenje svobodne konkurence, ob kateri gine šibki. Mogočno se je dvignil sebični jaz nad povprečniki, da jih udinja sebi v službo. Nadljudje med pojedinci, nadnarodi med narodi!

Nietzschejanstvo je odprlo naradni sebičnosti človekovi široka vrata v zasebno in javno življenje. V imenu filozofske znanosti je pozvalo človeštvo na neizprosno boj za zmago močnejšega nad šibkim, na strašno tekmo med močnimi in slabotnimi. Postavilo je mesto Boga malika. Ta malik je človek, sebični jaz naj moči sebe.

Pridružila se je materialistična misel. Duha ni, le snov je; duše ni, samo telo je; duhovnih vrednot ni, le snovne in počutne dobrine so; smrt je zato konec vsega, srce neha biti, možgani končajo s svojim delovanjem, človek je preminil, večnost in življenje po smrti je le prazna bajka, namilo neukim množicam. Da take misli niso izostale brez sadov, je le prenaravn, saj tako godijo človeški počutnosti. Poveljujejo to, kar je človeku lahko in prijetno, zametujejo to, kar mu je težko in tirja neljubo žrtve. Materialistične misli so v imenu vede proglasile neomejeno pravico čutne strasti in odstavljale krepost. Snov je edina resni-

Za duha in srce

Šuklje Franjo: Iz mojih spominov.

Drugi del. V Ljubljani, 1929. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna, Str. 204, cena broš. knjigi 70 Din. — Slovenska memoarska literatura je še jako revna. Spomini obeh vošnjakov in Hribarja, pa smo skoro pri koncu, če seveda izvzamemo nekaj manjših autobiografij. Glede na to je jasno, da mora pozdraviti katerekoli nove spomine vsak, ki zna ceniti njih veliki pomen za podrobnejše proučevanje naše zgodovine. Posebno dragoceni so pa seveda še spomini tako odličnih javnih delavcev, kakršni je bil Šuklje, saj je stal nad 30 let v ospredju vsega slovenskega političnega življenja. S pokojnim K. Klunom sta dolgo let vodila našo delegacijo v dunajskem parlamentu, v Kranjskem deželnem zboru je bil pa eden najiniciativnejših poslancev in je imel zlasti mnogo zmisla za resna ter velikopolezna gospodarska vprašanja. Mož širokega obzorja, velikega znanja, vročega temperamenta in sijajnega govorniškega daru se je takoj uveljavil povsod, vendar se vsaj za trajno ni dal nikdar vpragati v ozke opanke političnih strank, temveč je mnogo in uspešno delal tudi na svojo pest. Imel je obilo najodličnejših zvez, saj so povsod cenili njegove velike kvalitete in imel je mnogo prilike gledati in sodelovati tudi pri zakulisnih predenjih, ki so zlasti v politiki neprimerno važnejša nego še tako poštena in prepričevalna prizadevanja na parlamentarnih govorniških tribunah. Če končno pomislimo, da je Šuklje tudi eden najboljših slovenskih zgodovinarjev in temperamentnih stilist, imamo pred seboj vse pogoje za avtorja zanimivih in dobrih spominov. In to so Šukljetovi spomini, vsaj v dosedanj slovenski memoarski literaturi nedvomno najboljši.

Opisuje nam ta drugi del dobo od Taaffejevega padca do Badenjevih jezikovnih naredb, to je od l. 1893—1897. Morda gveracija ve o tej dobi sicer jako malo, vendar je bila ena najzanimivejših in najvažnejših tako v splošno avstrijski novejši politični zgodovini, kakor tudi v zgodovini našega slovenskega političnega in kulturnega življenja. Iz avstrijskega parlamenta so tedaj vedno hitreje izginjali fevdalci in konservativci, uveljavljali so se krščanski socialisti in nemški nacionalci, a med avstrijskimi narodi so začeli stopati nacionalni boji v ospredje vsega javnega življenja, pri nas na Slovenskem se je pa tedaj končoveljavno oblikovala politična in kulturna diferenciacija in snovali ter urednili vsi ti veliki gospodarski načrti (dolenjska železnica, združništvo). Slovenska narodno-napredna stranka je sicer skušala ustaviti tok časa s svojo usodno zvezo z nemškimi veleposelniki, toda povzročila je s tem le še radikalnejše vsesplošno vrenje. Šuklje nam opisuje ta leta v šestih poglavjih, izmed katerih prinaša vsako obilico novega, za političnega in kulturnega zgodovinarja dragocenega gradiva. Zlasti poglavja, ki nam rišejo tedanje razmere v dunajskem parlamentu in pa tok tedanje avstrijske notranje politike, so pisana tako nazorno, plastično, s takim izčrpnim poznanjem snovi in s takimi sijajnimi karakterizacijami, da bodo ostala gotovo trajni vir za vsakega zgodovinarja. Izmed poglavij, ki se nanašajo na dogodke v domovini, sta pa najvažnejši in najzanimivejši oni dve o graditvi dolenjske železnice in o zvezi med narodno napredno stranko in Nemci, ker objavlja ta skoro samo doslej neznan, a zelo važno gradivo. Če bi nam popisal Šuklje podrobneje, še oblikovanje in uveljavljanje tedanjih naših političnih strank v teh letih, pa bi imeli pred seboj celotno slovensko politično zgodovino sredine 90 ih let. Upamo pa, da najdemo tako poglavje v tretjem delu njegovih spominov, s katerim naj

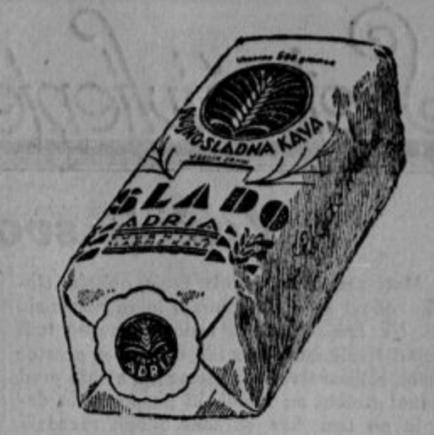
nost, zato telo in telesnost človekov bog-malik, uživanje edina modrost in vsebina življenja, odpoved nespamet, žrtve brezsmiselna neumnost.

Take misli o poveljani sebičnosti in čutnosti so kajpada prinesle nauk izživevanja. Človek se izživi! To pravico je oznanjal polpretekli čas. Prokletstvo tega nauka čuti na sebi sedanjí čas. Nauk izživevanja obvladuje sramežljivo prikrito in brez sramu sedanjí vedno glasneje govore o krasnem, svobodnem človeštvu, ki naj bi prišlo, a postajamo... počasi vedno bolj živinski in nesvobodni (Förster). Življenje naj daje, sprejema naj ničesar. Človek od življenja samo dobiva, ne dajaj življenju ničesar. Naravo človek ukani za užitek, bremena, ki jih narava od človeka hoče, človek odkloni! Da je taka modrost modrost izgube in bankrota, je jasno ob sebi.

Zato je toliko modernih zakonov in družin bankrotnih. Zato je ločitev zakona vedno več in število razporok raste. Zato se medsebojne pravice moža in žene tako premočokrat in hitro teptajo, da se zdi zakonska zvestoba kakor obnošena, staromodna sukinja iz davnih, nemodernih dni. Orgije, ki jih po svetu slavi neomaltuzianizem, odkod so, ako jih ni rodil laževangelij materialističnega izživevanja in uživanja, ki je zajel duše in življenje? Ta laževangelij je kriv, da je vzgoja otrok pomanjkljiva in brezuspešna. Strašne številke statistike samomorov niso le dokaz ostalih živcev in težkih razmer, v njih sta pisana predvsem pomanjkanje volje in lažimodrosti izživevanja in uživanja. Socialna pravico in socialna ljubezen prav tako nimata protivnika, kakor sta sebičnost in slaba po uživanju brez volje za odpoved in smisla za žrtve.

Odpoved, žrtve! Trda beseda je to, staromodno zveni na prvi hip. Je pa ta beseda odredilna. Smisla za žrtve je svetu treba, odpoved je velika potreba za človeka, ki je zarit v sebičnost, odpoved, obvladavanje in premaganje sebe samega, to je zmaga, ki je človeštvu manjka tem bolj, čim bolj ga je prevzel materialistični duh. Samopremagovanje je bistvena zahteva vsake vzgoje. Otrok, ki mu vse dovolijo, bo za življenje zanič. Odpoved in žrtve tirja medsebojno sožitje. Družinsko življenje je življenje sladke žrtve za druge. Država je brez žrtve državljanih nemogoča. Vsaka skupnost izključena, ako se pojedinci ne odreko temu, kar je skupnosti nasprotno.

Cerkev je mladostno živa kljub stoletjem, ki jih je preživela. Star je njen postni čas, a moderen kljub temu. Svoje postne postavbe cerkev ni umaknila iz svojega zakonika. Cerkev predobro motri čase in velkove. Zato ni prezrla, česa treba modernemu času. Ona dobro pozna pravi lek človeštvu — vzgojenemu v sebičnosti in uživanjačelnosti. Križ je odredilno znamenje za vse čase. Žrtve Nedelžnega in Svelega je odrešenje sveta. Žrtve, odpoved je odrešenje in življenje. Kakor tica Feniks iz pepela, tako vstaja iz smrti vsake v ognju požgane sebične želje lepsi človek. Kdor tega ne ve in kdor tega ne more, je le žalosten gost na lepi zemlji. (Förster.) Premnogi tega ne vedo, še več jih tega ne zmore, zato je pa tudi toliko žalostnih gostov na lepi zemlji ob vsej moderni civilizaciji.

Tretji del je posvečen življenju s prirodo — Confitore Stvarniku, veličastje planin, bridkost jeseni in umirauja... Pesmi planinca, ki se je zatekel v stvarstvo božje, pa hodi in moli, doživlja, dojema in vriska. Pesmi, polne iskrenega občutja in zdravja, ki se izprevrže v zadnjih v molček resnost, a brez bolehnosti in spleana. Prelep posnetek vsega je iskreni ciklus »Hrepenenje v prvotnosti, ki ga zaključijo najvišje spoznanje: »Nad vsem je nebo in Bog je dobrta!«

Cetri del je erotika. Uvaja ga svetopisemsko trpko sočn »Jejteva lepa hčič. Bridko prečutena simbolika pesnika-svečenika. In potem tiste tople dekliške in še tako neposredno preproste ostale, ki iz njih zdrave erotike zavzame včasih preprostost ljudske pesmi. Kakor posnetek je bridka »Pesem v dveh«, ki se konča v resignaciji. Baš ta ciklus je morda še zanimiv radi svoje sonetne oblike.

Zbirke smo lahko res veseli. Dvoje, troje, pesmi bi izvel: sicer pa zveni iz vseh neposredno občutje in tisto zdravo zadnje duo. Ni bolne sentimentalnosti, ni iskanosti. Pesmi bodo lahka šle med ljudstvo, ki iz njega Anton Boštele raste. In bo še rastele za naprej. — Tisk je lep, zunanja oprema bi bila lahko sodobnejša. Cena 20 dinarjev je nizka. Niko Kuret.

KLEOPATRA. Rider Haggarda je eden najzanimivejših romanov Ljudske knjižnice, v katerem nam stopa pred oči razuzdanka Kleopatra, zadnja egiptovska kraljica, ki s svojimi ljubimci vred žalostno konča. »Krivostni Egipt pa zasedejo močnimi Rimljani. (Cena broš. 28, vez. 40 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Francoske novitete

Dominique P., La révolution créatrice. Paris, Valois.

Lagrange R. P. M. J., L'Evangile de Jésus-Christ. Paris, Gabalda.

Le Corbusier, Une maison — Un palais. A la recherche d'une unité architecturale. Paris, Crès & Co.

Philip A., Henri de Man et la crise doctrinale du socialisme. Paris, Gamber.

Thibaudet A., Le Bergonisme. 2 vol. Paris, Nouv. Revue franç.

V založbi J. Ferenczi et Fils, Paris, so izšle nadalje sledeče nove knjige: Lucie Delarue-Mardus: Hortensia Dégenère. Ta roman vsebuje nemirno in nemavodno zgodbo, zgrajeno in obdelano s priznano spretnostjo pisateljice ter pomeni z ozirom na njena dosedanja dela poseben uspeh. — André Sauvage: La nouvelle Julie. Sauvage je bil do zdaj neznan pisatelj. S tem svojim prvim romanom, ki je napisan v preprostem, a nervoznem in napetem slogu, je pridobil na prvi mah simpatije vseh kritikov, ki mu obetajo lepo bodočnost. — Louis-Frédéric Rouquette: Le grand silence blanc. V romanu, ki bi mu rekli po naše »Veliko belo molčanje«, opisuje Rouquette svoja doživetja v Aljaski na neprekosljivi način. Niso mu zaman nadeli naslov prvega pesnika velikega severa. Zanimanje za to remek-delo je ogromno, v kratkem času je bilo razprodanih čez 100.000 izvodov. — V zbirki »La vie des hommes illustres« založbe Nouvelle Revue Française je izšel kot poslednji zvezek življenjepis marsala de Richelieu, ki sta ga napisala Robert Honnert in Marcel Augagneur.

Bernard Grasset: La Chose Littéraire. Pod tem naslovom je izšla pravkar v založbi Nouvelle Revue Française zanimiva in svojevrstna knjiga. Sloviti francoski založnik Bernard Grasset obdeluje v nji založniško stroko, ki se je v velikem svetu razvila v poslednjih desetletjih na svoj način ter odgovarja sodobnemu mrzličnemu, več na reklamo, na konkurenčnost ter na kupijo samo kot na trezno presojo vrednosti in kakovosti nagiba-jočo se izmenjavajo proizvodov in njih uporabe. V tej zares zanimivi knjigi nam vstaja svet književnosti, vidimo njega valovanje in njega borbe, predložuje nam življenje pisateljev in njihov odnose do založnikov, ki so postali »managjerji«. Pri občinstvu zbujujo književne zadeve zdaj podobno zanimanje in radovednost kakor znameniti sportni in veliki politični dogodki, s čimer najboljše je karakteriziran sedanjí položaj književnosti. Prva knjiga, ki obdeluje to vprašanje in v kateri je postavljen problem sodobne književnosti v ozirom na njeno prodiranje v svet interesov in pravo luč, je to Grassetovo delo, ki vsebuje brez števila zanimivih podatkov, misli in sodb, duhovito in trezno nanašanih. Delo je vredno, da mu posveti svojo pažnjo vsakdo, ki se pobliže zanima za književnost.

KLOBUKE

samo zadnje novosti v najrazličnejših barvah in oblikah, ter različne sportne klobuke Vam nudí bogato založena specialna trgovina klobukov

JOS. POK nasl. M. Bogataj
Ljubljana, Stari trg 14 Sprejemajo se popravila — Cene zmerne — Solidna postržba

Ali si gradite lastno stavbo?

Preskrbite si, preden oddaste zgradbo stavbeniku načrte in proračune od nas, na podlagi katerih razpišete dela in jih oddaste najcenejšemu ponudniku. Da se bo stavba res solidno gradila, nadzorujemo mi strokovnjakovo vsa dela. Vaše stavbe informacije dobite v Tehnični pisarni »TEHNA« družba z o. z. — Ljubljana — Mestni trg 25/1. Telefon 25—80.

Sveta življenje in vrvenje

Zadnji svojega rodu

Mati zemlja spreminja svoje oblike, človeški rodovi na njej izumirajo in se pojavljajo novi. Ne samo človeški rodovi, marveč tudi družine živali izumirajo ter odstopajo prostor drugim. Koliko živalskih plemen je bivalo pred davnimi stoletji na zemlji, ki jih poznamo danes le po tem, kar so nam o njih razodela paleontološka poročila. Na tisoče okamenelih okostnjakov starodavnih živali počiva v zemlji in pričča o spremembah na zemeljski površini, ki so povzročile izumrtje teh prebivalcev prirode. Uničeni so, mrtvi, do zadnjega iztrebljeni.

Kateri so vzroki tega iztrebljenja živalskih plemen? Predvsem moramo pomisliti na elementarne zemeljske katastrofe. Če leže v Sibiriji pod ledom dobro ohranjene množice mamelukov na omejenem kraju, tedaj so morali poginuti le radi nenadne katastrofe, morda radi strašnega, nevzdržnega mraza. V severni Ameriki so našli na gotovih krajih tisoče živalskih trupel vsake vrste. Kamenita skorja, ki jih obdaja, jasno pričča, da so te živali postale žrtve lave in pepela, ki so ju nametali nanje ognjeniki.

Pogin mnogih živali so povzročile tudi spremenjene klimatične razmere, ki se jim živali niso mogle prilagoditi. Izumiranje je nastopilo v tem slučaju sicer polagoma, vendar je stopnjevalo vztrajno.

Nevarnejši od katastrof pa so živi sovražniki. Iztrebljenje živali po živali. Ze ogromni roji kobilic lahko povzročijo za kako živalako pleme lakoto in pogin. Še hujši so medsebojni spopadi. V zgodovinski dobi pa je bil človek najhujši pokončevalec živali, zlasti divjih zveri, in baš človek je povzročil, da je mnogo živalskih plemen izginilo s površja zemlje.

Kje je danes divji vol (bos primigenus), o katerem je bilo v stari zgodovini toliko govora? Ni ga več, docela je iztrebljen. Zadnji je padel l. 1627. v Mazoviji, da ne bi delal »škode« na pašnikih. Do tega časa je živel divji vol tudi v Nemčiji, kjer so se ohranile njegove slike. Tudi asirske skulpture kažejo trta, divjega vola. Iz teh skulptur izhaja tudi pravljica o enoročcu, ker skulpture kažejo divjega vola v profilu in je viden samo en rog. Grki so potem ustvarili iz tega enoročca.

Zadnji svojega rodu so sorodniki divjega vola, bizoni. Divji vol je bil enakomerno poraščen z dlakami po vsem životu in je imel raven hrbet (bil je prav za prav praoče naših govedij), bizon pa ima grivast tilnik in vrat in upadel hrbet. Nekaj bizonov še živi na Kavkazu. V bielovijskih gozdovih na Poljskem so bili med vojno in v homatijah po vojni popolnoma zatrti. Toda človeka je začela peči vest, spoznal je, da ima vsako živalsko pleme svoje pravice na zemlji. Tako goje sedaj bizone po raznih zooloških vrtovih, zlasti v Berlinu, celo posebno društvo za ohranitev te živali se je osnovalo.

Se nekega drugega parkljarja v Evropi zelo preganjajo. Losa. Ta jelen z mogočnim, košatim rogovjem, se vedno bolj umika proti severu v polarne pokrajine. V prejšnjih zemeljskih obdobjih je živel los v severni Italiji. V 14. stoletju tudi na Češkem. Na Saškem je izginil zadnji l. 1746. V zapadni Prusiji so ga videli nazadnje l. 1830. V vzhodni Prusiji pa je našel zavetje in se ohranil do danes. Radi zaščite in prizanašanja njegovemu življenju živi tu blizu 800 losov. Vendar bodo morali število teh živali omejiti, ker delajo ogromno škodo v gozdarstvu.

Živi še divji konj? V mrzlih puščavah severne notranje Azije, v najbolj nepristopnih

predelih džungle so raziskovalci našli na nekoliko eksemplarov divjega konja in so jih nekaj pripeljali celo v Evropo, kjer jih skušajo zaplediti.

Evropski divji konj, tarpan, je skoro docela izumrl. Koncem preteklega stoletja se je še pojavil tu pa tam v stepah ob Dnjepru v južni Rusiji. Ruski kmetje so ga strastno preganjali in ga dolžili, da jim krade seno, zapegljuje kobile in jih odvaja s seboj. To je bila za tarpana usodna.

Na Nemškem so tudi volkovi iztrebljeni. V Prusiji so l. 1817. ugonobili 1080 volkov. Prišli so bili z bežečo Napoleonovo vojsko l. 1812. iz Rusije in se v Nemčiji močno zaplodili. Pozimi l. 1814.-15. so raztrgali volkovi na Poznańskem 28 otrok.

Kandidat smrti je na Nemškem tudi bobber. Nekoč je bil zelo razplojen, toda preganjali so ga radi dragocene kože in škode, ki jo je delal s »podžaganjem« dreves, iz katerih si je gradil svoje domove.

Taka je usoda izumirajočih živali, ki so nekoč izpopolnjevale življenje v prirodi, ki pa so se morale radi neizbežnih vzrokov izživeti in žive nekatere le še v tradiciji prirodopisne in raziskovalne znanosti.

Ustrelitev enega od voditeljev vstaje v Meksiki. Ze par tednov divja v Meksiki meščanska vojna. Vlada z brezobzirnostjo zasleduje upornike in jih po prekem sodu večinoma obsodi na smrt.

Voda spremenjena v vino

Ponarejanje vina na Francoskem oblasti jako strogo kaznujejo. Celu sladkanje grozdnega soka smatrajo za ponarejanje. V nemem mestu okraja Hercul se je hotel neki vinski trgovec poslužiti vodovoda, da bi dopolnil nekoliko načetih sodov. Skrivaj je napeljal iz svoje kleti močne gumijaste cevi do nekega cestnega hidranja in odprl petelina. Mož pa je pozabil, da je mestni župan odredil, da morajo biti ponoči vsi hidranti zaprti, dokler traja tako hud mraz. Napeljane cevi so ostale to-rej prazne, dotočna cev pa je jela sesati vino iz sodov, namesto da bi dovajala vanje vodo. Koliko presenečenje je bilo naslednje jutro za prebivalstvo, ki je opazilo, da pri vodovodnih pipah teče namesto vode vino. Zlasti so bili tega veseli prijatelji zlahne kapljice in so mislili, da jim je Bog poslal raj na zemljo. Nu, naposled je posegla vmes policija, ki je razkrinkala nepošteno namero vinskega trgovca. Uvedena je bila preiskava še pri nekaterih drugih osumljenih. Neki gostilničar je 473 hl vina primešal 20 steklenic (15 l) vode, za kar je moral plačati blizu pol milijona frankov kazni. Steklenica vode ga je torej stala 20.000 frankov.

Prijetna ječa

Iz uradnih zaporov v Hörde (Porurje) je nedavno pobegnil neki jetnik. Ko so ga zjutraj pogrešili in uvedli preiskavo, se je izkazalo, da je begunec izpustil na prosto neki podkupljeni paznik. Ugotovljeno je bilo, da se vsi pazniki prejemali od kaznencev podkupnino in jih puščali čez noč iz ječ, da so se mogli neovirano zabavati v skritih lokalih. V zgodnjih jutranjih urah pa so se zopet vračali nazaj v zapor. To se je dogajalo vse dotlej, dokler se ni omenjeni jetnik »pozabil« vrniti in si je rajši podaljšal dopust v zlati prostosti.

Pisava zdravnikov

Znano je, da so zdravniki v pisanju receptov tako skrivnostni, da njihove pisave čisto niti lekarnarji ne morejo čitati. Norveška vlada je vsled tega nedavno izdala zakon, ki predpisuje, da morajo vsi zdravniški recepti biti tako čitljivo pisani, da jih more čitati ne samo lekarnar, marveč tudi laik. Zdravnik, ki bi se pregrešil proti tej odredbi, bo kaznovan z zaporom do treh mesecev.

Konec čajnic na Japonskem

Znano je, da na Japonskem obstoja ogromno število čajnic, ki niso ničesar drugega, kakor pri nas javne hiše. Najbolj znano je bilo predmestje čajnic v Tokiu — Josivara. Te čajnice so bile neka neobhodna sestavina japonske poganske vere in tradicije. To je ostank onih časov, ko se je prostitucija smatrala kot del bogoslužja. Čajnice so od zunaj prijetne, od rož obdane hišice, v katerih pa vlada največja beda, sramota in greh. Dealice, ki v njih služijo, so večinoma revne hčerke proletarcev, ki oddajajo svoje hčere posestniku čajnih hišic kot talce za svoje dolge. Deklica, ki hoče biti stanovalka v teh hišah, mora biti najmanj 17 let stara in služi prostituciji tako dolgo, dokler ni dolg starišev odplačan. Seveda jih posestniki nesramno izrabljajo. V novejšem času se je začela velika akcija proti te vrste prostituciji, ki pa dolgo ni imela uspeha, ker je spadala k najbolj ukoreninjenim tradicijam Japonske, ki so jo opevali najslavnejši japonski pesniki. Sedaj pa je ministrstvo za notranje zadeve izdalo odredbo, po kateri se ne sme ustanoviti nobena nova čajnica in se tekoče licence ne bodo več podaljšale, tako da bo ta institucija v dveh, treh desetletjih, hvala Bogu, izginula.

Doživljaji v afriški džuneli

Baron Dugern se je vrnil s filmske ekspedicije v Pori, ki leži v Massai deželi v južni Afriki. O svojih doživljajih je napisal baron Dugern celo vrsto zanimivih anekdot in opazovanj. Med drugimi tudi te:

Voda je zato tu, da se pije, pravijo de-

Ciferin, sovjetski komisar za zunanje zadeve, ki je padel baje tudi v nemilost pri Stalinu. Ciferin je rojen leta 1872. in je potomec stare plemiške rodbine. Bil je že pod carističnim režimom diplomat. Od l. 1918. pa vodi zunanjo politiko sovjetrov. Ze več mesecev se nahaja v sanatoriju Sonnwald pri Berlinu.

pričele med pristaši sekte širiti razne nalezljive bolezni, ki so tudi za ostalo družbo velika nevarnost. Mnogo članov te sekte je v največjih mukah umrlo. Policija je aretirala dosedaj nad 70 pristašev te neqdivsne verske sekte.

Smešnice

Uspaval jih je.

Po končanem predavanju odhaja govornih iz dvorane tiho, po prstih.
>Cemu odhajate po prstih?
>Da se občinstvo ne zbudi.<

Je že uračunal.

>Preden dovolim, da se poročite z mojo hčerko, mi povejte, koliko dohodkov imate?
>Vsega dvajset tisoč.<
>Jako lepo. In z dvajsetimi tisoči, ki jih nameravam dati hčerki...?
>Sem jih že uračunal.<

Prenizko padel.

Dve nadstropji globoko je padel zidar in oblezal nezavesten. Ko se je v bolnici zdrnil, mu ponudi zdravnik kozarec sveže vode.

>Kaj se je zgodilo z menoj?, vpraša ponesečenec.

>Z drugega nadstropja ste padli.<
>In kaj mi ponujate v kozarecu?
>Vodo, dragi človek, da se vam docela povrne zavest.<

>Vodo? Recite mi, s katerega nadstropja bi moral pasti, da bi dobil kozarec pristne — slivovke?<

kleta iz rodu Masa-i-jev. Zato se umivajo s krvavim blatom, ki je še vedno bolj svetlo, ko njih koža. Neka filmska igralka je imela posebno veselje, da je rdeča tetoviranja deklet še bolj pordečila z dišečim rdečilom za ustnice. Toda dekleta so takoj rdečo šminko izbrisale. Niso mogle prenesti neznošen smrad parfema. Krvave blato pa diši! Evropska dišava pa je neznošna.

Kralj puščave še dolgo ni tako kraljevski, kakor si navadno mislimo. Dugern, ki je ustrelil 12 levov, pravi, da ni lev nič v primeri s tamošnjimi bikli. Tako je neki bik napadajočega leva vrgel v velikem loku v zrak in prihruljeno je potem lev pobegnil v goščavo.

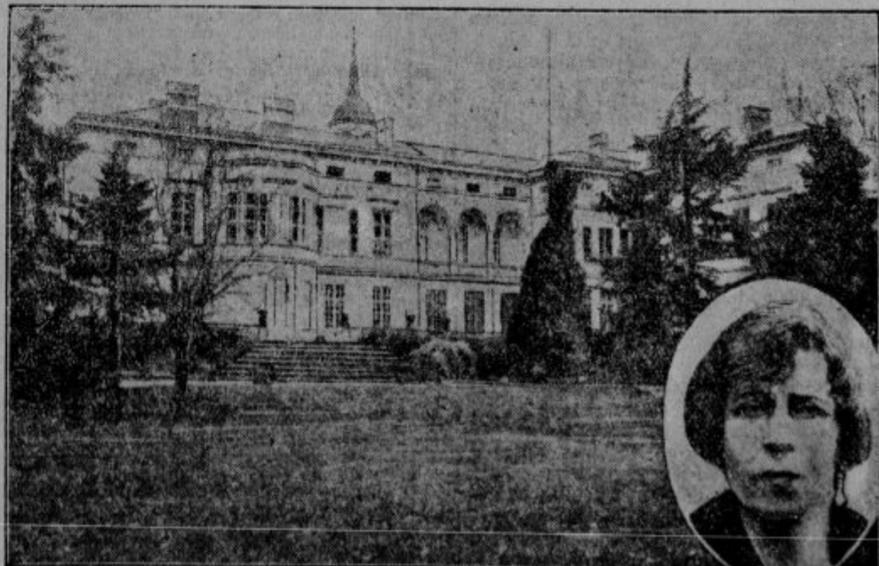
Čudna religiozna sekta

Na Madjarskem se v zadnjem času neprestano pojavljajo nove verske sekte. Te dni so policijske oblasti odkrile čudno versko sekto v bližini mesta Sabolcz. Pristaši te sekte se obvežejo, da ne bodo niti v slučaju najtežje bolezni klicali zdravnika na pomoč, češ, da človek ni poklican v to, da bi se vmešaval v ono, kar je komu usojeno. Na ta način so se

>Ko sem kupil klobuk, ste mi zagotavljali, da ga lahko nosim v največjem dežju.<

>Resnično! Nisem pa dejal, da se ne bo v tem slučaju pokvaril.<

Dvorec Schaumburg v Bonnu in njegova lastnica gospa Zubkov, sestra bivšega cesarja. Ona nad njenim premoženjem je razpisan konkurz, ker je 63 letna ljubezen do mladega ruskega pustolovca privedla skoraj na bobenc.

Valeški princ Albert, angleški prestolonaslednik, ki je vsled bolezni svojega očeta kralja Jurija V. prevzel regentstvo.

Mirko Kunčič:

Skopuh

Hitite, otroci, hitite,
za miško Polizko tecite!
Ukradla sladkorček mi je.
Gorje, če ga hrustat začne!

Oh, raj bi poslal za njo muco —
a muca je zame predraga:
v vodnjak sem jo vrgel predlanski,
ker preveč požre ta nesnaga.

Hitite, otroci, hitite,
sladkorček moj dragi rešite!
Kdor ujel bo miš, ali ubil —
pol krljia za trud bo dobil.

»Hi, hi,« se reži izza lonca
latica nesramna do konca.
»Poglej, kum, te ostre zobel!
Kdaj zgrizle sladkorček so že...«

Oh, zdaj ni več treba hiteti,
otroci... Težko je živeti,
če takšne pokvarjene miši
trpi človek milostno v hiši!

Snažne živali

Kakor vam jih slika kaže,
tam ob reki so se zbrali
štirinožci vsake baže,
da bi snažnost pokazali.

Zebra grivico si gladi,
tiger brke si navija.
Vsi bi lepi bili radi,
glej, kako jim snaga prija!

Lev in opica marljivo
češeta si kodre svoje,
vodni konj pa nagašivo
iz kopeli sveže poje:

»Slona, bratci, tam pogledite,
kaj neroda ta počenjal!
Od srca se mu nasmejte!
Zob si snažiti ne jenja.«

Medved, striček godrnjavi,
že končal je toaleto.
»Čuimo, kaj »Slovenec« pravi
našim malim!« — Čita vneto.

O zlobni kraljici

(Konec.)

Pastir ga ni poznal. Kako bi ga tudi — saj
ga do tedaj še ni videl. Zato je brez strahu
stopil k starcu in vprašal:

»Kdo si?«
Kralj ni odgovoril.
»Povej! Kdo si?«
Kralj je molčal.
»Zakaj ne poveš, kdo si? Povej. Jaz hočem,
da poveš. Hočem!«

Kralj je molčal. Tedaj je mali položil svoje
drobne pesti na ogromne, utrujene kraljeve prsi:

»Ti! Udaril bom!«
Kralj ga je pogledal:
»Kdo sem?«

O — — —! Te žalostne, mrtve oči! Mali
pastir je pogledal vanje — in vedel, kdo je sta-
rec. Male pesti so se mu odprle, zdrknile preko
mogočnih kraljevih prsi — koleno se mu je
uklonilo.

»Zakaj si žalosten?«
Kralj je zopet molčal.
Malemu so se temnile oči.
»Povej, zakaj si žalosten?«
Kralj je molčal. Mali je zaihtel.

»Povej, o povej. — — —«
Kralj je rekel:
»Kje so moji otroci?«

Tedaj se je pastir dvignil. Še so mu ramena
trepetala v joku — in že se je sklonil do zemlje,
da poljubi rob kraljevega plašča. Nato je odšel.
Odšel, da reši kraljeve otroke.

Hodil je tri dni in tri noči.

Da bi vi vedeli, koliko je prestal v teh
dnevih in nočeh. Da bi vi vedeli! Kamni so jo-
kali, ko so videli iti mimo pastirja z žalostjo in
trpljenjem v mladem obrazu.

Pomislite: če je položil ponoči glavo na
skalo, da zadremlje nekaj trenutkov — huu —!
je že prilezla iz gluhe, goste nočne črnine kača,
da ga piči. Če se je v mladem jutru sklonil nad
studenc, da si izmije pekoče oči — že je za-
plesal pod njim vrtnec in povodni mož je ste-
gnil iz vrtnice roke, da ga potegne k sebi. Če je
nabiral dopoldne jagode, da si uteši glad, so se
mu režali iz mahu in trave zlobni pritlikavci in
ga ščipali s strupenimi kleščami. Če je opoldne
poiskal senco, da si ohladi vroče telo, — je pri-
tulil volk, da ga raztrga. Če je popoldne sple-
zal na drevo, da vidi, kako daleč je še solncu do
doma, — je udaril nad njim s perotmi jastreb,
da mu izkljuje oči

Hodil je tri dni in tri noči.

Četrti dan je prišel v deželo kraljice-čarov-
nice. Kakšna je bila ta dežela? No, pač! Povem
vam: bila je strašno zapuščena in žalostna. Po-
vsod samo kamenje, kamenje, kamenje. Drevje
golo, suho in grdo. Ceste zapuščene in kame-
nite. Gore sive in puste. Reke divje, umazane in
deroče. In povsod v zraku dih zlobe. — V to
deželo torej je prišel mali pastir. Ko se je ozrl
in videl, kam je prišel, ga je postalo malo strah.
Toda čisto malo. Kajti četudi je bil majhen in
četudi je bil otrok solnca in se je bal teme in
žalosti, je bil vendar pogumen. Se celo zelo po-
gumen. Hej!! Meril se je z volkovi. Z medvedi.
Z jastrebi. — Pa naj bi se bal samotnih cest in
deročih, hropečih rek? Ne in ne! Pogumno je
šel dalje. Pa ceste ni hotelo biti konca. Hodil je
in hodil in že mu je kamenje raztrgalo kožo na
nogah. In solnce mu je ožgalo ustnice. In so-
para mu je oznojila čelo. In luč mu je omamila
oči. In žeja mu je osušila grlo. In hoja mu je
utrudila prsi. In žalost, grenka in globoka, mu
je otežila malo, toplo srce. — — — Ze je omago-
val. Toda tam v dalji je zagledal divjo goščo in
sredi nje veliko, globoko in tiho jezero. Stopil je
hitreje. Kmalu je bil ob jezeru. Ob njegovih
črnih vodah je legel in zaspal.

Zbudil ga je pritenjen šum. Pogledal je krog
sebe in ugledal enajst kraljevičev in med njimi
malo princesko z zlato zvezdo na čelu. Mislite
si: Kako mu je pričelo srce biti! Kraljevi otroci!
Skoro bi bil skočil pokonci. Toda pravočasno se
je domislil, da bi s tem preplašil kraljeve otroke.
No — in je ostal lepo tiho in se ni ganil. Kot
bi spal, je bilo videti. Pa ni spal. Kaj še! Bdel
je — in pozorno poslušal, kaj so se pogovarjali
otroci. Pogovarjali pa so se to-le:

»K očetu bi rada. O — — —!« je rekla kra-
ljica.

»Tudi jaz!« je vzkliknil enajsti kraljevič.
»In jaz — — in jaz — — in jaz!« so rekli
vsi drugi.

»Kdo nas bo rešil?« je vprašal drugi kra-
ljevič.

»Da. Kdo?« je ponovil peti.

»Nihče!« je menil enajsti.

»O pač!« je vzkliknila princeska.

»Kdo bi nas rešil?« je s strahom pogledal
osmi brat sestrico.

»In kako?« je zajokal deseti.

»Povem vam!« je dejala kraljica. »Nocoj
sem bila pri povodni vili. Ta mi je povedala:
»Če bi prišel človek, ki bi imel čisto dušo in

pogumno srce in bi vas motil toliko časa, da bi
zamudili pravo uro povratka v črne vode, bi bili
rešeni.« Tako je povedala vodna vila. Pomislite,
bratje, bili bi rešeni.«

»Kje je človek s čisto dušo?« je vprašal
šesti brat.

»In kdo, le kdo ima pogumno srce?« je
dodal sedmi.

»Da bi nas rešil kdo: ljubiti bi hotela nje-
govo pogumno srce. In dala bi se njegovi čisti
duši — je ihtela princeska in sklonila glavo,
da so ji svetli kodri pokrili beli obraz.

Tedaj se je pomaknilo solnce iz najvišje
točke. Trenutek — in že je plavalo v črnih vo-
dah enajst zlatih rib in je sklanjal snežni labod
lepo glavico k mrčni gladini.

Ko se je mrak priplazil iz gošče in z ve-
likim čopičem prebarval vso zemljo s črno barvo
in naslikal na tla smešne črne sence, se je dvig-
nil pastir in se odplazil v goščo. Tam si je
slekel suknjič in napravil iz njega dve žogi.
Delal jih je vso noč. In lepo jih je naredil. V
jutru je šel nabirat jagod — pa jih ni nič našel.
— Nato je šel k jezeru. Vzel je obe žogi in se
z njima lepo igral. Ko je stalo solnce najvišje,
so se dvignili iz črnih vod otroci. Sprva si niso
upali na kopno. Ko pa so videli, kako lepo se
mali tuji deček žoga, so le prišli. Pastir jim je
vrgel eno izmed žog, sam je obdržal drugo.
Pričela se je igra. Pastir je vriskal in pel in motil
otroke.

Že se je solnce premaknilo iz najvišje točke.
Otroci pa so pozabili na vodo; igrali so se
dalje, dalje — — —

Kraljica čarovnica je planila iz gošče, da
umori malega rešitelja. Toda čistost in pogum
tega solnčnega bitja sta ji strla moč — in brez
glasu se je sesula v nič.

Otroci

počesto bolehalo na vnetju vrata.
Ker večinoma ne morejo grgrati,
dajte jim

Panflavin
pastile

ki ne motijo želodca in katere
otroci vsled dobrega okusa radi
jemljejo. Panflavin pastile so učin-
kovito obrambno sredstvo in jih
priporočajo prvi strokovnjaki pri
prehladu in nelezljivih boleznih.

»Rešil si nas: ljubiti hočem Tvoje pogum-
no srce in Tvoji čisti duši se dam!« Mala kra-
ljica je poljubila pastirja.

In zopet so pele v grajskih vrtovih vile.
Zopet so cvetele bele in rdeče rože. V vrtovih
so se zibali ptiči in srnice so se igrale s kralje-
viči. Kralj se je smejal in je bil mlad in krepek.
Le pastir ni več pasel in vriskal na griču; vedno
je ostal pri princeski, ki se je bila dala vsa nje-
govi čisti duši.

KONJIČEK
GRBIČEK

Glej, pred njima je poljana
tja do morja oceana,
na katerem ko pribit
stegnjen je orjaški kit.
Boka sta mu vsa razrita,
rebra s plotom so pokrita,
mu na repu bor šumi,
a na hrbtu vas stoji,
kmet na ustih orje spaka,
med očmi mu deca skaka,
v gozdu, tam, kjer brk je šop,
iščejo dekleta gob...

reši me, se oddolžim!«
prosi Ivana in joka
riba kit in bridko stoka.
»Dobro, kit, vse bom storil
Ivan je odgovoril...
Zdaj Konjiček hrbet zboči
in na drugi breg poskoči,
da v viharju izpod nog
pesek je letel okrog.

Sta šla daleč li v bližino,
sta šla nizko li v višino,
sta li slišala o čem —
prav ničesar jaz ne vem.
Pravljica se tiho snuje,
delo težko napreduje.
Toliko sem le doznal,
tja je konj pripeketal,
kjer (to vedeti je treba)
zemlja se dotika neba:
Zena prede tam čez dan,
v nebu ima shranjen lan.

Tu slovó od zemlje vzel je
Ivan, pod nebó se vzpel je,
jahal kakor kuez okrog,
kučmo v stran, roke na bok.
»Aj, kak divno je in jasno
naše carstvo, kak je krasno.
Ivan konja potraplja
sredi sinjega neba,
a se proti nebu, reva,
kakor senca mi dozdeva!
Kaj je zemlja? Glej odtod!
Crna, blatna je povsod.
Tu pa vse je modro; krasno,
se blešči slepilno jasno!
Tja na vzhod še, konj poglej,
in če moreš, mi povej,
sveti kakor strelna kača...
menda carska je palača...
Grozno je visoka, kaj?«
Ivan konja vpraša zdaj.
— »To so dvori Car-Device
in bodoče nam carice!
mu konjiček zakriči.
»Tu po noči solnce spi,
a opoldne redno biva
mesec tukaj, da počiva.«

V dvor dospeta... Vrat obok
je kristalen krog in krog,
stebri so okrog palače
kakor zvite zlate kače,
vsak ima po troje zvezd
in vrtov povsod in cest!
Na vejah tam visijo
zlate kletke, v njih živijo
rajske ptice, ki na glas
žvrgole za kratek čas.
Krog palače kot ovčios
manjši dvorci in vasice,
na palači ves iz zvezd
križ oznanja blagovest...

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINO.
FERRIN. — Dobi se v vsaki lekarni.

Gospodarstvo

Bilančna seja Ljubljanske kreditne banke

Dne 16. t. m. se je vršila seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, v kateri je bila od upravnega sveta sprejeta bilanca Ljubljanske kreditne banke za 28. poslovno leto. Bilanca obsega poslovanje centrale in 15 podružnic ter izkazuje tudi za minulo leto v vseh oddelkih bančnega poslovanja napredovanje napram predloženemu letu. Uspeh poslovanja je, upoštevaje vladajoče gospodarske razmere, prav ugoden. Skupni promet banke presega, ne upoštevaje pri tem promet med letom oddane podružnice v Gorici, izdatni znesek 40 milijard dinarjev. Skupna vsota aktiv, kot tudi pasiv presega vsoto 600 milijonov dinarjev. Od tega zneska odpade na blagajno in valute ca. 22, na menice 102, na vrednostne papirje 15 in na dolžnike 413 milijonov dinarjev, dočim so ostali računi ostali napram predloženemu letu brez večjih izprememb. Med pasivic se je vsota vlog povečala od 268 na 274 milijonov Din in so zlasti vloge na knjižice narasle za preko 7 milijonov Din. Ostali upniki presegajo vsoto 245 milijonov Din. V postavkah »vloge« in »upniki« pa seveda niso upoštevane precej izdatne številke oddane podružnice v Gorici ter je dejanski dvig teh postavk radi tega napram predloženemu letu še veliko večji, kot izhaja iz bilance, kar izpričuje neomajano veliko zaupanje v naš najstarejši in največji slovenski bančni zavod, zlasti tudi, ker je razmerje med lastnimi in tujimi sredstvi zelo ugodno (1:7). — Kot do sedaj vedno, se je posvečalo tudi v letu 1928, pri Ljubljanski kreditni banki posebno pažljivo največji likvidnosti zavoda. — Bilančni uspeh je napram predloženemu letu za ca. 130.000 Din večji ter znaša čisti dobiček 5.345.941,67 Din. Upravni svet je sklenil predlagati obnemu zboru banke, ki se vrši 6. aprila t. l., poleg običajnih dotacij izplačilo iste dividende kot lani, to je 9 Din na delnico, ter dodeliti rezervam banke znesek ca. 1.300.000 Din. Uprava banke izraža mnenje, da bo zboljšanje gospodarskih razmer, ki se je pričelo kazati v minulemu letu, trajnega značaja ter da se bodo gospodarske prilike pri nas čimprej kar najbolj konsolidirale.

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Likvidacija: Zagrebska parna vzpenjača izkazuje za 1928 pri kapitalu 40.000 Din, 36.750 Din izgube; zato predlaga likvidacijo.

Konkurz je razglašen o imovini Franca Papeža, mlekarja v Repljah pri Zagradcu; prvi zbor upnikov 28. marca, prijavitelji do 16. apr. 1929, ugotov. narok 30. aprila.

Odprava konkurza: Franc Renier, trgovec v Podčetrniku (sklenjena prisilna poravnava).

Izpremembe v trgovinskem registru. Vpisi: Jožef Skafar in drug, trg. z mešnim blagom. Belčinci, Brata Koštomaj, kleparski obrt v Gabrju; Drina, lesna trg. d. z o. z. v Ljubljani (90.000 Din); Vinko Ukmar, Lidija Tavčar; J. Jelenc & Co., d. z o. z. v Ljubljani (110.000 Din); Ivan Ogrin, Ferdinand Schöner, Ferdinand Jelenc; Karbikorund, d. z o. z. Ljubljana (24.000 Din); Otmar Pehani, Ivan Pertof, Edvard Praprotnik; Kemična tovarna »Medacet«, Ljubljana (240.000 Din); Viktor Reich, Artur König, Franjo Medic, pp. V. Florjančič; Ložič & Padovan, dalmatinska vina, Ljubljana; Tovarna ogledal in brušenega stekla »Kristale«, d. d. Maribor, podružnica Ljubljana; Parna žaga Nazarje, d. z o. z. (90.000 Din); Branko Joži, Karel Wegenast; — izbrisi: Humanik, Celje (opustitev); Tekstilna k. d., Kočevje (prehod v d. d.); Ciril Vajt, Kranj (opustitev); Deln. trg. ind. družba Hartner (prenos sedeža iz Ljubljane v M. Soboto); Ljudska tiskarna, d. d. (prenos sedeža iz Ljubljane v Maribor); Zalta & Zilič, Ljubljana (opustitev); Slavenska ameriška petrolejska d. z o. z., Maribor (končana likvidacija).

Izpremembe v zadržnem registru. Vpisi: »Počitniški dom«, r. z. z o. z., Ljubljana; Hranilnica in posojilnica v Markovcih, r. z. z n. z.; Zadruga drž. uslužbenec za nabavo stanovanj, r. z. z o. z. v Ptuj; izbrisi: Produktivna čevljarstva zadruga v Celju, r. z. z o. z. v likv. (razdružitve); Kmetijska zadruga v Jarenini, r. z. z o. z. v likv. (končana likvidacija).

Kdo so največji delničarji Narodne banke? »Trgovinski glasnik« prinaša podatke o delničar-

jih Narodne banke. Glavni delničarji so (N. B. ima 60.000 delnic po 500 Din nom. v zlatu): Beogradska zadruga 4333 kom., Praštediona 2085, pokojninski fond uradnikov N. B. 2000, Jugosl. Union-banka 1938, Izvozna 1567, belgrajska Trgovska banka 1368, Tih. Panič 1300, Poštna hranilnica 1200, Srpsko-amerikanska banka 1056, Jadransko-podonavska banka 1000 komadov.

Občni zbori: Tiskarna J. Blasnika nasl., d. d. v Ljubljani 6. aprila ob 18; Kmetijska posojilnica na Vrhniki 23. marca ob pol 15; Posojilnica v Rušah v prostorih J. Muleja, 24. marca ob 9.

Borza

Dne 16. marca 1929.

Devizni promet je znašal ta teden 14,6 milj. Din napram 15,2, 10,9, 15,1 in 14,2 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v devizah London in Praga. V splošnem ne izkazuje devizni tečaj večjih fluktuacij. Berlin, Dunaj in Praga so koncem tedna notirali nižje kot v začetku. Čvrstejša sta pa bila London in Trst.

Efektini trg je miren. Večina bank je že objavila svoje bilance; v Ljubljani so dividendi iznosi neizpremenjeni: Kreditni zavod 10%, Zadruga narodna 9% in Ljubljanska kreditna banka 6%. V Zagrebu plača Praštediona zopet 16%, Jugobanka zopet 8%, povzela pa je dividendo Srpska banka od 13 na 14%; pri Jugoslovanski združeni banki se je pričakovala manjša dividenda: znaša za 1928 10%. Izmed velebank manjka edino še bilanca Hrv. splošne kreditne banke.

Tečaj bančnih papirjev so neizpremenjeni, čeprav je po sedanjih tečajih njih obrestovanje razmeroma ugodno: 9-10%.

Za industrijske papirje je malo zanimanja: bilance se javljajo le poredko. Tudi zanimanja iz inozemstva jemajo. V vojni škodi se vodi nadalje zlasti v Belgradu borba med hostisi in besisti. Vendar je tečaj čvrst posebno za termine. 7% inv. pos. je ta teden mnogo kupila Narodna banka.

DENAR

Čuhb. Berlin 123,85, Budimpešta 90,60, Bukarešt 3,005, Dunaj 73,05, London 25,23, Newyork

Sredni devizni tečaj na ljublj. borzi od 11. III. do 15. III. 1929.

Dne	Berlin	Curib	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
11.	1352.—	1095,90	800,55	276,42	—	—	168,77	298.—
12.	1352.—	1095,90	800,55	276,47	56,87	—	168,77	298,10
13.	1352.—	1095,90	800,44	276,56	—	—	168,75	—
14.	—	1095,90	800,44	—	56,86	—	168,83	298,35
15.	1351,75	1095,90	800,44	276,50	—	—	168,73	—

Modni kamgarni sportni ševijot za fine obleke.
Velika izbira, ugodne cene.
R. MIKLAUČ "PT ŠKOP"
Ljubljana

Organist

Razpisuje se služba organista in meznarja na Uncu. Nastop o sv. Juriju. Prošnje je vložiti na župni urad Unec, p. Rakek.

V Mariboru

Je najcenejši nakup nogavic, perila, otroških čevljev, kravat, naramnic, drobnarij, parfumerije, papirja, vrvi, motvoza, pletarskih izdelkov i. t. d.

na veliko in malo pri

DRAGO ROSINA

Maribor, Vetrinjska ulica št. 26

Modistinja A. Stauber

Maribor, Ulica 10. oktobra št. 4

nudi cenj. odjemalcem veliko zalogo naj-novejše mode in najlepših damskih klobukov za pomlad. — Postrežba točna, cene zmerne. Popravila se izvršujejo točno in poceni.

Ceneno češko perje!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, me'ko kot puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljate carine prosto, proti povzetju od 300 Din naprej pošline prosto. Vzorec zastonj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, Lobež št. 3, kod Pizna, Češkoslovaška. Poštne pošiljke rabijo iz Če-koslovaške v Jugoslavijo približno 10 dol.

KUPON ZA UGANKE
v ILUSTRIRANEM SLOVENCU št. 11

Redna autobus voznja!
Žiri, Gorenjavas, Poljane, Škofjaloka, Medvode, Ljubljana in Ljubljana, Medvode, Škofjaloka, Poljane, Gorenjavas, Žiri
Vozni red do preklica veljaven od 20. marca 1929 naprej.
Odhod iz Žirov ob 5:30 uri zjutraj, dohod v Ljubljano ob 8 uri zjutraj
Odhod iz Ljubljane ob 16:30 uri pop., dohod v Žiri ob 19 uri zvečer.
Ljubljana odhod od Figovca.
Žiri - Rovte - Dol. Logatec - Vrhnika - Ljubljana
Ljubljana - Vrhnika - Dol. Logatec - ovte - Žiri
prične s 1. aprilom 1929.
Vozni red se bo pravočasno objavil.
Avtopodjetje Filip Kopač, Žiri.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da po umrem možu Leopold Grošelj-nu, ključavničarsko obrt in avtogensko varjenje v celem obsegu, z istimi izkušenimi močmi še nadalje izvršujem in se toplo priporočam

Antonija Grošelj.

Vinska trgovina

nad 30 let obstoječa, dobro idoča, v Ljubljani, se radi boleznim in visoke starosti lastnika takoj odda v najem z vsemi poslovnimi prostori in eventualno tudi z vsem inventarjem. Kapital potreben. Naslov v upravnistvu »Slovenca« pod št. 2529.

Občinski taink

dobro izvežban, ki bi bil obenem spreten organist in kapelnik na pihala, se takoj sprejme. Več se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2557.

Autobus zveza

Ljubljana -- Domžale -- Vransko

se prične redno vsak dan z 20. marcem. Odhod z Vranskega ob 6 zjutraj, popoldne ob 4 iz Ljubljane. Cena z Vranskega v Ljubljano: 32 Din.

ADAMČIČ & ŠUŠTERŠIČ

Lokomotive Motorji Diesel in Sauggas Jarmeniki
Pini & Kay. Kompletne žage
Ugodni plačilni pogoji.
BRACA FISCHER d. d.
Zagreb, Gundulićeva ulica 36.

„LUNA“ eksportna hiša
MARIBOR - Aleksandrova 19
dobroznana, najboljša in največja trdnica za nakup galanterije, pletenine, kraljeva blaga ter igrač na drobno in na debelo.

Javna skladišta družba z. o. z. Ljubljana Duna ska cesta 33

vrši obrt javnih skladišč na podlagi koncesije ministrstva za trgovino in industrijo v obsežnih in suhih prostorih — izvršuje spedicijo blaga — preveža pohištvo v specialnih pohištvenih vozeh, kakor tudi na navadnih tovornih vozilih — zveza z glavnim kolodvorom po železniškem tiru — carinsko prosto telefon št. 2366 skladišče brz. naslov: Skladišče

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo težnikov solčnikov in sprehajalnih palir
Popravila točno in solidno

„Spectrum“ d. d.
inž. Kopsis, Dubsky in Krsnik
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
se nahaja od 1. novembra
Celovška cesta 81. — Telefon 2343,
Zagreb, Osi. ek. Sredilnjica. ZAGREB
Zrcalno steklo, portaino steklo, mašinsko steklo 3-4 mm. ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah kakor tudi brušene orozorae šipe izbočene plošče, vstekljevanje v med. Fina. navadna ogledala.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 26. marca t. l. ob 11 nabavo:

kompletne automatčne centralne telefonske naprave

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje, broj 2718/II.

ZOLČNI KAMENKI
Interesantno brajuro o uspešnem zapučenju zolčnih kamnov
Uam pošlje brezplačno lekarna pri Odršeniku
Praga, Všeohredna št. 11
Dijta skoj. m.

519,95, Pariz 20.305, Praga 15.905, Trst 27,22, So fija 3,75, Varšava 58,30, Madrid 79,80.
Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12,405, Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Dunaj. Podon.-savski-jadr. 80,40, Wiener Bankverein 24,50, Bodencredit 108,80, Creditanstalt 58,45, Escompteges. 23,50, Jungo 6,75, Aussen-Chemische 246,85, Slavonia 0,58, Alpine 40,40, Trboveljska 58,10, Kranj. ind. 36,90, Rima Muranv 118,05.

Zito

V preteklem tednu je stal žitni trg v znamenju hose za pšenico, ki se je šele koncem tedna polegla. Uspeh te hose je v tem, da je pomaknila ceno pšenice za 5 para višje in dasi se je splošno pričakovalo, da pojde cena še višje, izgleda, da ostane samo pri tem. Hosa je imela svoj prvi temelj v pomanjkanju ponudb promptnega blaga in v večjem povpraševanju z ozirom na bližajoče se praznike in na izrpane zaloge kupcev. Tudi govorica, da konvenira termiska eksportna kupčija po vodni poti, je pripomogla k uvrstitvi položaja, vendar je bilo v resnici takih zaključkov le malo. Na razvoj hose je odločno vplivala istočasno hosa na ameriških in kontinentalnih žitnih tržiščih, ki je pa pojemala koncem tedna v enakem loku kakor pri nas. Trenutno je tendenca za pšenico slabša, zanimanje za blago je nekoliko pojenjalo, dasi izkazuje promet še vedno nadpovprečno intenziteto. Cene se vzdržujejo na višini, na katero jih je hosa dvignila, t. j.: 255 Din za gornjebačko, 252,50 za spodnjebačko blago franko nakladalna postaja. Za sremsko pšenico se zahteva 257,50 do 260 Din — Koruza, za katero se pasivni kraji letos zanimajo le v zelo omejenem obsegu, ker se poslužujejo neprimerno cenejše pšenice, se prodaja največ v produktivnih krajih za živinorejo. Lajpatska koruza ne prihaja več na naš trg, Yellow-koruza se vkljub veliki ponudbi ni trgovala radi slabe kvalitete in razmeroma previsoke cene; radi manj lepe kvalitete tudi koruza inzulanka letos ni priljubljena, dasi se ponuja po dokaj ugodni ceni. Casu primerno suha bačka in srem-ska koruza notira 275—277,50 Din nakladalna postaja. — Oves je čvrstejši in notira v Bački 252,50, v Slavoniji do 270, kupčije je pa malo. — Za ječmen in rž je položaj neizpremenjen. — Pšenični mlevski izdelki so se koristili s hoso pšenice ter so se podražili povprečno za 5 para.

Budimpešta. Tendenca omahujoča. Pšenica marec 26,10—26,10, maj 26,88—26,66, zaklj. 26,65—26,67, okt. 26,88—26,78, zaklj. 26,77—26,78, rž marec 24,25, maj 24,78—24,70, zaklj. 24,68—24,70, okt. 24,84—24,64, zaklj. 24,66—24,68, koruza maj 29,50—29,07, zaklj. 29,06—29,07, julij 29—28,78, zaklj. 28,78—28,80.

BLAGO
za ženske obleke, vrhuje volneno in perilno sadnje novost — nekaka istota
Velika izbira, ugodne cene.
R. MIKLAUČ "PT ŠKOP"
Ljubljana

Modistinja Marija Jahn

MARIBOR :: Stolna ulica št. 2
priporoča cenj. odjemalcem svojo veliko izbiro vseh vrst damskih klobukov najnovejše mode za spomlad. — Točna postrežba, zmerne cene.

Najboljše trtne brizgalne
vsake vrste se dobé pri
F. Kmetu, kleparju v Trebnjem
Domač in soliden izdelek
Cena od 450—550 Din.

Zopet za 160 Din

bom svojim cenjenim strankam vsled preselitve dajala do vključno Velike noči: eno veliko sliko, 12 razglednic in tri legitimacijske slike, v svojem, na novo preurejenem ateljeju v Kolodvorski ulici št. 18, II. dvorišče.

FOTO-ATELJE KATINA STAUT.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrirani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.— Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.
Posojilnica je kot kmetijska zadruga prosta rentnega davka

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon številka 2328.

Službo dobe

Manufakturst

z večletno prakso, se sprejme v veletrgovino R. Stermecki, Celje. V ponudbi je natanko navesti dosedanje službovanje in priložiti prepis zadnjega šol. spričevala.

Mesarskega vajenca

poštenih staršev sprejemem takoj. - Naslov v upravi pod št. 2493.

Sprejme se učenc

za slikarsko in plesarsko obrt pri Ivanu Stefferli, Konjice. Hrana in stanovanje v hiši.

Učenca

poštenih staršev za sedlarsko obrt, sprejemem. Matija Marin, Mirna, Dolenjsko.

Vrtnarja

tudi starejšega, sprejemem takoj za poldnevno delo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2554.

Korespondentka

ali kontoristinja, zmožna slovenske in nemške korespondence, strojepisja ter nekoliko knjigovodstva, se sprejme takoj. Ponudbe z opisom dosedanje prakse ter zahtevo plače je poslati na naslov: Franc Čeh, Murska Sobota.

Potnika

z kavčijo za prodajo pisalnih ali šivalnih strojev, sprejemem. Lud. Baraga, Selenburgova ulica št. 6.

Učenec

priden, poštenih staršev, se takoj sprejme. Drugo po dogovoru. - Anton Mohor, medicarna, slaščičarna, Kranj.

Vajenec

se sprejme za pilarsko obrt. - Pilarna Iv. Figar, Ljubljana, Vošnjakova 6.

Vajenca

za krojaško obrt sprejme krojač Smole, Sent Vid nad Ljubljano.

Kuharica

vajena vsega gospodinjstva, se sprejme v župnišče. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2532.

Krojače

verziranje v velikem in malem delu po meri - sprejemem v stalno službo. Istotako sprejemem krojače za delo za zalogo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Verziran« št. 2531.

Mesarskega vajenca

zdravega, krepkega, poštenih kmečkih staršev, sprejemem Karl Flerin, mesar, Domžale-Stob.

Korespondentinja

popolnoma zmožna italijanščine in nemščine - sprejme večje lesno podjetje v Ljubljani. V lesni stroki izvežbane imajo prednost. - Ponudbe na upravo Slovenca pod šifro »Vestna« št. 2555.

Sprejem absolventa

viš. stavb. šole s prakso, in zidar. predelavce. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Mesto stalno. - Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 2565.

2 mizar. pomočnika

dobro verzirana, sprejemem takoj. Jože Šitar, mizarstvo, Križe, pošta Križe, Gorenjsko.

Čevljarški vajenec

se sprejme. Hrana in stanovanje po dogovoru. - I. Šenk, Maribor, Tržaška cesta 1.

Mlajšo kuharico

pošteno, marljivo, z dobrimi spričevali, z večjo meščanske kuhe in vrtnega dela, ki se želi spopolniti za fino kuho - sprejme takoj k dvema osebama v dobro in stalno službo gospa Schwarzova, lekarna, Ljutomer.

Vajenca

sprejemem proti plačilu. F. Bačnik, kamnosek, Moste pri Ljubljani.

Dva kroj. pomočnika

rabim za takoj, brez informacij. Josip Tomažič, krojač, Spitalič pri Kamniku.

Knjigovodja-bilancist

star 36 let, oženjen, zaposlen pri večjem eksportnem podjetju v Sloveniji, zmožen slovenskega, češkega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi spremeniti službo - najraje v Ljubljano ali v Maribor. Nastop 1. maja t. l. ali takoj. - Cenj. ponudbe pod šifro »Zanesljiv« št. 2114 upravi Slov.

Vodovodnega inštalaterja

z najmanj 4 letno pomočniško prakso, iščem za takojšnji nastop. Učar in drug, Gorje pri Bledu.

Mlada pastirica

pridna, poštena, se takoj sprejme. Naslov v upravi pod »Poštena« pod številko 2611.

Starejša ženska

izkušena, zanesljiva, se takoj sprejme kot gospodinja k 4 do 5 osebama. Biti mora veščica vseh gospodinskih in kmetijskih opravil. Naslov v upravi pod »Gospodinja« 2612.

Priprosta šivilja

zmožna male kavčije, dobi trajno delo. - Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 2606.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj. - Franc Konjar, Smednik št. 18.

Strojne vozilje

se takoj sprejmejo. Naslov v inseratnem oddelku »Slovenca« pod številko 2599.

Hlapca

sprejemem takoj. Poizve se v gostilni Kovač, Dravljice 58, občina Zgor. Šiška.

Čevljarkega vajenca

sprejemem. Rožna dolina, cesta II, št. 6, Kavčič, Ljubljana.

Kovaškega vajenca

sprejemem takoj z vsjo oskrbo v hiši. Jernej Pirnat, kovač, Jarše, pošta Domžale.

Službe iscejo

Organist in cerkvenik

ali tudi kot občinski tajnik, išče službo. Ponudbe na upravo lista pod »Ceciljanec« št. 2262.

Krojaški pomočnik

išče mesta pri boljšem mojstru, bodisi v mestu ali na deželo. - Ponudbe prosim na upravo »Slov.« pod »Krojaški pomočnik« št. 1765.

Vzgojiteljica

z letnimi spričevali, perfektna in nemščini, govori tudi francosko, želi mesto k 1 ali 2 otrokoma. Cenj. ponudbe na uredništvo »Slovenca« pod »Zanesljiva«.

Polir

in bivši Ing. gažist, z 20 letno prakso, izvršten strokovnjak, popolnoma samostojen delavec na stavbi, gradnji železnice, kolih itd., išče stalne službe za sedaj ali pozneje. Na željo se predstavim osebno. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Slovenca« pod »Trezen in marljiv« št. 2477.

Prodajalka

išče službe v trgovini mešanega blaga. Ponudbe pod »Dobra moč« na upravo »Slovenca«.

Vdova

srednjih let želi mesta kot samostojna gospodinja k majhni krščanski družini, samostojni gošpi ali gospodu. Naslov na upravo lista Maribor.

Za učenko šivilje

po možnosti s hrano in stanovanjem, iščem mesto. Pripravljena sem tudi nekoliko plačati mesečno. Najraje v mestu ali v večjem trgu. Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 2523.

Kupimo

Kože divjačine kupuje L. ROT, krznar - Mestni trg - Ljubljana.

Iščem kovaško oglje

direktno od proizvajalca. Kupim produkcijo ali prevzamem eksploatacijo. - Pisati na naslov: Jugoslov. Beograd - pod šifro »153«.

Srebrne krone

zlatnike, vsakovrstno zlato, kupim. - F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova.

Hlude

bukove in hrastove (hrastove že od 20 cm naprej), kupuje parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana.

Železno blagajno

(Werthelm), rabljeno, katera ima spodaj predal za srambo knjig, kupim takoj. Ponudbe na Lesna inđ. Friderik Krkoč, Bled 2.

Buteljke

zajamčeno čiste, kupim vsako množino. Ponudbe prosim pod »Buteljke«.

Mladega pava

kupim. Ponudbe na upravo lista pod »Pav«.

Prodamo

Glavovir

kratak, modern, se po ceni prodaja. Dobrajc, Maribor, Franciška 21.

Gramofon

salonski, z 51 ploščami, se prodaja. Kolezijska 20.

Drva za kurjavo

(odpadki od žage) v vsaki množini se dobi pri Ivan Šiška, parna žaga in parketna tovarna, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

2000 kg repe prodam

Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2463.

Jajca za valenje

od importiranih original Kalkhi Campbell Duc najboljše rase-jajčarice, od katerih znese vsaka posamezna žival 240 do 300 jajc letno, nudi po 100 Din za tuca Henrik Franzl, Ljubljana, Privoz št. 17.

Kanarčki

Pristni harcerji, najboljše pasme, lepi, čisti, rumenkasto rdeči, dobri pevci, letos odlikovani s častno diplomom in srebrno kolajno - naprodaj. Cena samcev 150 do 200 Din, plemenske samice po 25 Din. Miran Plančarič, Škofja Loka, Glavn. trg.

Semenski krompir

najrodovitnejši, beli, srednjerani, inozemski »Parnasia« Original, dobavi v mesecu aprilu vsako količino F. Kupnik Podplat pri Rogški Slatini.

Branjevi, pozor!

Lepa jabolka, največ maščancerjev, prodam 1500 kilogramov po ugodni ceni. Josip Dorn, Slov. Bistrica.

Fotografski aparat

kvadratičen, 10 x 15, firma »Ica«, skoraj nov, malo rabljen - ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 2492.

Spalnico

novo, črnejvo, politirano, prodam za 5200 Din. Istotako se prodaja tudi samska spalnica. Naslov v upravi lista pod 2562.

Lokomobila »Lanz«

22 HP in kompletni mizarski stroji se ceno prodajo. Ogleda se: Garaža Magister, Št. Vid.

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozovič, kemiška čistona perja, Zagreb, Ilica 82.

Mlekarske stroje

kompletne s pritliklinami, primerne za vsako mlekarstvo ali sirarno, prodamo vesled nameravane opustitve mlekarne opustitve polovično ceno. Najbolj priporočljivo za kako novo mlekarstvo. - Ponudbe na upravo Slovenca pod Mlekarski stroji št. 2475.

Orlovski kroj

lep, skoraj nov, prodam. - Naslove reflektantov sprejema uprava »Slovenca« pod št. 2572.

Piano

dobro ohranjen - ceno naprodaj. Naslov v upravi Slovenca pod št. 2569.

Samo zdrava in dobra kri premaga kal boleni, 8 6-12 tedenskim uživanjem »PLANINA« zdravilnega čaja, ki je sestavljen večinoma iz samih najboljših planinskih zdravilnih zelišč, čistino in okrepitvo kri ter jo tako napravi vno odprto. Zahtevajte v lekarnah samo pravi »PLANINA« zdravilni čaj, ki se na prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20/- z napisom proizvajalca.

Lekarna MR. L. BAHOVEC

LJUBLJANA, Kongresni trg

Ovčarja

z rodovnikom, dresiranega, ostra čuvaja, prodaja Koutny, Ljubljana VII, Medvedova 28.

Pletilni stroji

dobro ohranjeni, en ploščati št. 8 - 80 cm, en ploščati št. 8 - 70 cm, en ploščati št. 8 - 120 cm, kombiniran »Acht-schloss-Jaquard«, na motorni pogon, poceni naprodaj. Istotako se sprejme spretna navijalka. - M. Lazar, Ljubljana, Grazišče 10.

Motorno kolo

A. J.S., zelo dobro ohranjeno, prodam s prikločno ali brez nje. Vprašati Trnovo, Kolezijska ul. 18.

Redi nakupa večjega voza

ugodno prodamo dobro ohranjen hotelski autoomnibus. Ponudbe na upravo GRAND HOTEL UNION v LJUBLJANI.

Otroški voziček

skoraj nov, se prodaja po nizki ceni. Naslov v inseratnem oddelku »Slovenca« pod št. 2602.

Špalmašino

na 6 tečajev, dobro ohranjeno in 2 pletilna stroja 7/60 in 12/36, se ceno prodaja. Naslov v inseratnem oddelku »Slovenca« pod št. 2600.

Forsythia

močna, visoka debla, od 10 Din - Koutny, Ljubljana VII, Medvedova ulica 28.

Stelja

Dva voza stelje se prodaja. Dravljice 30.

Spalnice

iz črnejvega lesa, naprodaj. Ivan Mrhar, Stanežiče, p. št. Vid nad Ljubljano.

Prodaj trgovino

dobro vpeljano - vsled bolezni - na prometnem kraju, takoj. Ponudbe na upravo pod »V centru mesta«.

Radio

Radio

troceven, zelo selektiven, sprejema 40 postaj, izloči Ljubljano, se z baterijo in zvočnikom prodaja. - Ponudbe pod »1800«.

Radio aparat

»Radione«, trielektronski, z zvočnikom in 1 akumulatorjem, se prodaja po nizki ceni. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2348.

Stanovanja

Otroka

od enega leta naprej - vzajem v dobro oskrbo na deželi proti primernemu plačilu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2467.

Gospoda ali dijaka

sprejemem v svo oskrbo v bližini univerze. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2568.

Ženitbe

V svrhu ženitve

in vsled pomanjkanja dobrih deklet v Canadi, želim znanja s poštemim krščanskim dekletom v starem kraju. Prednost ima dekletu z gostilno ali trgovino, v starosti od 20-26 let, katera želi še malo ogledati Canado. Le resne ponudbe je poslati s sliko. Naslov dobite v upravi »Slovenca« pod št. 2496.

Objave

Svarilo!

Izjavljam, da nisem plačnik za dolgove Vekoslavne Mahnič, narejenih na njeno ali drugo ime. Rudolf Mahnič.

Zasluzek

Denar leži na cestil

Najdejo ga samo zanesljive osebe. Pišite za poslanje: »Slavija«, list za lepšo bodočnost naših ljudi doma in na tujem, Ljubljana, Poljanski napis št. 10/S.

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: TEHNA družba, Ljubljana, Mestni trg 25.

Zastopnike

za prodajo koles, šivalnih, pisalnih, pletilnih strojev - sprejemem v vsakem kraju. »Centra«, Ljubljana, poštni predal 248.

Agilne agente

za večje kraje v Sloveniji, sprejme velepodjetje za prodajo šivalnih strojev in koles, najboljših svetovnih znamke, proti dobri proviziji. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod »Kavčije zmožen« na upravo lista.

Vnajem

Podzemno klet

s hrannimi sodi, skladišče in pisarniški prostor v pritličju, oddam v najem s 1. aprilom na Celovški cesti 42. Eventuelno tudi obcestni lokal. - Vprašati v kisarni Vodnik, istotam.

Prosto stanovanje

z oskrbo ali brez, z eno sobo, kuhinja skupno, v lepem kraju Gorenjske, 20 minut od žel. postaje, dobi starejši gospod ali gospa, ali zakonca brez otrok, ki bi posodil 20 do 25.000 Din. Pravice se lahko zemeljno zavarujejo. Podrobnosti po goji po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod »Preskrbljeno« št. 2583.

Prodajalka

ali prodajalec, ki položi 15.000 Din kavčije in je zmožen samostojno voditi trgovino z mešanim blagom, se sprejme v mesto na Gorenjskem. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Samostojnost« št. 2534.

V najem dam

trgovino, dobro vpeljano, na prometnem kraju. Ponudbe na upravo pod »Vsled bolezn.«.

Stanovanje

iščeta v mestu starejša zakonca brez otrok. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Snažno«.

Sostanovalka

mirno deklet, se sprejme. Naslov v upravi lista pod št. 2567.

Stanovanje

išče stranka brez otrok, z dvema sobama in kuhinjo, ali soba, kabinet in kuhinja, za 1. april. Ponudbe na upravo pod »Stanovanje«.

Meblovano sobo

strogo separirano s pred-sobo, elektriko in parketom, se takoj odda dvema gospodoma ali zakonskemu paru brez otrok. Blizina poštno direkcije in obrtne šole. Poizve se v upravi pod številko 2598.

Brezplačno stanovanje

lepo sobo in kuhinjo s pritliklinami, dobita takoj zakonska brez otrok, ako prevzamejo posele hišnika pri manjši hiši z vrtom. Pism. ponudbe na upravo pod »Hišnik«.

Obrt

Kleparstvo

dobro vpeljano, v večjem mestu Slovenije, je takoj naprodaj ali se proti varščini odda v najem.

Avtotaksa

Logatec - Idrija ter vožnja to in onstran meje sploh.

Trgovskim potnikom

za daljše vožnje primeren popust.

Mizarja

pošljem na dom za popravilo oken itd. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2196.

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibber, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Parcele za stavbe
na Kodeljevem (Planirju), v izmeri od 600 do 800 kv. metrov, so po 14 do 16 Din za kvadratni meter še nekatere naprodaj. - Poizvedbe pri: Fr. Slana, Poljanska cesta 87/1 (Vila Bergman). Informacije tudi glede napeljave vodovoda na licu mesta dne 19. t. m. od 14 do 17.

Razno

Načrte lesenih hiš
dobite pri kreditno-stavbi zadrugi »Mojmir«, Maribor, Koroška ces. 10. Stanejo 100 Din. Natančni pogoji v »Doržacij«, Maribor.

Žito v mlin!

Takoj zamenjam žito za moko. Dam tri vrste pšenične ali dve vrsti ajdove moke. Valjavec, mlinar pri g. Ribnikar, p. d. Krišelnu, valjni mlin. Retnje pri Tržiču.

Novost

v trajnem kodranju. Amerikanski postopek, ki je najhitrejši in neškodljiv, specijelno za bele, sive, svetle in pobledele (gebleichtes Haar) lase, samo v salonu Mrakič, Maribor, Cankarjeva 1.

Dvokolo zastoj

dobi, kateri se odvadi tobaka. Samo v trgovini dvokoles Milko Škerlec, Sv. Tomaž-Ormož. Zadrževajte prospekte.

Harmonikarji, pozor!

Kdor želi imeti dobro harmoniko, naj se takoj obrne h K. Jancu, izdelovalcu harmonik. Ljubljana, Bohoričeva 9, za »nove harmonike ali popravila«, ker le on dela dobro in iz dobrega materiala naiceneje!

Klavirji

pianini in harmoniji, najboljših inozemskih svetovnih tvrdk vedno v zalogi! Znižane cene! Oddaja se tudi na obroke! Vsa popravila in uglaševanja strokovno in po zmernih cenah. M. Ropas — Celje.

Podgane ubija RATOL
Polji, miši ubija ARVICIN
Ščurke ubija GAMADIN
Stenice ubija STENOL
Bolhe ubija PULEKSIN
Dobivajo se povsod!
Biokemija, Zagreb, Hlatova ulica 25. Tel. br. 59-69.

Perje

naravno - ne skubljeno: kokošje perje, pisano 15 Din za kg, gosje perje 80 Din za kg, račje perje 50 Din za kg franko Maribor, vreče po lastni ceni, po povzetju, ali v 5 kg poštnih paketih po povzetju, pošta, prosto: kokošje perje 110 Din, gosje perje 440 Din, račje perje 290 Din. Exportna družba Matheis, Suppanz in drug - Maribor, Cvetlična ulica 18.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. Zorman
Stari trg 32 - Ljubljana.

Kamgarne in s. o. t.

za moške
obleke,
klobuke,
kravate,
perilo,
itd.
kupite
najceneje
pri
ivrdki

Ivan Krošelj
Martinova c. 15 in
Taloška c. 17

Pozor!
Ročno vezenje,
strojno vezenje,
predtiskarija
najceneje pri
M. Sedovnik,
Florijanska ulica 6
Ljubljana

Semenski češki oves
grahoro, domačo lucerno, črno deteljo, peso in različna travna semena dobite pri
Fran Pogačnik -
Ljubljana,
Dunajska cesta št. 36.

Prvovrstna gonilna jermena
in mlinsko - tehnične potrebsčine priporoča tvrdka
Čadež & Bracar
Ljubljana - Kolodvorska ul. št. 35. 2478

Žimnice

modroce. posteljne mreže želez. postelje izločljive otomane divane in drug. tapetniške izdelke dobite naiceneje pri **RUDOLFU RADOVANU** tapetniške Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma)

Ajdova moka 5 Din
garantirano pristna, od 25 kg naprej Pošilja Pavel Sedej, umetni mlin. Javornik, Gorenjsko

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah.
CERNE javelj. Ljubljana.
Woltova ulica št. 3

Debele
luskinaste trobe
kupite najceneje pri tvrdki
A. VOLK Ljubljana
Resljeva cesta 24

Spedaini zavod za
vglaševanje
ter popravila
glasovirjev in harmonijev!
Postrežba strokovna!
Cena nizke!
G. JURÁSEK
Ljubljana, Woltova ul. 12
od 1. V t. l.
Ključavničarska ulica št. 3

Vse vrste moko
iz najboljših banaške pšenice dobavljajo po najnižjih cenah **Fran JUVAN**, valjni mlin, Sred. Gameljne, p. Šent Vid nad Ljubljano
Zahtevajte cenik. — Solidna postrežba.

Češki semen. oves

čebulček, grahoro, kakor tudi vsa druga poljska in vrtna semena nudi najceneje **Sever & Komp.**, Ljubljana, - Gosposvetska cesta št. 5.

Klavirji prvih svetov. znamk!
ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg 3
Na manjši obroki
Zaloga in izposojevalnica najboljših klavirjev, pianinov in harmonijev. Steinway, Bösendorfer, Fürstner, Höpfl, Hofmann, Original Stingl. Popravila in uglaševanje najceneje. — Najbogatejša izbira vseh ostalih glasbenih instrum. in strun

ZAHVALA. - Podpisana se zahvaljujem tem potom
„Ljudski samopomoči“ v Mariboru,
najiskreneje za takoj izplačano znatno podporo iz vseh treh oddelkov po smrti mojega očeta g. JANEZA FLIS, in priporočam to — za vsakoogar neprecenljivo društvo — v takojšnji pristop, ako še ni njega član.
Rajhenburg, dne 11. marca 1929. **ANTONIJA MARINC.**

V globoki potrtosti naznanjamo pretresujočo vest, da je naša ljubljena in dobra mati oziroma babica, prababica, tašča, svakinja in teta, gospa
JOSIPINA SIMA
danes v četrtek, dne 14. marca ob 6 zvečer v 90. letu starosti mirno in bogudano preminula.
Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto 16. marca ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti (Zavodna št. 27) na mestno pokopališče.
Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 18. t. m. ob 8 zjutraj v tukajšnji župni cerkvi sv. Danijela (žalostna kapela).
Celje, dne 14. marca 1929.
Georg Sima, ravnatelj pivovarne v Donaueschingen.
Josipina Stümpfl, vdova po nadinšpektorju. **Ana Filipič**, vdova po odvetniku. **Hermína Hočevár**, vdova po trgovcu.

Zahvala
za premnože izraze iskrenega sočutja ob priliki smrti našega dragega nam očeta
MARTINA KUDER
Zahvaljujemo se prečastiti duhovščini, posebno še č. g. Blažu Dvoršaku, pevskega društva v Grižah za ginljive žalostinke, enako g. Zupancu, darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.
Griže, dne 13. marca 1929.
Žalujoči otroci.

Zahvala Povodom smrti predrage in nepozabne hčerke edinke
Ane Jeglič
nama je došlo toliko blagodejnih izrazov sočutja, da nama je nemogoče vsakemu posebej se zahvaliti in naj bo tem potom izrečena vsem naša prisrčna zahvala. — Posebna hvala vsem, ki so drago pokojnico spremlili na njeni zadnji poti in vsem darovalcem vencev in cvetja, Glasbeni Matici za žalostinke in za prekrasen venec, konservatoristom za s cvetjem izkazano kolegialnost. Vsem gg. učiteljem VI. deške osn. šole, ter gg. učiteljicam IV. dekl. osn. šole za lepa venca in gospej upraviteljici Sadarjevi za pretresljiv poslovilni govor, č. sestram Lichtenurnovega zavoda, ter vsem gg. predstavnikom ter uradništvu sodišč ter jetnišnice, kakor tudi vsemu pazniškemu osebju za krasen venec in za požrtvovalnost, katero so nama izkazali pri tej priliki, vsem najina najprisrčnejša hvala!
Ljubljana, 16. marca 1929. **Karel in Josipina Jeglič.**

Zahvala
Za premnože dokaze iskrenega sočustvovanja med dolgo boleznijo in ob smrti našega nepozabnega soproga, oziroma sina, brata itd., gospoda
Gustava Seuškega
trgovca
izrekam tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo. — Osobito pa se zahvaljujem prečastiti duhovščini župnije sv. Magdalene v Mariboru, gg. dr. Majcenu in dr. Pihlarju, ki sta stala trpečemu vedno požrtvovalno ob strani, ugled akademskemu pevskega zboru in cerkvenemu pevskega zboru župnije svete Magdalene za ganljivi žalostinki ter vsem, ki so se ob hiši žalosti poslovlili od dragega pokojnika.
Dalje se najiskreneje zahvaljujem preč. duhovščini iz Dobove, Brežic in preč. g. župniku iz Kapel, domačemu preč. gosp. župniku Pirnatu za v srce segajoče poslovilne besede ob odprtem grobu, učiteljskemu zboru iz Dobove, ki je spremljal premilega s šolsko deco do prezgodnjega groba, gg. pevcem, sl. požarnim brambam iz Vel. Obreža, Mosteca in Mihalevca ter sl. Loški godbi za prelepe žalne koračnice, gg. požarnikom, ki so blagega umrlega nosili na njega poslednji poti, vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da izkažejo zadnjo čast nenadomestljivemu pokojniku ter vsem onim, ki so okitili poslednji dom ljubljenega rajnika z nežnim cvetjem.
Maribor, dne 15. marca 1929.
Ana Seušek
soproga — v svojem in v imenu ostalih sorodnikov.

Največje veselje za pomlad

Vam napravi lepa obleka, ki jo kupite pri tvrdki **CVERLIN**.
Moderne trpežne obleke od 430 Din. — Pomladanske povrnike v vseh cenah. — Oglejte si izložbo in prepričajte se v kakovosti in cenah!

FRANC CVERLIN

krojaštvo in konfekcija
MARIBOR :: Gosposka ulica št. 32.

Naša nepozabna sestra, teta itd., gospa
Helena Klug
nas je v petek dne 15. marca, previdena s tolažili sv. vere, za vedno ostavila. — Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo dne 17. marca 1929 ob 17 iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.
Sv. maša zadušnica bo darovana dne 18. marca 1929 ob 8 zjutraj v župni cerkvi sv. Marije v Mariboru.
Maribor, dne 15. marca 1929.
Žalujoči ostali.
Posebni parte se ne bodo izdali.

Potrtem srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš ljubljeni oče, stari oče in stric, gospod
Robert Bardutzky
mizarski mojster in posestnik
dne 16. sušca 1929, previden s sv. zakramenti, v Gospodu zaspa. — Pogreb se bo vršil 17. sušca 1929 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Aljaževa cesta 20 (Sp. Šiška), na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana - Šiška, dne 16. sušca 1929.
Žalujoči otroci in ostali sorodniki.

Zahvala Povodom izgube svoje preljube soproge in zlate mamice, gospe
Elce Ham roj. Verbič
se zahvaljujem tem potom vsem, ki so mi kakorkoli lajšali težke ure slovesa. — V dolžnost si štejem še posebej izreči zahvalo gg. zdravnikom za njihov trud, č. sestram usmiljenkam za požrtvovalno nego v času bolezni, nadalje č. duhovščini, pevskega društva Krakovo-Trnovo za v srce segajoče žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in končno vsem, ki so predrago pokojnico v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti. Vsem moja iskrena ponovna zahvala!
Sv. maša zadušnica za pokojnico se bo darovala v sredo 20. marca ob 6 zjutraj v trnovski župni cerkvi sv. Janeza Krst.
Ljubljana, dne 17. marca 1929.
Albin Ham.

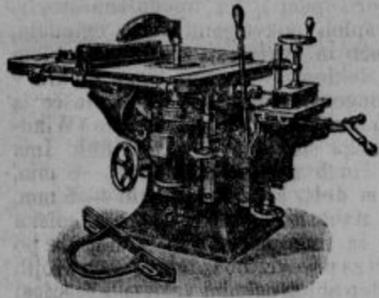
Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši opremljeni so šivalni stroji „Gritzner“ in „Fider“ za domačo obrt in industrijo
Pouk vazenja orezpičen!
Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana
polec Prešernovega spomenika ob vod
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe

Ribiči čas je, da se opremite za ribolov, kar Vam nudi zelo bogata izbira potrebščin

F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Kongresni trg št. 9

3 leta kredita!

Vseh vrst mizarški in kolarski stroji ter stroji za žage

z vgrajenim motorjem ali brez njega.

Dobavlja:

Welker Werke I. Wachselein, Wien X.
Laxenburgerstrasse 14

Obisk našega jugoslovanskega zastopnika brezplačen.

NA DROBNO! BREZ KONKURENCE! NA DEBELO!

Oglejte si specialne detaljne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer VRVI za zvonove, transmisijske, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. — Posebno močne oprti za transmisijske (Mühlengurten), oprti navadne, vseh širokosti, VRVI in MREZE za seno, ribje mreže in vrvice, grgalne mreže (Hängematten), bombažne vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, VRVI za perilo, STRANGE, UZDE, CUNGELNI, POVODCI, tesarske, zidarske in tržne vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. — MOTVOZ in DRETA po tovarniških cenah! — Specialno montiranje (šplasanje) vrvi za transmisijske in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. — Telefon 2441.

PODRUŽNICE: Maribor, Vetrinjska ulica 20. — Telefon 454. — Celje, Kralja Petra cesta št. 33. — Kamnik, Sutna št. 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

POPRAVILA N CISCENJE OROZIJ

izvršuje najceneje in najvestneje

F. KAISER-PUŠKAR

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

Kostanec les za tanin plačuje stalno najugodnejše

vsa vagon sprti na željo tudi potom akre ditiv: polja... pri vsakem vozi in denar nem zavodu Slovenije. LESNA TRGOVINA

ERNEST MARINC, CELJE
ZRIJNSKEGA ULICA 4 — TELEFON 186

Tretji tromesečni gospodinjski kuharski tečaj

od 2. aprila do 30. junija 1929
Mesečina za notranje 900 Din, za zunanje 550 Din. — Priglasje sprejema: Vodstvo Dr. Krekove gospodinjske šole v Zg. Šiški, Ljubljana.

IVAN BIZOVIČAR

VRTNARSKO PODJETJE

LJUBLJANA, Kolezijska ulica 16

prilaga svoje bogate opremljeno vrtnarstvo kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove. Na razpolago ima tudi sadnike najzlahotnejših cvetlic in vsakovrstne zelenjave. Nasajna vrta in balkon.

Letošnja pomladna specialiteta sadike „CHABAUD NAGELCKI“ izposoja dekoracijska drevesa. — Naročila z dežele se izvršujejo točno in solidno.

NOGAVICE

svilene, svil. flor, cvrtnate, pavolnate damske, moške in otročje, moško perilo, ovrtnike, zapestnice, damske reform hlače, rokavice, kravate, moške in otročje naramnice, žepne robce v veliki izbiri priporoča

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO 15 :: PRED ŠKOFIJO 15

Iščemo zastopnike

za vse večje kraje Jugoslavije, ki bi se pečali s prodajo množinskega predmeta (zaponke za omote in adjustiranja za industrije, veletrgovino in velemlakarne) proti proviziji. Samo ročna zbirka. Ponudbe z navedbo okraja, dosedanjega poslovanja in stroke pod »Fortlaufender Nebenverdienst« št. 6424 na anončno ekspedicijo Haasenstein & Vogler A. G., Wien I., Schulerstrasse 11.

OZEBLINE

se prikazujejo na nogah in rokah. Začenjajo se z rdečkasto-vi oličast-mi madeži in povzročijo se zanemarjajo, težke rane. Za odstranitev ozeblin služi vroča kopel okoli 3 litre vode, v katero vsuje polno žlico sv. Roka soli za noge. Ozebli del naj se koplje skozi 20 minut, nato ga nadrgni s čistim vazelinom in ovij z mehkim suknem blagom. — Tedensko enkratna poraba sv. Roka soli za noge preprečuje tvorbo ozeblin. — Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane Din 16.—

DOBIVA SE V VSAKI LEKARNI IN DROGERIJI

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste umetnih groblj, Tomažev žilindro, rudniški in kostni superfosfat, kalijevo sol, žilski soliter, spneni dušik, mešano gnojilo in nitro-fosfat; nadalje vse vrste semen, kot domačo deteljo, lucerno, pesna in travna semena.

Bogata zaloga specerijskega in kolonialnega blaga, vse vrste mlevske izdelke, poljedelski stroji, limone in pomaranče.

Prava mila lepote in zdravja.

Fellerjeva Elsa-mila oplemenjujejo kožo ter se razlikujejo od navadnih toaletnih mil po tem, da vsebujejo znanstveno preiskuseno, dobro delujoče sestavine, katero se posebno za lepoto in zdravje kože.

Imamo 6 vrst Fellerjevih Elsa-mil:
Elsa-lilijino milo, posebno fino cvetno milo, po sestavi je koža mehka in nežna.
Elsa-rumenj kovo milo, pravo blago milo za namazanje dete.
Elsa-glicerino milo, posebno dobro za zelo razpokano kožo.
Elsa-borakovo milo, izvrstno proti sebumu pegam ter kožnim izpuščajem.
Elsa-karantovo milo razkužuje zelo dobro dete na ozi in lase glave, posebno pri otrocih.
Elsa-milo za britje, katero obenem razkužuje, omehča dlake, se zelo peni in ne draži kože.

IZBRHITE PRILIKO ter naročite obenem še sledeče preiskusne proizvode
Fellerjeva Elsa-pomada za obras in kožo, lupček 12 Din
Elsa-Tanahina pomada za rast las, 1 lonček 12 Din
Elsa-Shampooon za pranje glave, 3 din 30.
Elsadont (krema za zobe), tuba 8 din 80.
Elsa-čičca vrečica (Sachet) . . . 6 Din.

Na poizkušajo po pošti 3 komadov Elsa-mila po lastni izbiri 52 Din, ako se denar pošlje vnaprj, ker po povzetju stane poštnina za 10 Din več.

NAROČILA NASLOVITE TOČNO NA

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg št. 134.
Hrvatska.

Najpopolnejši „STOEWER“ šivalni stroji

za šivilje, krojače in četvarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6/1.

Brezplačen pouk 15 let jamstva Telefon št. 2980

1909 **20** 1929

Gramofoni

Gramofonskimi ploščami

in v to stroko spadajočimi predmeti sem se odločil ljubiteljem dobre gramofonske glasbe, razposlati

500 kovčegastih gramofonov

pristni angleški izdelek svetovne znamke »HIS MASTER VOICE«, zadnji model 101/D (glej sliko!) — s popolnoma novim, na višini fonotehnike stoječim ustrojem. Aparat je opremljen s 15 komadi dvostranskih električno posnetih plošč (premer 25 cm), krtačico za snaženje plošč, eno garnituro finih igel (tri vrste) in album za shranitev plošč.

Cena aparatu z vsemi dodatki samo 3000 Din

franko v vsak kraj. Plošče s posnetki najnovejših slagerjev, valčkov, koračnic, slovenskih napevov itd. Vsak aparat je skrbno pregledan in oddan z dveletnim jamstvom.

Ta nakupna ugodnost traja samo do konca aprila, tudi drugi nakupi v moji trgovini so med tem časom deležni različnih ugodnosti!

Zanesljivim osebam olajšam nakup tega krasnega aparata tudi z odplačilom na obroke.

Gramofon * A Rasberger * Ljubljana

Palača Pokojn. zavoda :: MIKLOSIČEVA 34 :: Palača Pokojn. zavoda

Centrala za splošno gramofonijo! Centrala za splošno gramofonijo!

9'50 28' 7'80 17' 35' 24'50

NAŠE CENE

Trpežno **NAŠE BLAGO** Lepo
Moderno

PREPRIČAJTE SE
in gotovo boste kupili

Pri tvrdki **J. GROBELNIK**
mesni trg 22

Trpežno **potrebno blago** Lepo
Moderno

28' 9'50 48' 24'50 35' 25'

zelo poceni

Ce ze morate kupovati na obroke varujte pri tem vsaj Vaše interese in obrnite se takoj na

KREDITNO ZADRUGO DETALJNIH TRGOVCEV

V Ljubljani, Cigaletova ul. 1 (pri sodnihi)

Katera vam hitro in diskretno posreduje kredit, na podlagi katerega kupite lahko, kar potrebujete, poljubno skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah brez vsakega poviška cen. Prospekti in pojasnila radevolje na razpolago

KUPIM

stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa

smrekove škorje, cele in drobljene, smrekove hmelove droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja, po najvišjih cenah. Plačilo akreditivno.

FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dolini.

PREŠERNOVA

ulica poleg frančiškanske cerkve

H. SUTNER

Lastna protokol. tovarna ur v Švic
NAJVEČJA zaloga ur, zlatnine
in srebrnine

NIZKE CENE — SOVSKA POSREŽBA

SAMO

49
dinarjev
6
par

SAMO

49
dinarjev
0
par

St. 100. Kovinska anker-Rosa opt. Din 49*60
St. 111. Kovinska anker-Rosa opt. z rad-
dium. t. slik. m. in knza c. D n 69*20
St. 103. Budika. 16 cm vi. ka s prvo-
vrstnim anker strojem Din 64*20

ZAHTEVAJTE bogato ilustrirani cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTNER, LJUBLJANA 2

KUPUJTE samo W M F

kina srebrno jedilno orodje s pet-
desetletno tovarniško garancijo, pri
H. SUTNER

Ljubljana, Prešernova ulica

»KRISTAL« D. D.

TOVARNA OGLEDAL IN
BRUŠENEGA STEKLA

Centrala: MA IBOR Podružn.: LJUBLJANA VII

Koroška cesta 32
Telefon interurban 132

Medvedova cesta 38
Telefon interurban 3075

Izdeluje ogledala iz la zrcalnega stekla 5 1/2 do 8 mm deb. v vseh veličinah, tudi v merah 300x200 cm in več, brušena stekla z okraski (ornamenti), ter upognjena stekla. Popravlja oslepela ali sploh pokvarjena stara ogledala, izvršuje zastekljenje izložb in portalov s zrcalnim steklom 6—8 mm, s specialnim steklom 5—6 mm; vlaga stekla v medenino (Messingfassungen), izdeluje pultne plošče iz 8—10 mm deb. zrcalnega stekla, ter avtetrobrane (Wind-schutzscheiben) iz zrcalnega stekla 4—5 1/2 mm deb. Ima na skladišču v vseh veličinah zrcalno steklo 5 1/2—8 mm, tudi nadmočno 8—10 mm deb., specialno steklo 4—6 mm, ledenasto steklo 5 mm, alabaster steklo 9—11 mm, colska ogledala ter ogledala iz la finkomercstekla 2 mm; vse po jako zmernih cenah. Jamči za prvovrstno izdelavo vseh svojih proizvodov in za trpežen, lep oblog ogledal. Zahtevajte ponudbe!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena 1900

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Ustanovljena 1900

Brzjavni naslov: BANKA

Telefonske številke: 2861, 2413, 2502, 2503

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Brežice
Celje
Črnomelj

Kranj
Maribor
Metković

Novisad
Novomesto
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Šibenik
Trst

Skupne rezerve:

ca. Din 10,000.000.—

Brzjavni naslov za podružnice: Ljubljanska banka.

Se priporoča za vse bančne posle.

Vsem ljubiteljem Foto sporta
priporočam nove modele

Foto-aparatov

v veliki izbiri

Foto-materijal * Janko Pogačnik
Ljubljana, Tavčarjeva ulica 4

Strokovna in solidna postrežba! Strokovna in solidna postrežba!

D. M. C.

znamovanec, perl-prejca, Mouliné krpanec C. M. S. in »Ara«, kronsko, Gulliver in Lord svilo, razne trakove, čipke, zobčke, vezeno, gumbe in zapanke za plašče, lišp, biserne, za moške obleke, zapestne, ovratne, elastiko široko in ozko, vezalke ter galanterijske in modne predmete — priporoča

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO 15 :: PRED ŠKOFIJO 15

Velika zaloga in izbira dišečega mila!

Cene nizke! :: Postrežba točna! :: Cene nizke!

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru Registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

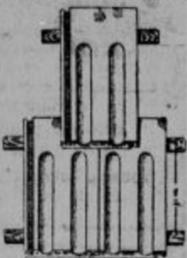
Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Opekarna F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

tovarniška zaloga stavb. materiala, krasnih lončenih peči in štedilnikov, čeških emajl ploščic za štedilnike in obložitev sten, samotne peke i. t. d., nudi v poljubnih množinah prvovrstne

zarebane strešnike

Najboljše, najtrpežnejše, tedaj tudi najcenejše kritje streh sedanosti — Pravilno žgano gosto blago, brez appa, presimi dobro in se ne lušči, ter ne pije tako vode kakor nekateri drugi izdelki. — Strešnik ima ravno prekritje na način kakor domači strešnik bobrovec, ter se doseže dobro zaprtje strehe in gost stresni krov — Na željo pošljemo popis in ponudbo

PHILIPS

PREUREDITE

SI SVOJ SPREJEMNI APARAT Z PHILIPS-OVIM DOSTAVKOM ZA PRIKLJUČITEV NA IZMENIČNI TOK

NAVODILA V VSEH TRGOVINAH TE STROKE

GENERALNO ZASTOPSTVO:

ZA HRVATSKO, SLOVENIJO, SLAVONIJO, BOSNO, HERCEGOVINO IN DALMACIJO

NORIS K. D.

ZAGREB, GUNDULIĆEVA ŠTEV. 26

TELEFON 56-10 IN 56-11

GOSPODJE se morajo danes ravno tako kakor dame ravnanj po modi in svoje potrebe tam kupovati, kjer je izbira velika, kvaliteta dobra in cene nizke. Predno si nabavite klobuk, slamnik ali čepico, pišite dopisnico na veletrgovino Stermecki in zahtevajte sledi veliki ilustrirani cenik, v katerem najdete sledeče cene: Klobuk navadni volneni 56 Din, heljmi 70, modarni 85, fini v vseh modnih barvah 110, iz različne dlake 180, tovski 78, fantovski 35, slamnik 20, 30, 36 in 60 Din, za fante 17, deklec 12 Din, čepice 31, 34, 40, 52 in 60 Din. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar. Ilustrirani cenik z več tisoč slikami zastoj.

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE, Štev. 18 Slovenija

Oglejte si

najnovejša dvokolesa, motorje, šivne stroje, Otroški vozički novih modelov, mali avtomobili, pneumatika najceneje Ceniki franko. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. L J U B L J A N A, Karlovska cesta št. 4.

Inventurna prodaja samo do 20. marca 1929.

Belo platno Din 7.—, 8.—, 10.—, 12.—
Platno za riuhe " 20.—, 22.—, 24.—, 30.—
Parhent za obleke " 6.—, 7.—, 10.—, 15.—
Volna za obleke " 20.—, 35.—, 45.—, 55.—
Razne vrste svile " 10.—, 18.—, 28.—, 32.—
ter vse maufakturno blago kupite po čudovito nizkih cenah samo do 20. marca t. l. pri trdk

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg šte. 17.

POZOR!

OGLEDA NAJ SI VSAKDO OSEBNO!

Novo veliko zalogo vsakovrstnega finega usnja v vseh modnih barvah, ter prvovrstno spodnje usnje za šivane in abita dela, za spomladansko in letno sezono po zelo nizkih cenah. Vam nudi trgovina usnja

FRANC ERJAVEC -- LJUBLJANA -- STARI TRG 11 a

Največja senzacija je naš novo uvedeni ameriški KREDITNI SISTEM

8—12 mesecev kredita

državnim in občinskim nameštencem kakor tudi solventnim kupovalcem drugih poklicev, ako se izkažejo z odgovarjajočo izkaznico.

Blago se izroči takoj! Samo 10% predplačila!

Na ta način je omogočeno tudi manj imovitim, da si nabavijo prvovrstno radio-napravo. Dosežena je torej najvišja mera v pogledu naše individualne prodajne organizacije, pridobivanja kupovalcev kreditnega sistema, tehničnega nasveta, tehnične cene, tako da lahko mirno vestjo trdimo, da smo v radio prodaji zavezeli vodeče mesto. Zato kupujmo samo v radio-specialni trgovini Radio-Starkel, Maribor, Trg svobode šte. 6

Velika
Izbira

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 n 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 360,000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.